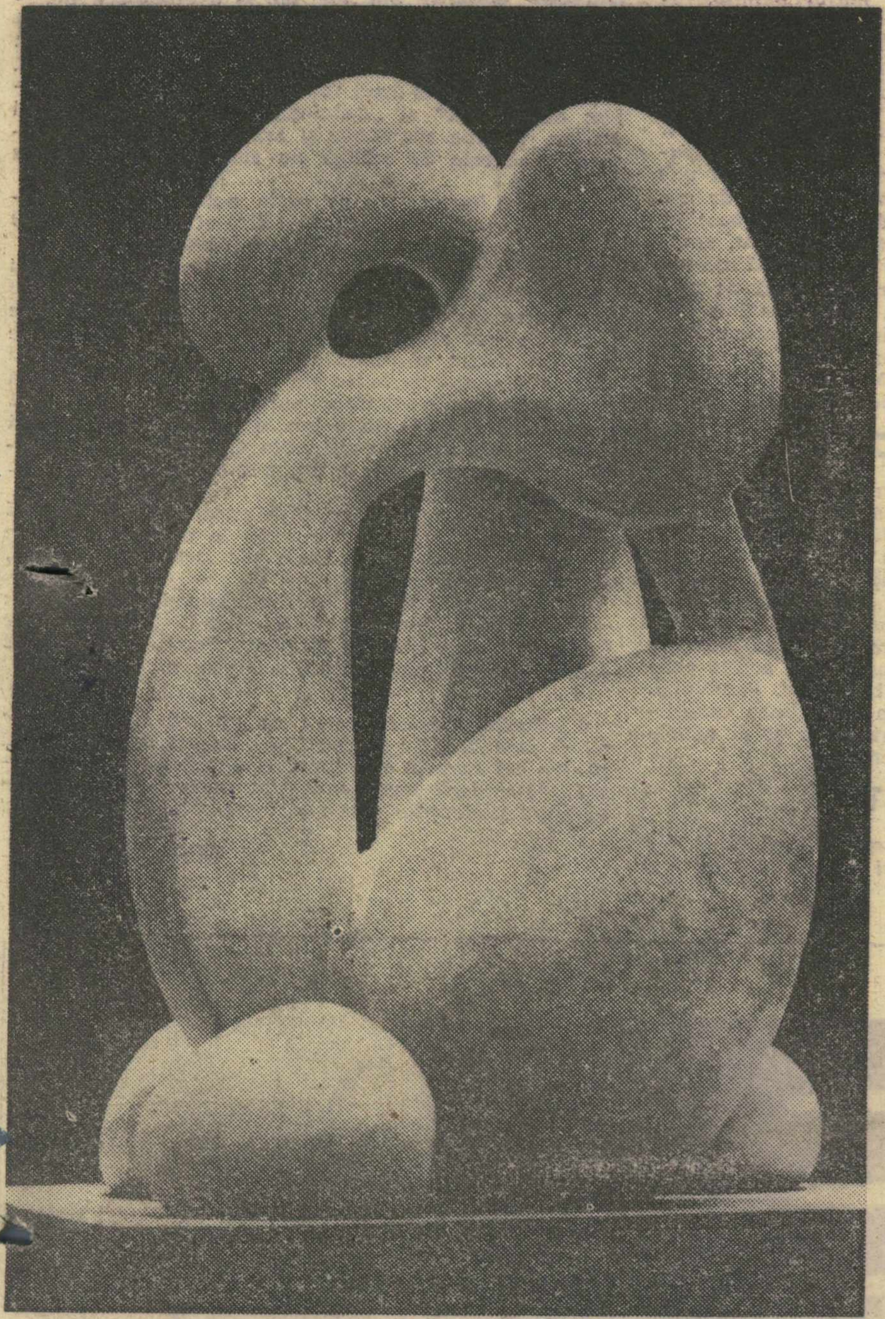
Viaţa studenţească

REVISTĂ A ASOCIAŢIILOR STUDENŢILOR DIN REPUBLICA SOCIALISTĂ ROMÂNIA

Nr. 25 ● Miercuri 19 VI 1968 ● 16 pagini ● 0,50 lei

CORNELIA GHIŢĂ: „Geneza vieţii"

Deşi anotimpurile vernisajelor sînt de obicei primăvara şi toamna, totuşi în această vară a culorilor calde, explozive, a formelor toride, a spaţiilor care îşi cer statuile, pictorii şi sculptorii s-au întrecut pe sine. Aproape fiecare stradă anunţă o expoziţie, o retrospectivă, încît amatorul de „belle-arte" este suprasolicitat. Din mulţimea de reproduceri posibile, noi le-am ales — motivat — pe cele executate de fotoreporterul Emil Cojocaru prin sălile care găzduiesc expoziţii cu lucrările de diplomă ale absolvenţilor Institutului de arte plastice „Nicolae Grigorescu" — la Kalinderu, şi cu lucrările unor studenţi găzduiţi de Ateneul tineretului.

scrisoare de mulţumire dascălilor noştri

Au trecut, aşadar, cinci ani...

Cinci ani de muncă titanică.

Cinci ani de luptă continuă cu noi înşine, cu greutăţile inerente începutului de drum. Cinci ani de veşnică goană după adevăr.

Cinci ani în care, dumneavoastră, iubiţi profesori, aţi fost întotdeauna aproape de noi. Cinci ani în care ne-aţi împărtăşit mereu din tainele ştiinţei. Cinci ani în care ne-aţi dat tot ce-aţi avut mai bun, călăuzindu-ne paşii stingaci pe drumul afirmării. Cinci ani în care, de la catedră sau de mai aproape, ne-aţi iniţiat în tainele profesiunii minunate pe care am ales-o.

Cinci ani în care ne place să credem că v-am produs mai multă bucurie decît amărăciune. Iar dacă n-a fost întotdeauna aşa, n-a fost din reaua noastră voinţă...

Au trecut, aşadar, cinci ani...

Cinci ani după care viselor noastre le sînt larg deschise porţile spre viitor. Spre un viitor în care, cu multă dăruire şi elan, vom face totul pentru ca să nu vă înşelăm aşteptările.

Cinci ani după care, ajunşi la capătul unui drum lung şi anevoios, trebuie să ne despărţim. Trebuie să ne despărţim pentru că finalul acestui drum înseamnă, de fapt, începutul unei noi ascensiuni a generaţiei noastre către soare şi lumină, către viitor. Despărţirea noastră este însă numai aparentă. Este numai aparentă, pentru că, orice despărţire ca a noastră conţine în ea însăşi făgăduinţa unei regăsiri.

Acum, în clipa despărţirii, pentru strădaniile din orele de curs, laborator şi seminarii, vă adresăm cu toţii mulţumiri. Şi vă asigurăm că simburele-nţelepciunii voastre, găsind teren prielnic, va da roade bogate. Vă dorim din suflet multă sănătate, fericire personală şi succese mari în munca voastră nobilă cu generaţiile care ne vor succede.

Nu vom uita niciodată nimic din ce-aţi făcut, cu-atîta dragoste, pentru noi. Vă vom păstra mereu o caldă, plăcută şi vie amintire. Nu vă vom uita niciodată!

UN GRUP DE ABSOLVENŢI DIN CLUJ

UN LOC ÎN FACULTATE — UN LOC ÎN SOCIETATE

Tinerilor care se desprind de cercurile amfiteatrelor şi pornesc astăzi în viaţă le sînt asigurate timpul şi spaţiul unor destine a căror certitudine începe odată cu ora repartizării. Acest fapt pare firesc şi banal de vreme ce se consumă ciclic şi e consemnat în presă lapidar, la dimensiunile unei ştiri care face parte din cotidian. Ne amintim însă că odinioară problema intrării în viaţă a absolvenţilor institutelor de învăţămînt superior din ţară era o problemă particulară, sinonimă cu spaima în faţa destinului, o spaimă foarte modernă încă în unele state şi împotriva cărora studenţii luptă adeseori violent. *„Loc, loc, faceţi loc puterii noastre de muncă!"* — un strigăt sfişietor, ajuns lozincă de luptă în zilele examenelor de diplomă şi după aceea, ani şi ani, în faţa porţilor ministerelor şi ale Parlamentului burghez. Iată mobilul dramelor şi tragediilor tinereţii intelectuale de odinioară, iată mobilul luptei lor pentru o existenţă demnă şi civilizată.

Teama de vidul social în care intrau odată cu absolvirea, teama de incertitudinea viitoarelor locuri de muncă, unde să se încadreze cu întreaga lor capacitate şi luciditate, îi îmbătrînea înainte de vreme. Un post era un loz cîştigător la loteria angrenajului social burghez. E imposibil să uiţi acest strigăt sfişietor: „Loc, loc, faceţi loc puterii noastre de muncă", cuprins într-unul din manifestele studenţilor, publicat de ziarul „Cuvîntul liber" din 1938. El reprezintă esenţa unui coşmar.

Astăzi, dreptul elementar la muncă al fiecărui absolvent nu e doar circumscris prin lege, dar e garantat prin însăşi sistemul social în care trăim şi care oferă premeditat tinerilor absolvenţi de învăţămînt superior spaţiul şi timpul realizării tuturor visurilor, un loc, deci, pentru forţa lor creatoare de muncă. Mergem mai departe şi afirmăm că absolventul de astăzi, care se prezintă în faţa comisiilor de repartizare, semnează un contract cu societatea chiar în clipa intrării lui în facultate, iar anii de studiu reprezintă pentru el uvertura marii simfonii a destinului, pe care o va desăvîrşi la viitorul loc de muncă, plin de certitudini, nu de angoase! Bucuria de a te şti necesar societăţii se află în antiteză cu spaima de viitor a tinerilor absolvenţi de altădată. Este un merit integral al societăţii noastre socialiste, veghează şi condusă înţelept de Partidul Comunist Român, că, în lupta sa pentru ridicarea ţării pe culmile civilizaţiei, face din absolvenţii universităţilor pioni avansaţi ai construcţiei socialiste şi îi trimite în viaţă, pe tabla de şah, gîndindu-le mutările întotdeauna cu un ceas mai devreme.

(Citiţi în paginile 8—9 ancheta noastră printre studenţi şi absolvenţi, intitulată „UN LOC ÎN FACULTATE — UN LOC ÎN SOCIETATE").

Anunţăm cititorii că, în timpul verii, „Viaţa studenţească" va apare lunar, în 32 de pagini, la preţul de 1 leu.

Oficiile poştale mai primesc abonamente pînă la 15 iulie. Costul unui abonament pe trimestrul III (iulie-august-septembrie) este de 3 lei

ESEU

Contemplare şi implicare

Sortite contradicţiei, cele două noţiuni aparţin, în fapt, unor alte vîrste biologice. Contemplarea este a bătrîneţii. Implicarea este a tinereţii. Cutare e spectator. Cutare se bagă în toate. Contemplare şi implicare! Dilemă pe care viaţa, lăsată să rezolve cu de la sine putere, n-o forţează, ci îi împarte termenii — momentelor cu care se potrivesc.

★

Să contempli — ce plăcere!
Să participi — ce patimă!

Fireşte, în ierarhia meritului, fiecare îşi are locul său, hotărît de însăşi aderenţa la una din cele două structuri. Nu poate fi vorba, aici, de un regim de existenţă egal, pentru un individ care contemplă, în vreme ce altul se implică, pentru un individ care asistă, în vreme ce altul participă, se consumă. Considerînd chiar că energiile omului sînt uriaşe, ele totuşi se cheltuie mai rapid şi mai intens în participare, decît în contemplare.

In mod necesar, ierarhia meritului va prefera pentru primele locuri pe cei implicaţi, pe cei dispuşi să ia în spate casa, spre a o întoarce cu faţa la lumină.

Contemplarea (deşi nu e un nume de mîna a doua) ţine trena de dinapoi, implicării.

Contemplă tu ce fac eu! Dar întîi trebuie să fac. Nimic nu se va arăta privirii tale dacă nu fac nimic.

★

In angrenajul social, treburile capătă cînd aspect de implicare, cînd aspect de contemplare. Nu are fibra umană răbdare să tot contemple, şi atunci face. Nimic condamnabil în faptul contemplării! Dar nimic lăudabil! Sau, cel puţin, nimic lăudabil înaintea faptului plin de risc, tulburător de profund, mînios şi sacru, încordat şi ţanţoş al implicării.

Cînd este însă ora cea mare a implicării? In tinereţe! Acum se petrec angajările. Acum afluenţii destinului îşi precizează obîrşia. Acum, gestul este trasat. Urmează justificarea, încarnarea, adeverirea lui. Cîştigarea substanţei lui, prin implicare.

★

Studenţia, ca faţă strălucită a tinereţii, conţine ea oare toate datele evidente ale implicării? Da şi nu. Nu, pentru că multora ea le pare o etapă numai de acumulări, o etapă de ieşire din social. În aparenţă, aşa e. Studenţii nu participă la activitatea productivă, ei învaţă. Studenţii studiază, nu muncesc, nu fac! Dar, da, pentru că studenţii nu învaţă altceva decît să muncească, învaţă să facă.

Şi alte trăsături determină apartenenţa studenţiei la societate.

(Vorbesc, fireşte, de trăsături interne, nu de preţuiri ale acestor trăsături, cum ar fi drepturile studenţilor în societate).

Studentul se implică pentru că, învăţînd, el parcurge esenţa. Se atinge de ea şi se contaminează. Studentul se implică, deci, pentru că studenţia nu este altceva decît o mare revelaţie organizată, un mister găsit, o muzică notată, adică fapte care, pentru cunoaştere, cer implicare.

Nu poţi înţelege misterul numai văzîndu-l. Nu poţi avea revelaţii fiind pasiv.

Un alt motiv al implicării studentului este relativa superioritate a idealului faţă de real. Escaladînd idealul, devenirea, realitatea se focalizează în categorii, în noduri de cale ideală, adică este mai repede pătrunsă de conştiinţă.

De n-ar fi decît aceste cîteva motive şi am fi îndreptăţiţi să spunem că studenţia nu numai că nu refuză implicarea, dar este chiar perioada cînd insul deprinde implicarea, se iniţiază în lupta cu rezistenţa materiei inerte.

★

In condiţiile cosmicităţii româneşti, ţinînd seama de felul cum răsare, cum alunecă pe noi şi cum apune soarele, aici, tinereţea a fost totdeauna locul — cum se spune— al faptelor mari şi al „devotamentului pentru adevăr". Durele lupte ale neamului nostru pentru limpezirea şi consolidarea unei patrii au determinat timpul să fie mereu mai precoce cu cîteva generaţii. Muriseră prea mulţi bărbaţi şi, natural, generaţiile noi le luau locul încă fragede, implicîndu-se de foarte devreme. Această participare — iniţialmente forţată — nu a putut fi recuperată şi tinereţea a rămas şi azi vremea în care trebuie să te implici. Tinerii încetează nu tîrziu să fie fiii cuiva, devenind părinţii altcuiva.

Este, ca atare, firesc să căutăm în studenţie culoarea şi sentimentul participării!

Adrian PĂUNESCU

VACANŢA, REPETIŢIE GENERALĂ

Patru tabere studenţeşti: PÎRÎUL RECE, COSTINEŞTI, IZVORUL MUREŞULUI, TIMIŞ îşi aşteaptă cei 9500 de oaspeţi. Un raid în primele trei tabere şi avem o imagine fidelă a acestor locuri de odihnă şi calm pentru care s-au alocat sume importante în vederea reînzestrării lor, s-au luat măsuri administrative, s-au încheiat contracte, s-au „copt" programe de activităţi cultural distractive.

IZVORUL MUREŞULUI

Ministerul Muncii investeşte aici suma de 35000 de lei. Încep lucrările pentru instalaţii sanitare; se montează chiuvete, se fac ultimele reparaţii. În trei vile din cele peste 20 încep racordările la reţeaua de apă potabilă. Trei terenuri sportive: de handbal, baschet, volei sînt în curs de amenajare. Într-un cuvînt, nimic n-a scăpat din vedere celor ce se îngrijesc să asigure cele mai bune condiţii studenţilor... în afară de problema iluminatului care e, se pare, de competenţa Ministerului Energiei Electrice. Şi pînă ce ministerul va lua măsuri... energice, studenţii n-au decît să se rezume la un program de ZI şi NUMAI DE ZI, judicios întocmit, fireşte, şi un program de seară la... lampă!

PÎRÎUL RECE

Nimic despre condiţiile de cazare. Aici studenţii se vor simţi mai bine ca la ei acasă. Un club dotat cu toate cele necesare, plus... o bibliotecă săracă (doar sîntem la odihnă!); e prevăzut un program amplu de excursii zilnice la cabanele din împrejurimi (Trei Brazi, Cheia, Poiana Secuilor, Diham, Mălăieşti, Pichetul Roşu, Rîşnov, Piatra Mare). Amenajările terenurilor sportive sînt „en retard". În afară de cîteva mese de ping-pong, puse claie peste grămadă, anul acesta pentru cei veniţi la Pîrîul Rece — baschetul, handbalul, sînt sporturi prohibite. Rămîne la latitudinea oaspeţilor să-şi pună imaginaţia la contribuţie şi să născocească nişte sporturi, eventual... aeriene!

COSTINEŞTI

Vilele mici, etajate sau nu, aşteaptă lîngă plajă. Nu le lipseşte absolut nimic. Ba, mai mult, cîteva au fost dotate cu peste 200 de paturi moi, cu arcuri. Covoare colorate discret, perdele la fiecare geam, un mobilier complet ca într-o gospodărie bine chibzuită.

Dar... la 2 kilometri de tabără se află clubul, o baracă improprie, e drept, arătoasă pe dinăuntru: 2 televizoare, mese de şah etc. etc şi o bibliotecă înzestrată cu peste 3000 de volume. Cei care o au în grijă s-au gîndit din timp la... restanţierii sesiunilor şi au compartimentat-o frumos, pe probleme de medicină, ştiinţele naturii (la acest capitol intră şi cărţile „Croiesc după tipar" şi „Antologia ateismului" !!!), limbi străine, volume cunoscute şi arhirefuzate. Să fim serioşi! Taberele de odihnă nu sînt prevăzute pentru restanţieri!

Cert e că lipseşte o construcţie nouă, un club modern şi vina e a Comitetului de Stat pentru Cultură şi Artă, a organelor locale în ultimă instanţă.

Există aici şi patru terenuri de sport (2 de volei şi 2 de baschet). Studenţii care au mai fost la Costineşti s-ar putea întreba de ce nu-l pomenim şi pe cel de fotbal. A fost arat, pur şi simplu. Comentariile să le facă cei direct răspunzători! Şi încă ceva: aceeaşi tristeţe din anii trecuţi: nu s-au înfiinţat nici pînă acum chioşcurile de răcoritoare preconizate. Doritorii n-au decît să străbată 2 km. de plajă şi după acest „maraton" în arşiţă vor învăţa arta abstinenţei alcoolice, drept pentru care ar putea mulţumi sectoarelor de alimentaţie publică.

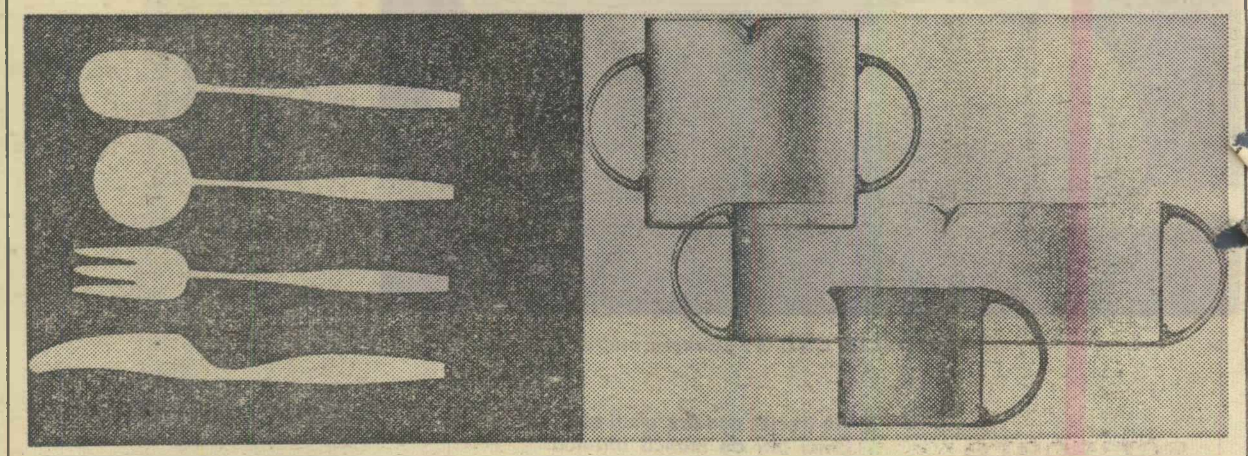
În raport cu ceilalţi ani însă, vara lui '68 se anunţă mai darnică. Studenţii vor avea la dispoziţie 250 de saltele pneumatice, umbrele de soare, şezlonguri, aparate de radio cu tranzistori.

În încheiere: taberele vor beneficia de orchestre de muzică uşoară (din Bucureşti, Iaşi, Cluj, Braşov), de spectacole de filme, de cîte un program de estradă gratuit şi bineînţeles de autobuze pentru excursii.

★

Rîndurile noastre despre ce nu s-a făcut şi s-ar putea face trebuie să constituie un semnal de alarmă pentru cei care în răstimpul rămas pînă la 2 iulie — ziua deschiderii porţilor acestor tabere — au datoria să ofere studenţilor cele mai bune condiţii de odihnă!

Marta CUIBUŞ

Panou din Expoziţia de estetică industrială — Institutul de arte plastice „N. Grigorescu"

Excursiile şi... deficienţele propagandei turistice

În numărul 20 al „Vieţii studenţeşti" din 15 V a.c., sub titlul „Ce faceţi în vacanţă", se inserau traseele turistice lansate de Comitetul Executiv al U.A.S.R. Nu mai revenim asupra multitudinii itinerarelor. Precizăm doar că pînă la ora actuală sînt rezolvate spaţiile de cazare, mijloacele de transport şi, fireşte, că toţi cei direct răspunzători s-au îngrijit de instruirea conducătorilor de excursii în sensul pregătirii unui program de relaxare şi destindere unde buna dispoziţie să aibă cuvîntul de ordine.

În raport cu anii trecuţi, pe lîngă faptul că se preconizează un număr sporit de participanţi (încă 1000 de locuri), au fost incluse pentru prima dată trasee noi pe care ţinem să le reamintim: *1000 de km. în Maramureş; Nordul Olteniei; Circuitul României; Munţii Vrancei; Delta Dunării — Marea Neagră — Costineşti.* Rămîne însă un rebus de dezlegat: PÎNĂ ÎN PREZENT, ÎNSCRIERILE LA EXCURSIILE MONTANE ŞI TEMATICE SÎNT DEFICITARE. (La data de 4 iunie, dintr-un număr de 2340 de locuri fuseseră solicitate numai 1244, iar la cele tematice, din 1067 numai 602).

Se pare că vina nu este a studenţilor care nu au onorat în parte listele de înscrieri, ci a comisiilor de turism din unele centre universitare ca Iaşi, Timişoara, Oradea, care duc O SLABĂ PROPAGANDĂ TURISTICĂ.

TURIST

Studenţi şi pompieri

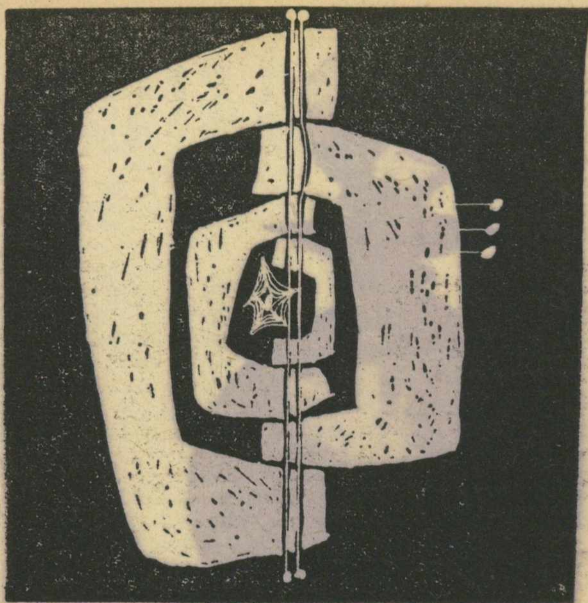
Căminul „Matei Voievod" al Institutului de construcţii Bucureşti, 7 iunie. Linişte de sesiune. Orele 19,15: strigăte disperate: „Foc! Foc!". Panică. În cîteva secunde, studenţii repereazā focul: coşul cantinei care trece prin clădire, supraîncălzit, a provocat aprinderea a două camere. Începe cursa contra-cronometru pentru stingerea incendiului. Rapiditate şi organizare: unii aduc scări şi extinctoare, alţii încearcă să pătrundă în camerele incendiate. Cîţiva escaladează acoperişul — adevărat alpinism — ducînd cu ei tulumbele cu apă. Fumul înecăcios îi învăluie din toate părţile. Jos, tot căminiştii au format un cordon, protejînd lucrările de mulţimea curioşilor care le urmăreau cu răsuflarea tăiată. Sus la etajele incendiate au reuşit să deschidă uşile: prin flăcări şi fum tinerii scot din camere paturi, dulapuri, geamantane — lucrurile colegilor absenţi.

După aproximativ o oră focul era stins. Pagube? Aproape inexistente. Uniţi sub semnul abnegaţiei, studenţii salvaseră aproape totul.

Cine sînt eroii luptei cu flăcările? Studenţii Bolea Constantin, Oşianu Cornel, Şapartoc Ion, Gavrilescu Mugur, Nichifor Nicolae, Săndulescu Dumitru, Marta Alexandru.

Pentru curajul, priceperea, modestia lor şi mai ales pentru conştiinţa vie de apărători ai avutului obştesc, studenţii au fost felicitaţi de către organele de miliţie şi de pompieri. Dorind ca exemplul lor să fie însufleţitor, îi felicităm şi noi şi le urăm „multă baftă la examene, băieţi!"

Cristian F. GRIGORIU

FACULTATEA ŞI... FACULTATEA DE A GÎNDI

Recenta lege **a** învăţămîntului, atît prin conţinutul ei intrinsec, cit şi prin dezbaterile cuprinzătoare ce i-au însoţit întruchiparea în forma definitivă, a polarizat atenţia oamenilor de cultură din întreaga ţară. Baza materială şi baza legală a dezvoltării învăţămîntului sînt acum cu prisosinţă asigurate. Dar, realizarea deplină a prevederilor legii implică **alegerea** unui complex de măsuri vizînd deopotrivă factori morali, etici, psihologici. Căci, dacă structura modernă a unei ridicări elaborate prin cultură a fost edificată, trebuie să avem continuu în centrul atenţiei noastre **subiectul** acestui luminos proces: **personalitatea tînărului, în întreaga ei alcătuire.**

Ne vom opri asupra unui singur aspect, care, desigur, constituie un prilej de meditaţie continuă pentru toţi cei interesaţi în înălţarea spirituală a generaţiilor ce vin.

Eroul acestor viforoase vremuri de adîncire vertiginoasă a cunoaşterii, de cucerire a unor mijloace materiale ce ar stîrni, prin bogăţia lor, uimirea înaintaşilor noştri, de autodefinire tot mai precisă a omului, prin lupta tenace a înlăturării oricăror forme de înstrăinare a esenţei sale, se reliefează a fi, tot mai pregnant, **omul-creator.**

Diversele perioade istorice au avut în centrul lor **omul** ridicîndu-se trudnic la verticalitate, legat de unelte primitive, apoi **omul** de mare bogăţie spirituală, aflat însă in mijlocul unei pauperităţi materiale şi al unor contradicţii spirituale dezagregante, apoi **omul**-soldat, **omul**-erudit, **omul**-revoluţionar. Între toate aceste tipuri umane, schiţate doar în trecere, se poate stabili o conexiune adîncă, un **lanţ evolutiv** necesar. În vremurile noastre putem afirma că omul şi-a cucerit, prin mijloacele ştiinţei, o bogăţie materială considerabilă, ceea ce constituie o condiţie necesară, dar nu şi suficientă, a eliberării sale. Într-adevăr, maşinile, de o complexitate atingînd fantasticul, îndeplinesc acum o serie de operaţii dificile **în locul** omului, prelungindu-l, completîndu-l. Eliberîndu-şi mîinile, virtutea esenţială a omului a devenit **creierul**, focarul de gînduri, ce nu poate însă exclude, ci dimpotrivă, presupune cu imperioasă necesitate rezonanţa sufletească. Acest om al gîndului mişcînd munţii, şi deopotrivă al sufletului îmbrăţişînd într-o largă cuprindere şi solidaritate pe toţi semenii săi, acest om al faptei precedată de adîncă meditaţie, acest om al meditaţiei sprijinită pe un sistem logic structurat de fapte, l-am numi **omul-creator.** El este eroul societăţii imaginate de marii visători şi realizate prin marii oameni de acţiune. Căci numai comunismul, prin idealurile sale, îşi poate adopta ca prim şi fundamental postulat **creaţia.**

Tînărul intelectual este propulsat în mijlocul vieţii sociale după experienţa, ce trebuie să fie fundamentală, a absolvirii cursurilor unei facultăţi, experienţă spirituală implicînd erudiţia, acumularea de cunoştinţe, dar mai ales, după părerea noastră, **formarea şi relevarea capacităţii de creaţie.**

Mai există încă o mentalitate retrogradă pentru unii tineri, care consideră facultatea ca o fabrică de diplome, crezute hîrtii de „liberă trecere" şi uşoară ascensiune socială, nesocotind însăşi esenţa omului **cerut** de aceste vremuri. Nu asupra ei ne oprim, ca nefiind caracteristică.

Majoritatea studenţilor consideră cu luciditate problema **autoperfecţionării** lor în mers, în decursul anilor de studiu. Dar lipsa experienţei de viaţă se face inevitabil resimţită. Căci procesul de formare a personalităţii tînărului intelectual, a viitorului **om-creator,** implică un orizont vast, pornind de la cunoaşterea adîncă a faptelor trecute şi ajungînd la prevederea celor ce trebuie înfăptuite, împletind armonios erudiţia, creaţia personală, sensibilitatea, generozitatea, larga înţelegere umană. Se desprinde astfel cu claritate necesitatea existenţei **mentorului spiritual.**

Fiecare generaţie şi-a avut „bătrînii" ei, acei înţelepţi învăluind în lumina gîndului şi sufletului lor pe cei ce veneau în urmă, îndemnîndu-i, învăţîndu-i să meargă înainte. Exemplele sînt numeroase în istoria noastră trecută şi prezentă. Şi, inevitabil, amfiteatrele, locul dintotdeauna al gîndului transmis, ascultat, al înfloririi spiritului, trebuie să fie dominate de prezenţa acestor mentori. Mai mult chiar, am îndrăzni să afirmăm că în zilele noastre, cînd ridicarea pe culmile civilizaţiei este opera tuturor, de la conducătorii statului la cel din urmă cetăţean, cînd deci edificarea socială este un proces de **masă**, mentorii trebuie să existe printre noi nu ca nişte cazuri excepţionale, neobişnuite, ci ca prezenţe **fireşti.**

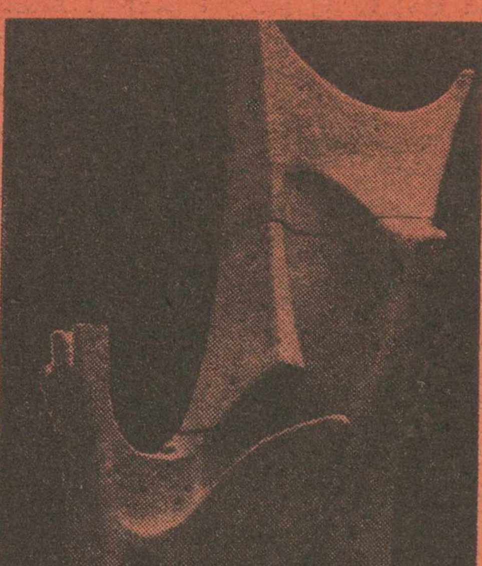
Mulţi dintre noi avem profesori pe care îi venerăm pentru înălţimea lor intelectuală, pentru probitatea lor, pentru dăruirea dezinteresată în folosul obştei. Din lumina lor ne-am împărtăşit, de la ei am învăţat să ne avîntăm gîndurile, la ei găsim întotdeauna sfatul şi îndrumarea de care orice tînăr are atîta nevoie.

Dar, fenomenul ar trebui să fie general. Această latură este în mod binevenit reliefată în noua lege, care cere existenţa unui contact strîns între profesor şi student. Această „coborîre" a cadrului didactic între studenţi este de fapt o reciprocă înălţare. Sînt acum întrunite toate condiţiile pentru ca seminariile să nu mai fie locul unor dezbateri scolastice, neinteresante, mecanice în esenţa lor. La un seminar studentul trebuie învăţat în primul rînd să gîndească. Un contact **personal** între profesor şi student, chiar dincolo de formele didactice propriu-zise (curs, seminar, laborator), mai ales în cadrul cercurilor ştiinţifice, va putea stimula talentele, prin dezvăluirea lor şi îndrumarea spre maxima înflorire. De multe ori, un talent **real** se poate atrofia, tocmai pentru că nu există o privire avizată care să-l sesizeze la timp şi să-l declanşeze. Eliberat de o seamă de obligaţii, de multe ori de utilitate minimă, studentul va avea astfel mai mult **timp liber**, dar acest timp va fi, după cum sublinia într-un articol din „Contemporanul" acad. Gheorghe Mihoc, rectorul Universităţii din Bucureşti, timpul în care studentul va învăţa să gîndească.

Am relifat în prezentele consideraţii rolul mentorului spiritual, dar, în egală măsură de importantă este problema **autoformării** tînărului intelectual, ca latură complementară necesară. Rolul primordial în evoluţia sa îl va constitui criteriul **selecţiei.** Sub avalanşa cunoştinţelor predecesorilor, tînărul intelectual va trebui să ştie **să aleagă**, conform structurii intime a personalităţii sale, acele elemente pe care ulterior le va putea fructifica. Tentaţia erudiţiei este mare şi ea poate duce la o aglomerare eclectică de informaţii. Structurarea este aici esenţială. De aceea, ceea ce ni se pare important înainte de orice este cunoaşterea aprofundată a **bazelor** domeniilor studiate, a ideilor fundamentale care închid în ele întreaga edificare ulterioară, ce este mai mult o problemă de „tehnică", de „metodă", desigur importantă, dar nu primordială. Lectura „clasicilor" domeniului respectiv, informarea direct la sursă constituie o îmbogăţire spirituală substanţială. De exemplu, puţini dintre cei ce învaţă teoria relativităţii citesc articolele originale ale lui Einstein, preferind expunerile moderne, de o eleganţă matematică indiscutabilă. Dar, ce experienţă spirituală de profunzime o constituie lectura directă a articolelor lui Einstein, contactul cu ideile aşa cum au fost emise de tînărul de 25 de ani!

Credem că n-ar trebui neglijat şi un alt aspect al problemei autoformării, acela al **culturii generale**, dar nu în sensul unei informaţii, mai mult sau mai puţin sporadice în alte domenii decît acela al specializării, ci din nou al frecventării **bazelor** lor. Întîlnim deseori specialişti excelenţi, însă complet opaci la muzica lui Bach sau poezia lui Blaga, de exemplu. Această lipsă a rezonanţei afective se răsfrînge implacabil în domeniul vieţii sociale. Căci oricît de bun ar fi un specialist şi oricare ar fi domeniul său de activitate, el lucrează în cele din urmă cu **alţi** oameni şi această legătură umană se reflectă cu pregnanţă, mai devreme sau mai tîrziu, în însăşi munca sa. Adică omul-creator, este omul înălţimilor minţii, dar şi ale sufletului (şi reciproc!). **Acest tip renascentist de intelectual este chemat să conducă destinele culturii contemporane, dar el trebuie, desigur, întîi creat. Locul cel mai propice şi cel mai firesc este amfiteatrul.** Deci, facultatea să fie forumul facultăţii de a gîndi.

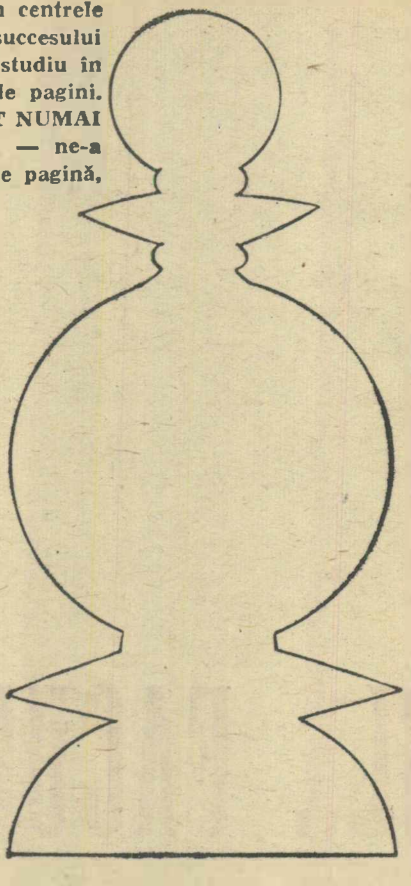
Basarab NICOLESCU

STEPANOV IOANA: „Formă spaţială" — lucrare de diplomă

Pînă la mult dorita vacanţă au mai rămas cîteva... zeci de metri. În centrele universitare studenţii se îndreaptă nerăbdători spre finiş, unii cu bucuria succesului în braţe, alţii, ce-i drept mai puţini, cu perspectiva unei veri întregi de studiu în faţă... Se repetă, se mai şi învaţă, se răsfoiesc la repezeală zeci şi sute de pagini. „CUNOSC BINE MATERIA ; LA EXAMENELE DE PÎNĂ ACUM AM LUAT NUMAI NOTE BUNE, TOTUŞI AM EMOŢII : SESIUNEA MĂ ŢINE ÎN ŞAH !" — ne-a declarat zilele acestea un student timişorean. Adoptînd expresia ca titlu de pagină, ne propunem să-i trecem în revistă pe cîţiva dintre „jucători"...

Pe coridorul etajului II al Facultăţii de filologie a Universităţii se află 70—80 de studenţi. Unii aşteaptă să intre la diferite examene, alţii, proaspăt ieşiţi din sală, împărtăşesc în şoaptă emoţiile prin care au trecut, cîţiva „ţin pumnii" pentru o prietenă sau un prieten. În ciuda faptului că holul e plin cu ei, liniştea de catedrală creează o atmosferă solemnă, în care optimismul se îngemănează cu fiorii aşteptării...

„Ascunse" într-un loc mai ferit de privirile indiscreţilor, două studente îşi pun întrebări. (Foto 1). Cu... discreţia caracteristică reporterilor, aplec urechea şi-mi dau seama că vor intra, peste cîteva momente, la un examen de Literatură română. Mă apropii. Sînt Maria Turcu şi Daniela Daia, studente în anul II la Română. Le promit că peste un minut le las să-şi continue verificarea dinaintea confruntării cu comisia.

— Sînteţi pregătite pentru examen ?

— Da, îmi răspunde Maria. Sînt sigură că voi lua şi aici notă bună. Îmi ţine pumnii fetiţa mea Ştefania. Dacă nu iau examenul cu bine, soţul meu, absolvent al Politehnicii timişorene mă... reneagă (!?).

— Din punctul ăsta de vedere eu sînt avantajată,

SAH LA TIMIŞOARA

mărturiseşte Daniela. Abia m-am logodit, cu un student de la Medicină. Cu toate astea, vreau să iau şi eu notă mare.

Trec, apoi, prin cîteva săli de examene. La Facultatea de fizică zăbovesc mai mult. Studenţii secţiei de Fizică-chimie a anului II au examen la Cristalografie. Pînă acum Livia Miloiu, Mărioara Borlovan, Maria Domăşnean, Ladislau Kiss şi Aurelia Gomboş au luat 10, Ileana Ardelean — 9, Ion Andronache şi Maria Bîrlean — 8, iar Mariana Iosim şi Dumitru Bocşa — 6. Mariana abia a reuşit să iasă cu „legea" din zonele reţelei cristaline. Asistenta univ. Lucia Seleş se declară mulţumită de răspunsuri. „E îmbucurător că rezultatele acestea cu adevărat revelatoare le obţine o grupă care n-a manifestat prea multă strălucire în cursul anului" — îmi spune şi lectorul universitar Octavian Birău.

La Institutul politehnic e linişte. Abia la etajul III, ocupat de Facultatea de mecanică, găsesc „suflare de om". Sînt studenţi din grupa 11 a anului II, aşteptînd, foarte agitaţi, să intre la examenul de Rezistenţa materialelor. Aflu că asistentul univ. Dobre a afirmat că **„grupa 11 e proastă prin definiţie"** şi că nu trebuie să aştepte de la el note peste 8.

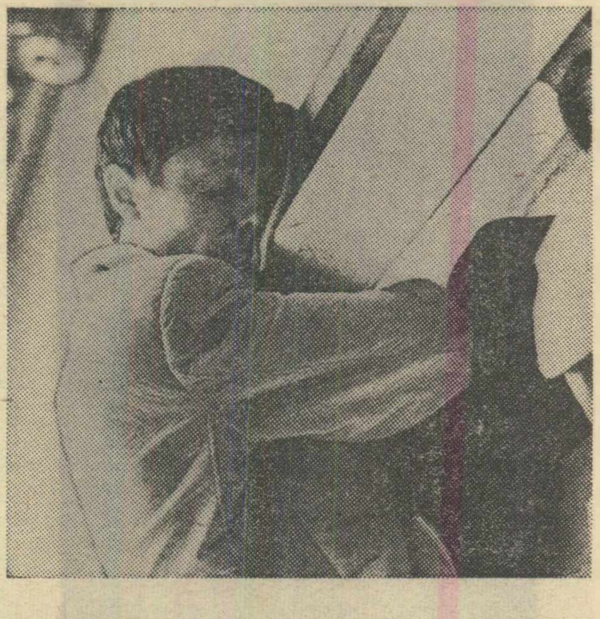
„Noi nu sîntem ca cei de la Universitate — spune Cornelia Gongu, trăgînd cu sete din ţigară. **Ei luptă pentru note mari, noi luptăm pentru „pită", adică pentru note de trecere..."** (Foto 2).

„O, doamne ajută-mă ! — oftează Mircea Oros, zis Piţigoi. **De învăţat am învăţat, dar am impresia că nu ştiu nimic. Ce noroc să pot ciripi cîte ceva !"** Din examenul la care a intrat peste cîteva minute Mircea Oros, vă aducem fotografia nr. 3. La plecare, aud pe coridor, în urma mea, pe cineva memorînd coeficientul de zvelteţe a materialelor de construcţii. Acesta, adică Lamda, este egal cu lf/i minim. Tot în urma mea, altcineva spune că uneori coeficientul de zvelteţe poate fi raportat şi la femei... Nu mai ştiu ce să cred.

Ajung la căminele Complexului studenţesc al Universităţii. În camera 31 a căminului nr. 3, găsesc un singur locatar, înconjurat cu baricade de cărţi. E Dumitru Mihăilescu din grupa 352 a anului IV Filologie. „Pînă astăzi am mers bine, nimic de zis — îmi declară el. Acum învăţ pentru Istoria literaturii române. Tocmai am dat scrisul, iar mîine am oralul. La lucrare am scris despre caracterul realist al prozei noastre dintre 1900 şi 1918. Oare ce-mi poate pica mîine ? Sincer să fiu, simt că-mi crapă capul". (Foto 4).

Peste jumătate de oră sînt printre studenţii grupei 361 din anul III al aceleiaşi facultăţi. Examen la Limba română contemporană, cu lector univ. Vasile Şerban. Pînă acum, cu cei picaţi, cu cei retraşi „benevol", grupul „tomnaticilor" a crescut la 9. **„Profesorul e foarte... domn, dar sintaxa e teribilă, iar fără morfologie n-o poţi stăpîni"**, se vaită o studentă blondă, despre care am aflat mai tîrziu că a luat nota 8.

Către amiază sînt oaspetele Institutului de medicină. Şi aici e sesiune ! Părculeţul din faţa corpului de învăţămînt are toate băncile ocupate cu studenţi, studente şi, fireşte, cu mape arhipline şi cu cursuri deschise tocmai la pagina din care, parcă, n-ai înţeles chiar totul. Pe una din bănci, alături de un tratat de histologie, „şahistul" din fotografia nr. 5 a adormit. Cu capul pe spetează, visează, probabil, note bune, o vacanţă lungă şi fără griji, vreo tabără de odihnă sau vreo excursie în circuit. Mă apropii încet şi-l „imortalizez".

Pe fotografia pe care sper s-o decupeze din revistă îi recomand să scrie simplu : **„Amintire de neuitat din sesiunea de vară — 1968".**

Fotoreportaj de
H. DRAGOMIR

FOILETON

senzaţionalul dans pe sîrmă, în plină sesiune, al „doctorului" stelu din camera „64"

Sus, sub cupolă, aerul e fierbinte, înăbuşitor. Sîrma întinsă între cei doi stîlpi se încordează sub picior, zvîcneşte, caută să scape de povară. Undeva, în balconul ei, fanfara cîntă, iar tu, dansator pe sîrmă, faci zîmbind figuri complicate şi mii de ochi te privesc lacom, fără să-i vezi. O clipă de neatenţie, o singură fisură a firului îngust şi înşelător de metal, o umbră de înfumurare ce ţi-ar întuneca măiestria şi...

...Sîntem la Timişoara, în plină sesiune de examene. La afişierul Institutului de medicină a apărut un anunţ : studentul Măslin Constantin din anul VI Stomatologie a fost exmatriculat pe timp de un an „pentru grave abateri de la morală". Rezemînd peretele, Măslin îşi simte ochii inundaţi. Lîngă el, cîţiva colegi îi zîmbesc „în nas". Două fete, tot colege, se îmbrăţişează şi, sărutîndu-se, exclamă destul de tare ca să audă şi exmatriculatul : „În sfîrşit, dragă, am văzut-o şi pe asta !" Reporterul, nimerindu-se, în acea zi de 10 iunie a.c, spectator la aceste scene de coşmar, îşi începe investigaţiile...

Secretarul Stelu îşi freacă pumnii

1962. Proaspăt venit din armată, felcerul Măslin Constantin, dintr-un sat din nordul Moldovei, reuşeşte cu brio la examenul de admitere la Institutul de medicină timişorean. Răspunsurile sigure, documentate, privirile limpezi, întreaga înfăţişare de „om serios" fac comisiei, colegilor, o impresie dintre cele mai bune. Prietenos, gata oricînd să dea o mînă de ajutor, avînd, după cum repede s-a putut „constata", o bogată experienţă de viaţă, tînărul de 24 de ani e ales secretar U.T.C. al anului de studii. În acelaşi timp, pentru toţi, devine Stelu.

Chiar din prima sesiune de examene se situează, cu notele sale excepţionale, în capul listei, loc pe care nu-l va părăsi pînă în anul VI. Profesorii îi prezic un drum în continuă ascensiune, cu... bulevarde întregi de succese. Stelu crede. Mai mult chiar, începe, la un moment dat, să se considere plămădit din alt aluat decît colegii săi, nesfiindu-se să-şi aroge, la un pahar sau mai multe de coniac, „prerogativele" de „supraom".

De la înălţimea tribunei diferitelor şedinţe, Stelu începe să vadă totul foarte de sus, îşi blamează colegii mai mari sau mai mici, dă sancţiuni (cu aprobarea cui?) pentru abateri imaginare, împarte după bunul său plac favorurile şi promisiunile. „Eu sînt secretarul!", obişnuieşte el să spună din ce în ce mai des, fără a se sfii să dea uneori dispoziţii şi în numele rectoratului. Colegii care se revoltă sînt „puşi la punct". Fără să aplece urechea la ce se întîmplă în organizaţia U.T.C. condusă de Măslin Constantin, factorii educativi din Institutul de medicină timişorean lasă lucrurile să alunece înainte...

Drept urmare, Stelu începe să-şi bruscheze chiar profesorii. La clinica de chirurgie maxilo-facială se opune să fie controlat de şeful de lucrări Popa, care avea sarcina să îndrume, acolo, întregul an de studii. Cînd vreun asistent îi face observaţii, îi răspunde de sus, cu morga unui viitor academician ! Tot acum începe să împartă colegilor din anii mici şi pumni. „Bă, dacă te mai aud vorbind tare seara, te dau afară din facultate", îl ameninţă el pe un student mai mic, care locuia într-o cameră vecină.

Anul V. În timpul stagiului, Stelu face o proteză dentară unui pacient, iar contravaloarea de 400 de lei şi-o bagă în buzunar. Stelu îşi freacă pumnii : „Dacă merge aşa, la un an, doi după absolvire am maşină..." Dezastru ! După cîteva săptămîni lucrarea făcută pacientului se infectează, acesta vine să reclame şi funcţionarii de la clinică, negăsindu-l în scripte ca „plătitor", merg pe firul ţinut în mîini de Stelu şi... află totul. O scurtă şedinţă, fără mare tărăboi, „pentru că Măslin este, totuşi, cel mai bun student din an, ba mai mult, a fost şi aproape cinci ani secretar U.T.C." şi... visătorul de maşini e eliberat din munca obştească. Abia acum ! Ce bine că rectoratul, decanatul, cei de la U.T.C. şi de la Asociaţie nu cunosc şi celelalte faţete ale „personalităţii" lui Stelu sau, dacă le cunosc, ce bine că nu fac nimic !...

Misterul camerei 64

„Faţetele" celelalte sînt multiple. Şeful serviciului de probleme studenţeşti îl vede tot mai des pe „şeful promoţiei" ieşind la ore tîrzii de la Restaurantul „Palace". Banii, fireşte, nu-i sînt trimişi de mama sa, de la ţară. Spiritual şi inteligent, vorbind deseori în pilde, reuşind să joace bine teatru pe scena vieţii, Stelu, „domnul doctor" brunet, frumos, cu ochi negri, e considerat de tot mai multe fete un veritabil... Casanova. Gurile rele vorbesc că „omul nostru" ţine o evidenţă strictă, cu data cunoştinţei, numele, pronumele, caracteristicile fizice, ziua şi locul cedărilor, planificarea întîlnirilor. Reporterul nu are cum verifica. Se mulţumeşte să reproducă o cifră care s-a şi „folclorizat" printre studenţii şi studentele din Timişoara : 120. Este vorba, fireşte, de cuceririle (foste şi prezente) ale lui Stelu, artistul care lucrează atît de „curat", încît nici una din prietene nu le cunoaşte pe celelalte. Menţionăm : Stelu are şi o prietenă cu care intenţionează să se logodească şi, fireşte, să se şi căsătorească. E salariată. Banii pentru „Palace" provin deci şi de la ea. Dar se mai adună şi de la studenta Ana Scobercea din anul I al Facultăţii de pediatrie, care declară peste tot că „Stelu e zeul ei, regele ei, făcătorul ei de minuni şi că acel ce va căuta s-o înlăture din viaţa lui, de mîinile ei va muri". De unde are Ana bani pentru Stelu ? Îi fură ! Părinţii, din comuna Grădinari de lîngă Oraviţa, doar n-au cum să-i trimită cît înghite „zeul". Din camera 22 a căminului, care se află în Piaţa 23 August nr. 3, încep, aşadar, să dispară obiecte şi diferite sume de bani. Cînd Voichiţei Onchiş de pildă îi dispar alţi 425 lei, e anunţată miliţia. Ana, în vîrstă de 26 de ani, recunoaşte, dar iubirea ei cea mare rămîne sus, pe piedestalul inimii sale de fată. Banii, însă, Voichiţa încă nu i-a primit...

În timpul acesta, domnul doctor Stelu, în „lipsă de altă ocupaţie", se ocupă în continuare de fete. Camera 64 din aripa locuită de băieţi în acelaşi cămin nr. 3, are uşa deschisă pentru toate prietenele sale intime, fie studente sau nu. Portarii n-au de ce să se alarmeze: „sînt la domnul doctor Stelu". La consultaţii ? Cei doi directori educativi, dr. Maria Mihăilescu şi conf. dr. Mihai Elias, care cunoşteau, ca multe alte cadre didactice, încă de anul trecut povestea camerei lui Măslin, nu mişcă nici un deget. Steluţu rămîne în cămin, spre marea satisfacţie a vizitatoarelor. Organizaţia U.T.C., ai cărei membri cunoşteau în întregime situaţia, rămîne şi ea pasivă. Astfel se ajunge, după cum vom vedea, la evenimente de domeniul fantasticului...

Noapte. Sesiunea de vară a anului 1968 a început. Ultimii studenţi, osteniţi de învăţătură, s-au culcat. Portarii pot SĂ DOARMĂ. Ora 2. În camera 64, Adrian Lauran, colegul de an al lui Măslin, e trezit de foşnete. Îşi roteşte privirile către patul de lîngă fereastră, ocupat de Stelu. Printre frunzele castanului care se zbate afară, lumina becului din stradă joacă rece pe trupul alb şi gol al unei femei. Femeia e în picioare. Îşi scoate, cu mişcări molatice, portjartierul... Al treilea locatar al camerei doarme dus. Stelu şopteşte ceva, abia desluşit. Lauran a înţeles : e Ana... Cei răspunzători cu educaţia şi cu ordinea la Institutul de medicină din Timişoara dorm liniştiţi, la casele lor : „pe la noi nu se întîmplă nimic"...

„Sinuciderea" Anei Scobercea

— Steluţule, n-ai vrea tu să-ţi faci un inel de aur ?

— Ba da, dar de unde să iau aurul ?

— Nu te interesează asta. Spune-mi numai dacă vrei. Eu pot, pentru tine, să fac orice !

Şi aşa, Măslin Constantin a intrat în posesia unor verighete de aur şi a unor cercei de toată frumuseţea, cu care s-a prezentat la giuvaergeria de lîngă gară : „Faceţi-mi un inel!" Nu-l interesa dacă Ana, pentru care niciodată n-a avut nici un sentiment, a găsit aurul în vreun... coş de gunoi, sau l-a „luat" de la părinţi ori din altă parte. Dar... din nou ghinion. Ana află de existenţa viitoarei logodnice a amantului ei, ba chiar (în sfîrşit !) şi de a altor fete cu care Steluţu obişnuia să cheltuiască banii dăruiţi de ea. „Gata, mă răzbun ! — îşi zice Ana, după cum a declarat ea însăşi colegelor. Mai întîi, însă, mă sinucid".

De aici urmează o parodie... tragi-comică. Se hotărăşte să se arunce pe fereastră, în stradă. Îşi ia rămas bun de la colegele de cameră, de la administratorul Costache Grigoraş, scrie un bileţel de „adio" iubitului şi cere „ultimele sfaturi" de la Elena Nae, tot colegă. Apoi... se aruncă. Panică în tot căminul. Jos, pe stradă, Ana pare în nesimţire, deşi sărise, teatral, de la fereastra unei camere de la... parter. (Înălţimea — 2,5 m). „Am avut şi grijă să nu-mi scîlciez tocurile", a declarat ea mai tîrziu, după cum ne informează, la rugămintea noastră, prof. dr. Nicolae Dragomir.

La alarma generală, soseşte şi Stelu, care o poartă în braţe pînă la clinica de... neurologie. „Absurd ! — ne spune tot prof. dr. Dragomir. Nu era nici psihopată şi nu avea nici alte afecţiuni de natură nervoasă, deşi s-a căutat să se înfăţişeze astfel cazul. Pur şi simplu Scobercea e needucată la vîrsta de 26 de ani, dorind cu orice preţ să se căsătorească cu un absolvent al medicinei şi folosind toate „mijloacele" pentru a reuşi."

A doua zi, Ana îi trimite lui Măslin un bilet : „Dă-mi aurul înapoi sau chitanţa". (Urmează cîteva invective... insalubre, pe care nu le putem reproduce)". Stelu consimte să-i înapoieze chitanţa, dar întîmplarea face să fie de faţă şi viitoarea (?) lui logodnică. Gelozia îşi arată colţii. Ana izbucneşte :

— E al meu !

— Ba e al meu !

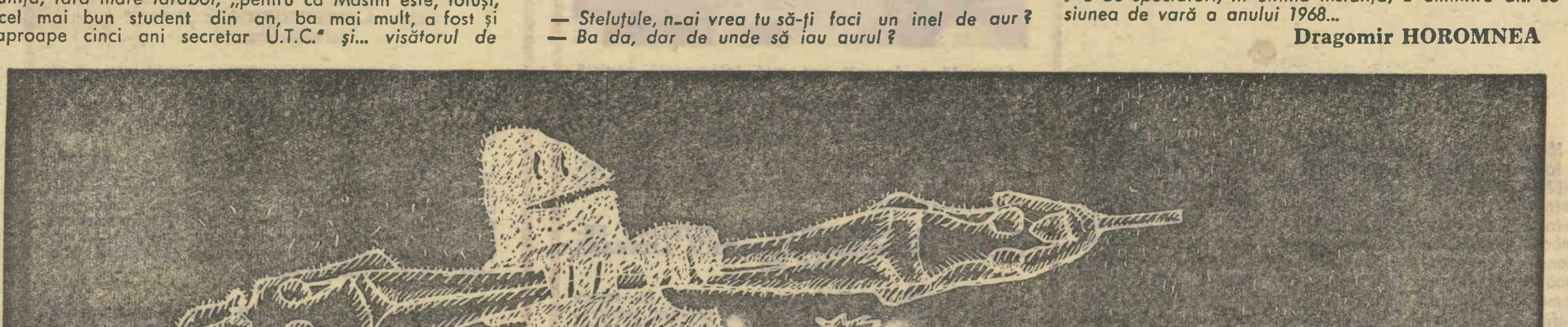
Pentru a-şi dovedi loialitatea faţă de „logodnică", Stelu, acum în vîrstă de 30 de ani, nu se dă în lături s-o molesteze pe Ana, cu brutalitatea sa spirituală dintotdeauna, completată cu o veritabilă „corecţie" de judo...

...Cu certificatul medical în mînă, Ana Scobercea bate la uşa decanatului : „M-a maltratat, tovarăşe decan..." Urmează anchete, pelerinaje tîrzii pe la locurile tuturor evenimentelor, consultări, iar consultări şi, în cele din urmă, verdictul : „Ana Scobercea este exmatriculată definitiv din facultate, iar Măslin Constantin pentru un an."

Ne întrebăm alături de toţi cei care cunosc cazul, cum de i s-a aplicat lui Măslin doar această pedeapsă, care nu corespunde gravităţii repetatelor sale abateri de la normele elementare de conduită. Oare conducerea institutului s-o fi înecat, în intransigenţa sa, cu propria ei... MĂSLIN(ă) ?

Sîrma pe care dansa din anul I „acrobatul de circ" Măslin Constantin s-a rupt. Spectatorii (că SPECTATORI au fost şi colegii care s-au temut de „secretarul" lor, şi cadrele didactice care vedeau în el omul de... viitor, şi directorii educativi, şi administratorul care a şi surprins cîndva o fată în camera 64, şi portarii — de exemplu Matei Fander — care se temeau de ameninţările lui), aceşti spectatori mulţumesc... providenţei că au scăpat de belelele „cazului Măslin". Unii se mai tem şi acum de ameninţările acestuia, care promite peste tot că va ajunge cu „recursul" pînă la Bucureşti. Vor avea, însă, cu toţii, doar o amintire, o amară şi vinovată amintire de spectatori, în ultimă instanţă, o amintire din sesiunea de vară a anului 1968...

Dragomir HOROMNEA

Desen de Radu VINCENZ

ARTE ZILE

Prin apariția traducerii integrale, datorată profesorului Alexandru Hodoș, a monumentalei opere a lui François Rabelais „Gargantua și Pantagruel", considerăm că s-a împlinit un act de înaltă cultură.

Poate cea mai bună și succintă caracterizare a operei și-o face autorul însuși într-un dialog imaginat de Voltaire, între Rabelais și Lucian. „Aveam din naștere înclinări către înțelepciune : am devenit tot atît de savant ca și Erasm, însă văzînd că înțelepciunea și știința nu duc, de obicei, decît la azil sau la spînzurătoare (...) îmi veni ideea să fiu mai nebun decît toți compatrioții mei laolaltă. Compusei o carte voluminoasă cu povești să nu le crezi nici pe jumătate, plină de măscări pe deasupra, și în care am batjocorit toate superstițiile toate ceremoniile, tot ce se venera în țara mea, toate categoriile sociale, de la cea de rege și de papă la cea de teolog, mai disprețuită decît oricare alta (...) Am măgulit slăbiciunea compatrioților mei : le-am vorbit de băutură, le-am debitat obscenități și, astfel, totul mi-a fost îngăduit. Oamenii deștepți mi-au înțeles șiretlicul și mi-au fost recunoscători, cei nepricepuți n-au văzut decît grosolăniile pe care le-au savurat ; departe de a fi persecutat, am plăcut tuturor..."

Nu se poate vorbi despre carte fără a menționa excelentele ilustrații ale graficianului Benedict Gănescu, care surprind cu finețe și acuratețe tipurile caracterologice ale personajelor în genul unor mecanisme în mișcare.

Pentru cititorul modern opera parohului de la Meudon rămîne cartea de început a unei mari literaturi, cartea cea mai veche și cartea cea mai nouă a literaturii franceze.

Gabriela B. NICOLESCU

●

La Casa ziariștilor, în cadrul cenaclului înființat sub auspiciile Uniunii ziariștilor și Scînteii tineretului, s-a deschis expoziția de pictură Lucia Ioan. Este a treia expoziție personală a artistei și dovedește cîștiguri clare în unitate, în personalizarea paletei.

Tablourile de inspirație istorică sînt figurativ impunătoare. Triplul portret al unor vizionari, în contur muzical, în gri și alb atemporal, cu modificări tipologice tradiționale de la un chip la altul, dar care se pierd în sentimentul sacru, egalizator al panoului. Horia (sau) Cloșca (sau) Crișan — o efigie repetată obsedant.

Cîteva pînze au ritmuri rituale, cu sugestii din folclor, ecouri folclorice mai degrabă, revăzute pînă la pierderea identității, regăsindu-se însă cu sensuri noi în tonalitatea generală a tablourilor : alb-gri deshidratat și albastru fin, fumegător sau galben stins, culori ce dau impresia de decor auster, mitic, într-o istorie permanentă, trecut și prezent deodată, istorie eliberată de accident.

Sigur, expoziția e unul din succesele acestui cenaclu tînăr, orientat consecvent către valori. Manifestările anterioare de la Casa ziariștilor ne-au sugerat această idee, cea de azi o certifică.

T. O.

●

Nu s-ar putea spune că scrierile despre viața și opera autorului monumentalei trilogii „UN OM ÎNTRE OAMENI" alcătuiesc o bibliografie prea voluminoasă. Dimpotrivă, în raport cu personalitatea proteică a lui Camil Petrescu, această bibliografie va trebui fără îndoială îmbogățită. O recentă contribuție aduce, în acest sens, Constant Ionescu (... „singurul dintre colegii lui rămas încă în viață") cu volumul Camil Petrescu, amintiri și comentarii, *apărut în Editura pentru literatură (1968). Definind caracterul întreprinderii sale, autorul cărții subliniază, încă din primele pagini :* „Aș ține să fiu crezut dacă afirm că m-am ferit să zugrăvesc o viață romanțioasă sau romanțată (...) Imaginația precum și sentimentalismul, cu broderiile lor de estompări și de îngroșări, au fost, cu o grijă anume voită, înlăturate permanent din acest volum de amintiri și comentarii".

Prin felul armonios în care împletește amintirile despre autorul Patului lui Procust *cu exegeza (e drept, adesea de suprafață), volumul* Camil Petrescu, amintiri și comentarii, *oferă cititorului o lectură antrenantă și un prilej de cunoaștere a aceluia care, într-una din poeziile sale, spunea, definindu-și strălucit dimensiunea spirituală : „...Dar eu, eu am văzut idei".*

„REVISTE ȘI ZILE"

Fiecare grupare din istoria literaturii, fiecare revistă reprezentînd o direcție de gîndire a dus înainte mesajul și simbolul unei arte.

„Și cum literatura este expresia cea mai directă a sufletului unui popor, ea nu poate fi împrumutată ca frînele de la vagoane și ca forma rochiilor și nici măcar imitată ca formele politice". (Ibrăileanu „Modă și originalitate").

Literatura română s-a realizat în tipare originale peste un semn înalt de valoare, într-o zonă care nu permite regresiunea. Puncte nodale ale mișcării literare, revistele au asigurat întotdeauna, prin program și polemică de idei, temperatura nobilă a adevăratei creații. Tradiția învață și obligă.

Revistele literare contemporane trebuie să se recunoască în această tradiție și să desăvîrșească în forme noi dezideratele ei principale.

O discuție pe această temă cu cîțiva studenți de la Facultatea de limbă și literatură română, deci cu un grup de „consumatori de primă mărime", urmărește să structureze o optică a viitorilor specialiști în domeniul literaturii române, să ofere sugestii, să exprime satisfacții și insatisfacții cu privire la activitatea principalelor noastre reviste literare.

● MAI POT EXISTA REVISTE CU „PROGRAM" ?
● CE SENS ARE ACUM „PROGRAM LITERAR" ?

— „Noțiunea de „program" aplicată azi unei reviste literare pare unora un nonsens. Evident, nu se mai poate vorbi astăzi de „platforme" negativiste în mișcarea culturală. Cultura socialistă fiind unitară, comunitatea de idei primează atenției oamenilor de litere. Este posibilă o lărgire a termenului de „program", prin el înțelegîndu-se azi mai mult o specializare". (CRISTIAN LIVESCU — anul al V-lea).

— „Sîntem pentru revistele literare cu profil net, ale căror preferințe să fie manifeste. Pentru că, de ce ne-am ascunde, oricum ele există. Poetul-redactor de cele mai multe ori optează pentru acea poezie sau proză care este în consonanță cu propria-i sensibilitate etc.

Mai mult, am dori ca revistele să aibă un „program" explicit, exprimat în — să nu ne temem de cuvinte — manifeste literare. Așa cum e și firesc, criticii grupați în jurul unei publicații trebuie să compună din laturile afinitare ale personalității lor o personalitate critică a revistei". (VICTOR IVANOVICI — anul al II-lea).

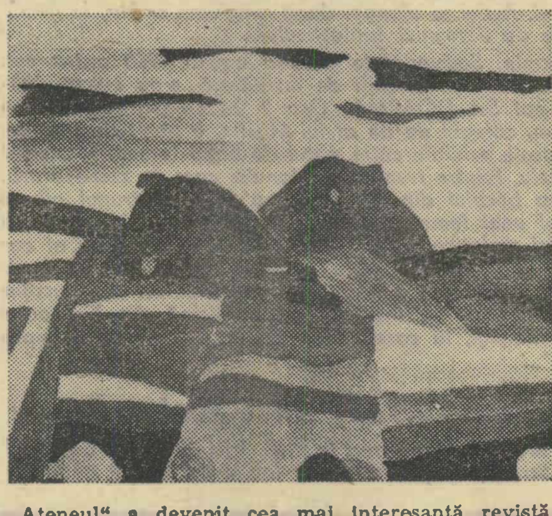
— DECI PROGRAM EXPRIMAT MANIFEST, PROFIL SUSȚINUT PERMANENT DE CONȚINUTUL REVISTEI.

Deocamdată o idee, o opțiune teoretică !

— EXISTĂ REDACȚII ÎN CARE SE REALIZEAZĂ ACEST DEZIDERAT ?

— „Familia" este poate publicația literară cu profilul cel mai bine fixat. Interesantă ni se pare și revista „Ramuri", deși de un regionalism uneori prea pronunțat". (VICTOR IVANOVICI).

— „Pe parcursul consolidării lor, cîteva redacții și-au creat și unele linii directoare, surprinzătoare în climatul literar. „Familia" — cu un program artistic bine gîndit, cu colaboratori permanenți, „Ramuri" — care, pe lîngă valorificarea unor tineri poeți și prozatori olteni, a inițiat unele dezbateri privind tradițiile înaintate ale culturii românești.

„Ateneul" a devenit cea mai interesantă revistă moldovenească.

Nesemnificativă mi se pare „Tribuna", care, atunci cînd este lipsită de colaboratorii ardeleni, de primă mărime azi, realizează numere anoste". (CRISTIAN LIVESCU).

— „Poate „Familia" să vină cu un program critic bazat pe o cultură adevărată" (MIHAI MORARU — anul al IV-lea).

● DESPRE CONȚINUTUL REVISTELOR, SELECȚIE, COLABORATORI, CRITICĂ LITERARĂ SAU NU

— „Asaltului de informație existent în epoca noastră trebuie să i se răspundă prompt printr-o selecție severă a valorilor, în așa fel încît reprezentarea heideggeriană a omului modern — care, inserat în cîmpul culturii, asimilează superficial, pierzîndu-se într-o multitudine și varietate de solicitări — să nu se dovedească adevărată.

În revistele noastre, excluzînd pe cele de strictă specialitate, își fac loc, și nu rareori, creații de nivel slab. Consecință a indulgenței critice sau indulgenței de altă natură manifestate de multe redacții". (VICTOR DINU VLĂDULESCU, anul I).

— „O primă categorie de reviste ar fi cele care au în urmă o tradiție, pe care le cumpărăm în fiecare săptămînă de la chioșc și pe care le frunzărim în căutarea rubricii sau semnăturii preferate. Așa, de pildă, „Breviarul" profesorului Ș. Cioculescu în „Gazeta literară", cronica literară a lui Nicolae Manolescu în „Contemporanul" ș. a.

O revistă care are îndrăzneala de a-și face un profil din sobrietate și seriozitate, îndemnînd la studiu, este și „Viața românească" din ultimul timp. Excelentă inițiativa recentă a suplimentelor în care se publică întotdeauna lucruri de cel mai mare interes". (VICTOR IVANOVICI).

— „Mă întreb : poate fi legat un nume de o revistă, așa cum legi numele lui Eminescu de „Convorbiri" sau al lui Ion Barbu de „Sburătorul" ? Știe cineva cărei reviste îi aparțin structural Ion Alexandru sau Nichita Stănescu, Marin Sorescu sau Grigore Hagiu ?" (M. MORARU).

— „Prea mult loc ocupă în revistele noastre reportajele călduț-lirice și materialele fără nici o culoare, care se uită imediat ce le citești (presupunînd că le citește cineva)". (V. IVANOVICI).

— „De multe ori domină critica de simpatie, incluzînd și o doză de indiferență estetică". (V. D. VLĂDULESCU).

— „Unele reviste nu au un program critic bine stabilit și aderențele se fac în funcție de șansa publicării, nu în funcție de un crez și o platformă comună. Se fac deseori cronici de complezență, trecîndu-se restul aparițiilor sub tăcere sau dîndu-se pe mîna debutanților în critică". (M. MORARU).

● ȘI ACUM — POLEMICA

— „Îmi plac polemicile pentru că o revistă fără polemică e ca o albină care și-a uitat acul în... bîzîit.

Dar nu pot aproba discuțiile pornite din orgoliul unora și susținute de ciracii lor". (MARIUS TUPAN, anul I).

— „Publicație bătăioasă, „Luceafărul" se detașa net prin „Vitraliu" ! Decorată sugestiv cu **bîte**, această rubrică găzduia uneori defulări glandulare împotriva confraților sau a unor anonimi. În rest „Controversele" lui Al. Piru în care termenul urmărit de fulgerele unei vendete subite este „literatura tînără" și, pentru a completa, „Dicționarul de istorie literară contemporană", adeseori subiectiv, fără aprecieri suficient argumentate". (V. IVANOVICI).

— „Nu înțeleg ce caută în reviste polemici extraliterare, completate de răfuieli picante (ce-i drept mai rare, dar nu mai puțin penibile) care satisfac sigur numai gustul unui anumit public.

Desigur, impresia majoră a activității revistelor noastre nu este aceasta, însă manifestările mai mult sau mai puțin aberante trebuie să dea de gîndit !" (V. D. VLĂDULESCU).

DESPRE POLEMICA LITERARĂ VERITABILĂ NIMIC.
SĂ FIE OARE „SUBLIMĂ" ÎN MOMENTUL ACTUAL ?

Vom cerceta în continuare opiniile interlocutorilor, formulate în sugestii și dorințe, de care ar trebui să se țină seama în măsura în care recunoaștem și în cultură o balanță a simbolurilor de „cerere" și „ofertă".

— „Ideea creării unor publicații specializate în-

ARIANA TREMBIȚIONI : „Peisaj" și „Natură moartă"

tr-un anumit domeniu a fost propusă, discutată, dar deși toți o admiră încă nu s-a pus în practică. Ne lipsește o revistă de estetică, o revistă de critică, o revistă numai de poezie etc.". (C. LIVESCU).

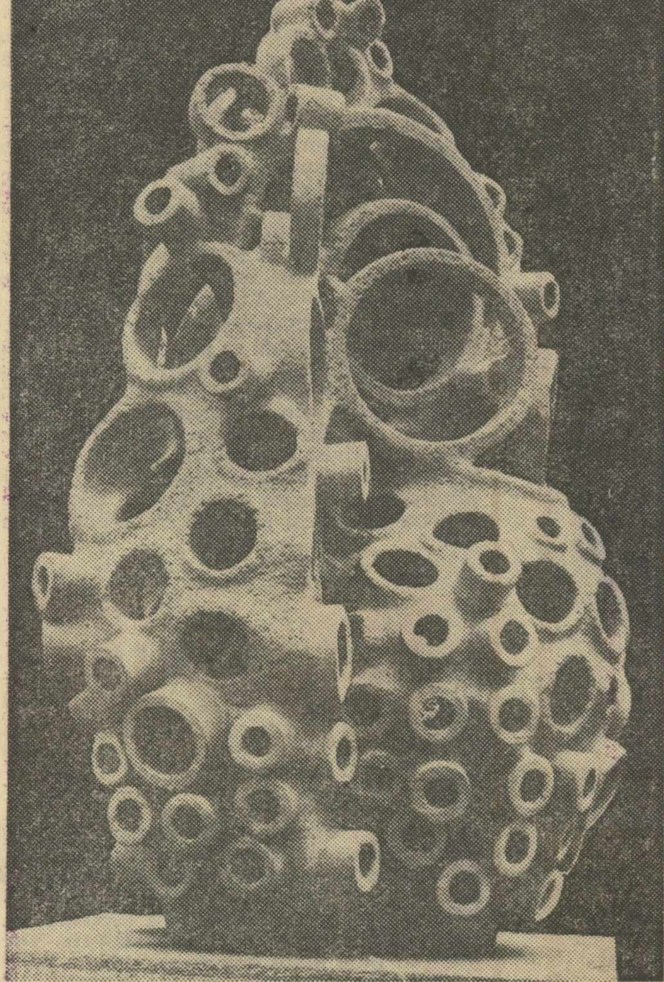
— „Complexitatea de tip particular a fenomenului literar actual, cunoașterea lui adecvată, necesită intervenții mai dese ale valoroșilor noștri esteticieni, dacă nu chiar constituirea unei reviste de critică literară în care fundamentarea estetico-filozofică a literaturii să clarifice la nivel superior problemele creației și criticii literare". (V. D. VLĂDULESCU).

★

Concluziile acestei discuții sînt discuția însăși, existența acestui subiect care stimulează opinia și opțiunea, canalizarea lor în sensul progresului fenomenului literar actual. Și opiniile participanților la discuție sînt reprezentative pentru un mediu în care revistele literare fac parte din „bibliografia obligatorie", din dorința de conectare la istoria literară contemporană, un mediu format din oameni pentru care joi înseamnă — „Gazeta literară", vineri — „Contemporanul", sîmbătă — „Luceafărul", duminică — „Cronica", 28 ale lunii — „Amfiteatru" etc.

Nicolae Dan FRUNTELATĂ

cronica

CORNELIA GHIȚĂ — „Simbioză"

Pictură, ceramică*)

Nu e cronica unei expoziții. Sînt impresii de un fel special la un examen foarte diferit de ceea ce se înțelege îndeobște prin acest cuvînt.

Că bună parte din tablourile și grupurile decorative pe care avem prilejul să le vedem acum pot sta într-o expozitie de interes republican, cu șanse de a fi chiar momentul ei de farmec, nu ne miră, la fel cum nu ne-au mirat antecedentele studențești, pline de capriciu, în Salonul tineretului, expozițiile de la Kalinderu, Salonul de primăvară etc.

Le-am consemnat doar în așteptarea acestei confruntări. Compozițiile largi ale lui Edulescu, cu puls sigur și culoare cultivată, firească, elegantă, înfrigurarea cu care se caută și se atacă formele în ciclul expresionist-abstract al lui Ionel Gânju (Dansul miresei) dau de la început măsura interesului întregii expoziții.

Tablourile lui Ștefan Știrbu au o calitate rară: autenticitatea. Atributul „pictură naivă" îmi revine încă o dată nepotrivit, dovadă cît de greu este să ocolești prejudecățile istoriei artelor. Ce este „naiv" aici? Mi se pare felul cel mai potrivit de a-l angaja sufletește pe privitor, bucurîndu-l, bucurîndu-te.

Culoarea agresivă și onctuoasă în lucrările lui Mircea Ispir, culoarea curată, senină din instinct la Sanda Montanu sînt un argument pentru a renunța la un mister teatral, luat prea în serios.

Nicolae Crasovschi e consecvent cu un tip uman de o expresivă... inexpresivitate, într-o așteptare alegorică. Mijloacele picturii sale, pe pretext figurativ, se esențializează pînă la abstract. Pasionat, amintind în momentele de forță pe Rouault, dar cu mari oscilații calitative, este I. C. Neagoe.

Tablou propriu-zis de șevalet face Gabriel Catrinescu, încercînd, cu gust pentru o altă desăvîrșire, elemente din paleta lui H. Catargi și Lucian Grigorescu. În sfîrșit, între pictori, compozițiile Danei Șufană cer spații mai mari. În cadrul forțat, obiectele și personajele au măreție și (!) grație, impresie sporită și de culoarea acuarelată, cu reflexe poematice.

În curtea alăturată sălii, studenții clasei prof. Zoe Băicoianu prezintă ceramică și obiecte decorative monumentale: Mihaela Ștefănescu (Grup spațial), Ioana Stepanov (Forme spațiale, Troiță), Stanca Nicolaescu-Plopșor (Dragobetele) și Cornelia Ghiță (ansamblu: Geneza vieții, Simbioză, Metamorfoză).

Prin viziune, gust compozițional și siguranță în înțelegerea spațiilor și a materialului se detașează ansamblul Corneliei Ghiță, dovadă totodată și a unei puteri de muncă neobișnuite.

Expoziția lucrărilor de diplomă e un prilej de meditație estetică fructuoasă.

Tudor OCTAVIAN

*) Sala Kalinderu. Expoziția lucrărilor de diplomă — Secțiile pictură și ceramică-sticlă.

NOTE ȘI RECENZII

Cîmpia eternă a poeziei

O stranie irumpere de seve, o sete nemărginită de viață, un amestec uluitor de regnuri, toate convertite într-o clocotitoare forță poetică, străbat de la un capăt la altul „cîmpia" lui George Alboiu. Aflată sub zodia folclorului, din care-și extrage mai toate motivele, cartea are arhitectura unui univers (deschis și închis prin două excelente poeme: **„Cel pierdut"** și **„Noaptea nunții"**) mitic, a unei lumi în care nu se poate pătrunde decît avînd, aidoma ierbii fiarelor, cheia — în cazul de față „motto-ul" (luat și el, de altfel, din folclor). George Alboiu se ambiționează să creeze adevărate mituri ale cîmpului, ale omului ori ale satului și încercarea lui are de multe ori ceva din incendiul de pastă grea, de tonalități și violențe dantești. Autorul nu se apropie de folclor din exterior, nu e tentat să interpreteze sau să versifice cu mai multă ori mai puțină abilitate, cum se întîmplă deseori autorilor tineri; la George Alboiu folclorul este un dat al eredității, el are destinul Mioriței în sînge și de aceea lumea în care transcende liric îi devine familiară și ia totodată proporții fabuloase. Poate la nici un alt poet tînăr nu figurează, într-o plastică mișcătoare, atît de bine legătura dintre om și pămînt ca la Alboiu: „...e prea vîrtos pămîntul, la fiecare pas / din carnea lui țîșnește un copil", spune într-un loc, iar în altă parte adaugă: „Fiecare voia să-și scoată din glii o femeie / vie, acoperită de pămînt sănătos / și să și-o ducă acasă". Pămîntul este pe rînd geneză **(Migrație, Femeile pămîntului)**, moarte **(Bătăliile de sub pămînt, Dorul de fluviu)**, materie cu virtuți nemaiîntîlnite **(Vindecare)**, ori „ceață sfîntă" ca în **Vinovăția celor puțini**: „Ne mișcăm pînă la gît în ceața / sfîntă a pămîntului / și tresărim cînd ceasul din perete / în gheare implacabile se zbate / iar prin sîngele lui nisipos / vin spre noi nesfîrșite să ne înăbușe / negre caravane de cuvinte."

Dar dincolo de rădăcinile adînc înfipte în folclor (lucru sugerat de altfel și de titluri: **Un ochi plînge, altul rîde; Aerul ielelor, Zi de Scaloieni** etc.), poezia lui Alboiu închide în sine și două coordonate (aparținînd deopotrivă poetului popular și celui cult) fundamentale: pe de o parte un anume tragic existențial care dă versurilor o tonalitate gravă și care cheamă la reflecție, iar pe de altă parte cadența de ritual păgîn, de baladesc, care-l apropie pe autor, într-o anume direcție, de Blaga.

Aplecat peste pămînt, spiritul poetic știe să asculte și mișcarea abia perceptibilă a lucrurilor (bruma care se scurge în șerpi, rădăcinile care înăbușă satul), dar și mișcările mari, transmutările de datorii și legi neîmplinite pe care i le transmit strămoșii: „Noaptea, să-l vedeți cum aleargă / în jurul fîntînilor / cum zgîrie cu labele pămîntul / după vuietul greierilor, / cum luna îi pune zgardă, iar el / se așează în două picioare / și tremură în umbră pînă acolo unde / cerul necîntat al tatălui meu / e un cîine urlînd pe-o comoară". **(Destin)** Fuga din lucruri, trecerea dintr-un univers în altul ori dintr-o vîrstă în alta capătă și ea — amestec de real și fantastic — clar-obscurul unei imagini de basm: „Eu vin în nopțile tulburi / să-mi fur nașterea și să fug / cu ea în lume / dar abia trec pragul / și hornurile, ușile, ferestrele / mi-aruncă trupu-n lațul urletului lor / și tot pe jumătate mă depărtez și singur." **(Ancestrală)**, iar despărțirea de mamă are loc într-un cadru care trimite imediat cu gîndul la arhetipul folcloric: „Cei patru copii au făcut cîte o gaură / în cei patru pereți ai casei și au ieșit / unul de cu seară, doi la miezul nopții / și către dimineață ultimul" **(Întoarcerea mamei)**.

Strofe și poeme întregi se pot cita fără nici un risc **(Amar, Eternul pur, Una singură, Noaptea nunții)**... Firește există, cum se va observa de la prima lectură, și anumite stridențe care țin mai mult de tehnica poetică ori o anume tentă de prozaism pe alocuri, dar — deși „Cîmpia eternă" ni se pare a fi cartea unei etape poetice — luat în ansamblu, volumul lui George Alboiu constituie o izbîndă a poeziei și impune atenției unul din cele mai reușite numere ale colecției „Luceafărul".

Florentin POPESCU

Estetica industrială sau eficiența elegantă

Epoca modernă înseamnă producerea în mare serie a unor obiecte cu grad înalt de funcționalitate. Comerțul modern înseamnă viteză de circulație a mărfurilor, de desfacere a acestora prin prospectarea savantă a pieței, a înclinațiilor cumpărătorilor, a necesității lor de a poseda anumite produse. Cei care proiectează un automobil, fier de călcat, televizor, clanță sau stilou din punct de vedere funcțional, psihologic, ergonomic și estetic sînt „designerii", creatorii formei obiectelor industriale. „Harta" activității lor este inclusă în ceea ce numim curent estetică industrială sau, cu un termen mai precis, „industrial design".

Daniel Duqué, unul din pionierii acestei activități în Europa, referindu-se la necesitatea stringentă a existentei unor creatori de „forme", în condițiile industriei moderne, emitea o analogie plastică: „unul din jocurile copiilor de pretutindeni se numește «Omul din bucăți». Un copil desenează un cap și îndoaie foaia, un altul continuă gîtul și umerii, un al treilea bustul ș.a.m.d. La derularea foii, toată lumea rîde... deși fiecare în parte a lucrat excelent. Ansamblul însă este rizibil. În industrie, fenomenul este asemănător. La un stilou, spre exemplu, colaborează un număr de industrii: metalurgică, a materialelor plastice, chimică etc. Cineva trebuie să le «adune dintr-un punct de vedere» pentru a crea în finalitate un obiect armonios, funcțional. Aceștia sînt designerii".

O activitate practică, în deplin acord cu opiniile exprimate la recenta Conferință a Uniunii artiștilor plastici, de a se crea un institut de estetică industrială, care să prepare specialiști în acest domeniu, am întîlnit-o la Institutul de arte plastice „Nicolae Grigorescu" din București.

Ne referim la deschiderea expoziției de estetică industrială, rezultatul primului curs experimental de acest gen (condus de arh. Adrian Vișan), deschis anul acesta. Panourile expuse prezintă într-o excelentă prezentare grafică (planșe în tuș) cîteva din aplicațiile „industrial design"-ului: tacîmuri, servicii de masă, pahare, cupe, vase. Îmbinînd imperativele economiei de materiale, ale funcționalității și aspectului estetic, expoziția demonstrează marile posibilități ale unui institut de a oferi industriei cadre de proiectanți pentru o serie întreagă de produse. Supletea formei, calitățile lor economice, eficiența lor elegantă — într-un cuvînt, sînt argumente netede pentru continuarea acestei inițiative, pentru îmbogățirea și deci aplicarea ei și în alte domenii.

B. RADU

„Hiroșima, dragostea mea", după 9 ani!

„Numele tău e Hiroșima. Al tău e Nevers. Nevers în Franța". Cu aceste cuvinte se încheie filmul lui Alain Resnais, care în 1959 pătrundea ca o lovitură de șoc în lumea ecranului. Catastrofa sufletească a unei femei și dezastrul Hiroșimei se confundau, legate prin aceeași profunzime în absolut. De-a lungul filmului, Resnais încerca pentru prima oară să compună un personaj prin oglinzile paralele ale timpului. *„Hiroșima" este o paranteză în timp*, spunea Jacques Rivette. *Este filmul reflecției asupra trecutului și prezentului în care scurgerea timpului e abolită, este o idee a infinitului într-un interval foarte scurt, într-o „durată".*

De aceea Resnais renunță la acțiune, la subiect, la intrigă, optînd pentru meditație. *„Să introduci o poveste de dragoste într-un context care ține seama de nefericirea altora* declară el. *Dar nu numai atît. Iubirea celor doi e o dublă meditație asupra iubirii, dragostea e confruntată cu timpul și istoria, într-o viziune socială precisă".*

Pasul făcut de Resnais a părut multora un semn al începutului victoriei filmului asupra propriilor sale limite. Ce înseamnă asta? În film, imaginea este o evidență obiectivă, consemnînd întotdeauna un prezent indicativ, ceva ce se petrece „acum". Pentru a lupta cu această constrîngere, filmul a recurs la retrospecție. „Flash-back"-ul nu conține însă vreun principiu capabil să răstoarne legea timpului cinematografic. El nu este decît o revenire artificială înapoi, care furniza spectatorului date suplimentare despre evenimente petrecute înainte, date destinate să lumineze sau să impulsioneze intriga „prezentă". Aducea deci un plus de informație și atît. Resnais a simțit nevoia să pună problema timpului ca atare. Și atunci a renunțat la întoarcerea în trecut, de tip clasic, devenită deja „academistă", la cronologia explicativă, înlocuind-o cu un timp subiectiv, cu declanșări haotice de memorie, de evenimente, senzații, stări psihice. Cel puțin acum nouă ani procedeul părea revoluționar, din punct de vedere estetic.

Dar în fapt, numai după Resnais principiul s-a afirmat cu adevărat. Mai ales în opera altora. Urmărind filmele ulterioare „Hiroșimei", pînă la „Războiul s-a sfîrșit", nu pot să nu observ că Resnais, temîndu-se parcă de consecințele principiului pe care l-a descoperit, a adoptat un realism demonstrativ, premedidat construit — în stil brechtian — cu putere de acțiune indirectă, un *„cinematograf al recitativului generalizat,... de premeditare și nedirecțional"*, cum spune Christien Metz. Adică un cinematograf care nu crede în adevăruri decît dacă sînt reconstruite, ordonînd cu răbdare o suită de semne, dar avînd grijă ca ordonarea lor să fie insolită, pentru a face descifrarea problematică și incertă. Exact la polul opus lui Godard, această estetică rămîne totuși una din marile linii ale modernității filmice.

I. PATRICHE

TREI PRIETENI CU UMERI ADÎNCI

Sînt trei oameni pe care nu e cîtuşi de puţin prudent să-i superi şi dacă le priveşti mai întîi umerii largi şi braţele încărcate de vigoare crezi că ai în faţă nişte vrednici răzeşi de la Hanul Ancuţei. Sînt trei colegi din anul V Mecanică al Institutului politehnic din Braşov, trei bărbaţi unul şi unul, gata să se ia de piept dintr-odată cu muntele şi cu marea. Eugen Moanţă, un atlet cu statura lui Vasile Mariuţan, a venit aici din Mediaş. De fapt a iubit mult sportul şi i-ar fi plăcut să facă „iceful", dar i-au interzis părinţii, sfătuindu-l să înveţe o meserie „mai serioasă" (iar o să se supere „icefiştii", dar de data asta îi anunţ că am glumit). Eugen a urmat mai întîi o şcoală tehnică la Copşa Mică, a muncit doi ani ca tehnician, apoi a venit aici, la Mecanică, şi nu-i pare rău. Între timp s-a căsătorit, şi ar vrea să lucreze ca inginer mecanic undeva, aproape de Mediaş, ca să aibă rezolvate încă de la început condiţiile necesare unei familii.

Pereş Vasile şi Henning Adolf nu sînt însuraţi şi de aceea sînt gata să plece oriunde va fi nevoie de ei, în oricare I.A.S. care duce lipsă de un bun inginer mecanic. Adolf ar prefera un centru viticol, căci s-a specializat în maşini pentru viticultură. De altfel, proiectul lui de diplomă e intitulat „Tractor viticol cu lumină variabilă". Şi Adolf, unul din cei 9 copii ai unei familii de ţărani cooperatori din comuna Berghiu, judeţul Alba, e hotărît să facă tot ce s-o putea pentru extinderea mecanizării lucrărilor viticole. Nici el n-a venit direct din liceu în facultate. Fiind unul dintre fiii mai mari, a trebuit să-şi ajute familia şi a lucrat timp de cinci ani în ateliere de reparat maşini şi tractoare, absolvind între timp liceul seral şi o şcoală tehnică. Dar a simţit nevoia unei specializări mai profunde în mecanică, meserie pe care începuse s-o îndrăgească şi, parţial eliberat de greutăţile materiale ale familiei, a venit aici, la Braşov, unde a absolvit cu brio secţia de Mecanică agricolă. Evoluţia lui mi se pare specifică pentru întreaga promoţie de intelectuali care vor lua în aceste zile drumul întreprinderilor şi instituţiilor de pe tot cuprinsul ţării. Şi fraţii şi surorile lui Adolf au în el un exemplu pe care, fiecare în felul lui, se vor strădui să-l urmeze.

Vasile Pereş e cel mai „bătrîn" dintre cei trei „fîrtaţi". La 29 de ani, fiul ţăranilor cooperatori Gheorghe şi Ileana Pereş din Şupuru de Jos, judeţul Satu Mare, reuşeşte să-şi vadă împlinit un ideal, absolvirea unei facultăţi. Vasile a terminat pînă acum două şcoli tehnice, a lucrat ca maistru minier la Baia Mare şi a venit apoi la Braşov să-şi desăvîrşească priceperea în tehnică. A reuşit. Şi speră ca în puţină vreme să izbutească a urma exemplul fratelui său care a absolvit tot aici, la Braşov, Facultatea de mecanică, secţia Auto şi tractoare, şi care îşi dă acum doctoratul. E gata să meargă oriunde e nevoie, în orice caz într-un sat, la un I.A.S., pentru că, nu poate să explice de ce, nu-i e drag lucrul în uzină.

Cei trei prieteni mai au multe să-mi spună, şi despre cum ar trebui îmbunătăţit învăţămîntul la Politehnică, şi despre necazurile pe care le-ar avea de întîmpinat în producţie şi pe care le cunosc de pe acum. şi despre ceea ce vor ei să facă în calitate de intelectuali în satele în care vor merge, şi despre visele lor de oameni maturi, **mai ales despre mulţumirea lor sinceră pentru că, absolvind o facultate, au asigurat un loc în care să muncească, în care să întîmpine şi să învingă necazuri, în care să creeze, mulţumind astfel oamenilor, societăţii pentru tot ce-au făcut pentru ei, pentru că le-au acordat credit şi le-au încredinţat sarcini demne de ei.**

Discuţia continuă pînă tîrziu în noapte şi camera simplă de cămin în care m-au primit cei trei fraţi ai lui Harap Alb se umple dintr-odată de liniştea şi puritatea pe care le afli numai între statui, şi băieţii din faţa mea par într-adevăr nişte statui, şi mă scol să plec, dar statuile se ridică şi umblă şi vin să-mi strîngă mîna şi le simt greutatea de marmură curată şi albă, şi simt adîncimea umerilor lor care mă impresoară, şi simt că nădejdile pe care şi le-au pus oamenii în aceşti băieţi se vor împlini cu certitudinea cu care îi simt adînc înrădăcinaţi în glia pe care vor munci şi pentru care vor trăi.

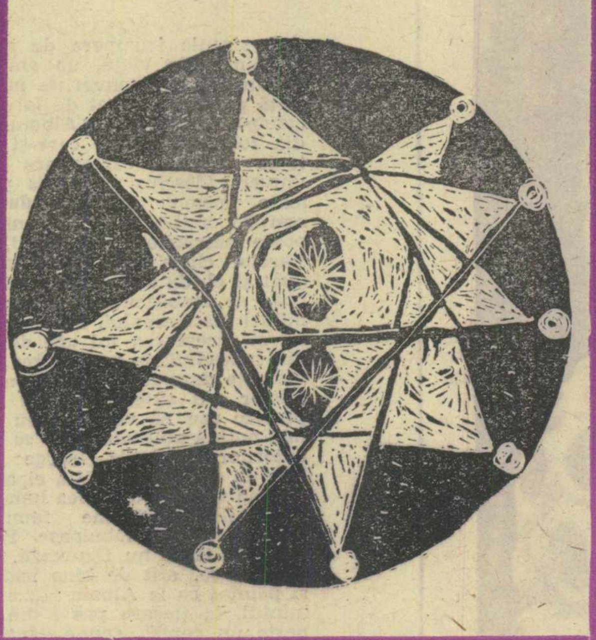
FATA DIN RĂDĂUŢI

Miezul nopţii în gara Braşov. Trage la peron acceleratul de Tîrgu-Mureş şi îmi găsesc cu greu locul în aglomeraţie. În compartiment se instalează o dată cu mine o fată gravă, preocupată, care la această oră tîrzie, cînd toţi am vrea să dormim. scoate un dosar voluminos pe care ochiul meu indiscret descoperă titlul. Lucrare de diplomă : „Acoperirea foilor de uşi celulare pentru o capacitate de 280 000 metri pătraţi" — Mălinescu Nicadora, Facultatea de industrializarea lemnului — Braşov.

Profit de o clipă în care îşi îngăduie o pauză în lectură şi mă prezint, întrebînd-o apoi unde călătoreşte acum, în ajunul examenului de stat. Se duce la Rădăuţi, unde are familia, să-şi mai vadă o dată puştiul, pe Remus, înainte de examenul de diplomă. Ne antrenăm apoi într-o lungă discuţie despre munca de inginer. Nicadora provine dintr-o familie de intelectuali, tatăl ei e contabil, a ajuns contabil deşi avea cu totul alte pasiuni, alte idealuri. Dar a avut ghinionul să trăiască într-o vreme cînd idealurile erau irealizabile pentru cei mulţi şi un loc în societate se ocupa greu.

Acum, copiii lui Ioan Mălinescu şi-au putut realiza idealurile într-o societate care permite şi stimulează acest lucru, într-o societate în care a visa şi a-ţi realiza visurile nu înseamnă un defect, ci o calitate, poate calitatea cea mai de preţ. Un băiat e tehnician silvic, una dintre fete e studentă la Bucureşti, la Arte plastice, iar Nicadora a terminat şcoala tehnică de silvicultură şi apoi s-a desăvîrşit în facultate. **Am senzaţia că o reţea imensă de fire nevăzute îi leagă pe toţi aceşti oameni, alături de ceilalţi care construiesc ceva pe schelele înălţate de-a lungul şi de-a latul pămîntului românesc.**

Şi simt din ce în ce mai puternic certitudinea afirmării personalităţii lor, în timp ce trenul se strecoară prin noapte ca un şarpe de lumină, şi Nicadora îmi vorbeşte din ce în ce mai aprins despre proiectele ei, care [illegible] totuşi palpabile, despre calita-

...ne vorbesc mai ales despre mulţumirea lor sinceră pentru că, absolvind o facultate, au asigurat un loc în care să muncească, în care să întîmpine şi să învingă greutăţi, în care să creeze, mulţumind astfel oamenilor, societăţii, pentru tot ce-au făcut pentru ei, pentru că le-au acordat credit şi le-au încredinţat aceste nobile sarcini şi destine.

●

...Un tînăr de 23 de ani, serios şi pregătit să înfrunte orice greutăţi, numai să poată răsplăti într-un fel societatea pentru eforturile depuse în vederea educării lui, pentru creşterea lui ca intelectual.

●

Trei biografii apropiate şi depărtate în acelaşi timp, trei destine, curînd în trei colţuri de ţară, trei tineri siguri pe profesia lor, pe locurile unde, fiecare în felul său, vor încerca să înfăptuiască miracole.

●

Obişnuiţi cu această situaţie, nici nu ne dăm seama de importanţa ei. Parcă nici nu-mi vine să cred, cînd citesc în cărţi sau aflu de la cei mai în vîrstă, cît de greu se obţinea înainte vreme un post, mai ales în învăţămînt, după terminarea facultăţii.

●

În fond e ca la şah. Am gîndit cîteva mutări înainte şi ştiu precis în ce poziţie voi ajunge. Şi întocmai ca la şah, drumul şcoală-facultate-producţie simbolizează victoria ordinii asupra dezordinii şi întîmplării (Gheorghe Ieremia — Institutul de petrol-Ploieşti).

●

Am senzaţia că o reţea imensă de fire nevăzute îi leagă pe toţi aceşti oameni, alături de ceilalţi care construiesc ceva nemaivăzut şi nemaiauzit pe schelele înălţate de-a lungul şi de-a latul pămîntului românesc.

Ne despărţim la Ciceu, unde coboară să schimbe trenul, şi îi fac multă vreme semne cu mîna ca unui prieten bun, dorindu-i sincer mult succes în realizarea perfecţionărilor pe care are de gînd să le încerce în industria lemnului, în modernizarea acesteia.

SIMFONIE ÎN ALB

Mezei Micloş termină anul acesta Facultatea de medicină generală a I.M.F. Tîrgu-Mureş. Băiatul sfios din comuna cu nume de floare, Măghieran pe Mureş, e preocupat în aceste zile de completarea lucrării de stat, o lucrare de tip deosebit, cum n-au mai făcut pînă acum studenţii noştri. E vorba de elaborarea unei clasificări complete a substanţelor toxice şi efectelor acestora, clasificare ce va putea fi utilizată de serviciile de informaţii din policlinici pentru stabilirea corectă a diagnosticelor şi tratamentelor în toate cazurile de intoxicaţii. A fost unul din cei mai buni studenţi ai facultăţii, a fost unul dintre cei mai pasionaţi activişti ai consiliului A.S. din facultate şi din institut.

Un tînăr de 23 de ani, serios şi pregătit să înfrunte orice greutăţi, numai să poată răsplăti într-un fel societatea pentru eforturile depuse în vederea educării lui, pentru creşterea lui ca intelectual. Are de gînd să-şi desăvîrşească munca de medic cu o bogată activitate socială, căci în concepţia lui medicul este în primul rînd un activist obştesc. De aceeaşi părere sînt colegii şi prietenii lui, Gabriel Ohanian şi Dezideriu Kiss, şi ei absolvenţi din acest an ai I.M.F. Tîrgu-Mureş, primul fiul unui maistru fotograf din Medgidia, al doilea fiu

UN LOC ÎN

de ţărani cooperatori din Joseni, lîngă Gheorghieni. Gabi vrea să muncească undeva în judeţul Argeş ; a aflat că acolo e mare nevoie de **stomatologi** şi are de gînd să facă în continuare cercetări asupra temei pe care şi-a ales-o la lucrarea de diplomă, un studiu endocrinologic asupra glandelor salivare. Dezsö vrea să plece în Baia Mare împreună cu soţia lui care este absolventă a şcolii medii sanitare şi vor să facă o „echipă" în oraşul maramureşan.

Unor asemenea oameni nu poţi să le urezi decît succes şi sînt convins că oriunde vor merge, în sat, în oraş, la munte sau la cîmpie, vor face bine oamenilor, vor ocupa un loc demn în societate.

CLARA ŞI PROFESORUL DE MUZICĂ

Fata e tare drăguţă şi mă tem să nu mă bănuiască de alte intenţii. Îmi răspunde cu multă modestie, deşi cei care mi-au recomandat-o spuneau că e cea mai talentată dintre absolventele Institutului de teatru Tîrgu-Mureş. A venit aici de la Cluj, mistuită ca de o flacără de pasiunea pentru teatru, pentru scenă. A reuşit la admitere cu toată concurenţa extraordinară, a învăţat şi a repetat nebuneşte, nopţi de-a rîndul. Dar a izbutit să-şi atingă ţelul, să devină artistă. **Şi cea mai bună dovadă că va fi o artistă este gestul unui necunoscut care, în timp ce o conduceam spre cămin, ne-a oprit şi i-a oferit flori, mulţumindu-i pentru felul în care a interpretat un rol dintr-o piesă de Cehov.**

La intrarea în cămin fata e tot mai des salutată de prietenii şi colegii care o simpatizează. O rog să-mi prezinte pe unul dintre prietenii ei şi îl cunosc astfel pe Augustin Costea, un tînăr în vîrstă de 30 de ani. Augustin Costea e pasionat de mic de muzică, de munca culturală. După absolvirea şcolii pedagogice în 1956, a muncit ca director de cămin cultural în comuna Glod, de lîngă satul natal, Bîrsăul Mare, în judeţul Sălaj. A izbutit să facă în sat un cor bun, dar simţea că-i lip-

DANA SUFANĂ — „Natură moartă"

...şeşte ceva, că undeva treaba nu merge cum trebuie. Şi atunci a pornit să facă o facultate la vîrsta cînd alţii au terminat-o de mult, a pornit să-şi desăvîrşească pregătirea, să se perfecţioneze pentru munca pe care o îndeplineşte, pe care a îndrăgit-o. **Iată un om care şi-ar fi putut păstra cu uşurinţă postul, care ar fi putut să rămînă toată viaţa simplu învăţător de şcoală primară. Dar care a avut în el luciditatea şi dragostea pentru propria meserie, necesare pentru a porni din proprie iniţiativă un proces de ridicare calitativă, pentru a se califica într-o fază superioară a cunoaşterii, pentru a putea să dea oamenilor întreaga măsură a capacităţii şi talentului său.**

Ovidiu PĂUN

FACULTATE – UN LOC ÎN SOCIETATE

TREI BIOGRAFII

Trei biografii, în aparenţă banale, care se interferează, se întrepătrund şi undeva se despart... Trei vîrste aproape, trei nume simple, fără rezonanţe sonore: DUMITRU VESA, IANCU NICOLAE, PÎRVU NICOLAE, toţi trei studenţi la Institutul pedagogic din Constanţa.

Primul nume l-am întîlnit în ultimul număr al revistei „Tomis" înscris discret sub cîteva consideraţiuni critice despre Jean Bart. Nu bănuiam că este vorba de studenta din anul III de la Filologie. O am în faţă, mică şi vioaie, vorbăreaţă pînă la întretăierea respiraţiei, nerăbdătoare să fugă acolo în orăşelul ei, Feteşti. Mai mult ca sigur că va ajunge acolo. Încă un „hop" — examenul de stat — şi apoi „zborul" spre „acolo", fără plutiri incerte. E cap de promoţie şi deţinătoare a bursei de merit. Pentru ea acţionează legea celui mai bun, celui mai bine pregătit, legea competiţiei intelectuale. Va fi acolo, în mijlocul copiilor (sau, cine ştie, poate altundeva, dar asta n-are importanţă) şi primul gînd al ei este să-i înveţe pe copii să priceapă fenomenul literar. „Da, prea multe biografii în manuale, prea multă gramatică şi prea puţin despre fenomenul literar". Asta în primul rînd, şi în al doilea, se va profila pe critică. Dar într-un alt mod, „departe de didacticism, de sintagme precise şi învechite". Va vedea ea cum. O să aibă atîtea de făcut! Un cenaclu al şcolii, apoi un studiu al manualelor de limba română pentru clasele V-VIII, prea descriptive, o monografie critică despre Voiculescu, mai puţin cunoscut. **„Atîtea planuri, că mi-e frică de un singur lucru: timpul". Timp sinonim cu nerăbdarea, cu entuziasmul, cu setea de a ajunge la ceea ce în limbaj cotidian numim: împlinire, într-un loc anume, locul tău bine definit în angrenajul social.**

Acelaşi timp al împlinirii şi-l cer şi ceilalţi doi interlocutori ai mei, Iancu Nicolae şi Pîrvu Nicolae, amîndoi studenţi, în anul II la Facultatea de fizică şi chimie. **Cer timp, pentru că spaţiul pentru afirmarea vocaţiei îl au asigurat firesc, prin lege, în socialism.**

Primul, cu experienţă în învăţămînt — a fost trei ani învăţător în satul Petroşani, apoi în satul lui de baştină [illegible]rbu din judeţul Constanţa — ştie bine ce îl aşteaptă, ce are de făcut. Un loc i se cuvine, e sigur de asta, şi chiar aproape de casă. „Navetismul nu mai trebuie să creeze probleme şi, în acest sens, se pare că Ministerul Învăţămîntului a luat măsuri la noile repartizări". Un an va trece repede, apoi copiii, clasa şi el, „departe, foarte departe de lecţiile standard". Un pedagog adevărat trebuie să aibă inspiraţie. „Nici o lecţie nu trebuie să semene una cu alta. Monotonia ucide... Mă consum cînd nu realizez ceva". **Subţire, fragil, ars de soare, cu ochii scăpărînd adînc, Iancu Nicolae se şi vede în laborator, supraveghindu-şi şi îndrumîndu-şi elevii** să confecţioneze singuri unele aparate simple: un manometru, un aparat pentru demonstrarea forţelor magnetice... „Vor pricepe mai lesne, vor deduce singuri, e un fel de a le da încredere în forţele lor."

La acelaşi lucru se gîndeşte şi colegul lui, Pîrvu Nicolae, venit din Săveni, judeţul Ialomiţa, care vrea să ajungă neapărat în satul lui „cu oameni buni şi cu neamuri — jumătate satul". Aici, o să-i înveţe pe copii în primul rînd să monteze sonerii. Rîd şi se justifică. Electricitatea e marea lui pasiune şi într-un sat ca al lui „asta înseamnă modern" ... „Închipuiţi-vă că toate casele vor avea sonerii! E un mod de a comunica. Închipuiţi-vă că toate casele vor avea telefoane, aparate de radio, televizoare..." Se duce din cînd în cînd în sat, îşi face planuri ce mai lipseşte din laborator, ce substanţe ar mai trebui pentru experienţele la chimie pe care le-ar vrea „neapărat spectaculoase, dar şi utile".

Trei biografii apropiate şi despărţite în acelaşi timp, trei destine, curînd în trei colţuri de ţară, trei tineri siguri pe profesia lor, pe locurile unde fiecare, în felul său, va încerca să înfăptuiască miracole.

Marta CUIBUŞ

O SIMPLĂ PROFESOARĂ?

Sala de lectură a Facultăţii de filologie. Linişte. Toată lumea studiază. E şi normal, sîntem în plină sesiune. Într-un colţ mai retras, Paula Nicola avînd în faţă Gramatica limbii române şi o carte cu exerciţii de gramatică se află în lumea enigmatică a sintaxei. Nici n-a simţit că m-am aşezat alături de ea la masă.

— Cînd dai primul examen?

— Mai am aproape două săptămîni. Ştiţi, eu sînt absolventă, mă pregătesc pentru examenul de stat. **Nici nu vă pot spune ce bucurie am simţit, toţi colegii, nu numai eu, cînd am aflat că vom susţine examenul numai la disciplinele de specialitate.** Cred că era lipsit de sens să susţii de două ori un examen în aceleaşi condiţii. Mă refer la cele de Socialism şi Pedagogie. La materiile de specialitate (este vorba de Istoria literaturii române şi Gramatica limbii române) avem de pregătit materia predată în toţi cei trei ani de studii. Va trebui să etalăm întreaga capacitate de sintetizare şi nu să ne limităm la răspunsuri simpliste, plate, cum s-a mai admis poate la examenele de an. **Recenta hotărîre a Ministerului Învăţămîntului ne-a dat noi forţe în pregătire.**

Fiind vorba numai de materiile de specialitate, exigenţa examinatorilor va fi sporită şi apoi avem şi noi obligaţia morală de a nu ne prezenta oricum în faţa comisiei.

De-abia aştept întîlnirea cu viitorii mei elevi. Am emoţii de pe acum. La orele de practică pedagogică e altceva, dar cînd rămîi singură în faţa clasei şi ştii că nu mai e nimeni să-ţi spună unde greşeşti... Mă frămînt mereu. Oare o să fiu în stare să mă fac ascultată, să cîştig dragostea copiilor? O să fiu în stare să le satisfac curiozitatea caracteristică vîrstei lor, o să le pot stîrni dragostea pentru literatură şi să-i fac să pătrundă toate tainele gramaticii? **Pe umerii noştri apasă o mare responsabilitate, deoarece în meseria noastră nu ai voie să dai rebuturi. Sînt hotărîtă să nu precupeţesc nici un efort în această direcţie. Avem obligaţii mari. Statul ne-a creat condiţii excelente de studiu, cum nici nu visau părinţii noştri. Recentele hotărîri cu privire la micşorarea numărului de examene şi cele referitoare la examenul de stat demonstrează cu prisosinţă grija permanentă a partidului pentru tineretul studios. Şi apoi nu trebuie să uităm că după terminarea facultăţii avem asigurat locul în producţie. Obişnuiţi cu această situaţie, nici nu ne dăm seama de importanţa ei. Parcă nici nu-mi vine să cred, cînd citesc în cărţi sau aflu de la cei mai în vîrstă, cît de greu se obţinea înainte vreme un post, mai ales în învăţămînt, după terminarea facultăţii.**

VREAU SĂ LUCREZ NUMAI LA ŢARĂ

În biroul Comisiei sportive a Consiliului asociaţiilor studenţilor din centrul universitar Timişoara e lume multă, larmă, fum de ţigară, într-un cuvînt, atmosferă de lucru. Un tînăr înalt, blond, cu priviri de o sinceritate albastră, conduce discuţiile în urma cărora se va organiza o nouă manifestare sportivă la nivelul tuturor institutelor. E şeful comisiei, studentul Cacso Gaspar, din anul IV al Facultăţii de mecanică agricolă a Institutului agronomic...

Pe Gaspar l-am cunoscut astă-iarnă, într-o tabără studenţească. Îmi vorbea despre meseria pe care şi-a ales-o ca despre o fată care i-a cucerit inima pentru totdeauna, iar privirile, la fel de sincere şi de albastre ca şi acum, contemplau visătoare ogoarele viitorului său loc de muncă.

„Vreau să lucrez numai şi numai la ţară — îmi spusese atunci Gaspar. **Nu-mi trebuie staţiune de maşini într-un oraş, nu mi-ar plăcea să fiu repartizat nici în vreo întreprindere constructoare de maşini agricole. Am visat încă din copilărie mecanica agricolă practicată în însuşi mediul de prim ordin al existenţei sale şi poate de aceea, chiar din anul I de facultate, m-am considerat angajat în acest sector."**

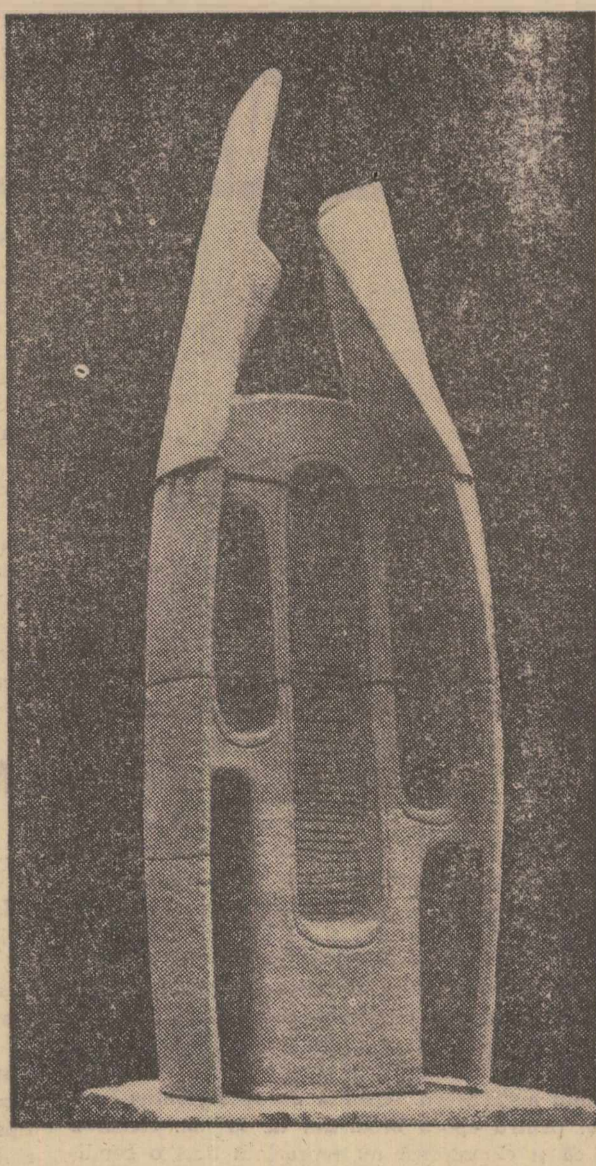
Într-adevăr, răsfoind foaia matricolă a studentului Cacso Gaspar, ne convingem că viitorul inginer a conferit studenţiei sale o înaltă valoare socială, preocuparea pentru a deveni stăpîn pe profesiunea aleasă ocupînd locul central în întreaga sa activitate.

— Şi de ce vrei să lucrezi neapărat la ţară? — l-am întrebat într-o zi, ştiind că unii absolvenţi cu rezultate meritorii au posibilitatea să fie opriţi în centre urbane.

— Ţi-aş putea răspunde prin lozinci, dar nu vreau, a spus Gaspar. Deşi s-ar părea că tot lozincă e şi explicaţia pe care ţi-o dau, află, amice, că vreau să pun umărul la dezvoltarea agriculturii noastre. De ce tocmai a agriculturii? Pentru că o am aici, lîngă suflet, nu ştiu dacă mă înţelegi...

Mai este oare nevoie să comentăm valoarea etică a acestui răspuns şi implicaţiile lui sociale? Înainte de a trimite materialul la tipar, poate mai trebuie să amintim un lucru: fosta prietenă a lui Gaspar, pe care o iubea şi încă o mai iubeşte mult, l-a părăsit pentru că „nu se simte în stare să-l urmeze la ţară". I-a cerut să-i promită că va accepta sau va cere, în virtutea rezultatelor la învăţătură, un post cel puţin în preajma oraşului. Răspunsul viitorului inginer cred că l-aţi intuit...

Ilie DRAGOMIRESCU

IOANA STEPANOV — „Troiţă"

CINCI MUTĂRI ÎNAINTE

„La Bolintinul din Vale,
Este un puţ cu cinci izvoare,
Două dulci şi trei amare..."

A fost descoperit şi al şaselea izvor. Dulce! În orice caz, pe bolintineni îi interesează mai mult decît primele cinci. O dovedeşte şi faptul că doi dintre ei — Nicolae Grigore şi Cornel Cristescu — nu cunosc decît primele versuri ale cîntecului, dar sînt foarte grăbiţi să cunoască toate posibilităţile lutului cu mistere de sub comună.

Nicolae Grigore:

— Ţiţeiul poate fi înţeles în mai multe feluri. Cele două posibilităţi extreme îmi par cunoaşterea poetică a materiei în spectacol, care e ţiţeiul, cealaltă, cunoaşterea ordonată.

Cornel Cristescu:

— Am preferat-o pe a doua. Învăţăm meseria de stăpîni în subterane. Cu mici deosebiri — una ar fi aceea că eu sînt totuşi eu, iar Nicu Grigore e altcineva decît mine — biografiile noastre pînă aici seamănă: liceu, facultate; şi pot să anticipez: ingineri, din nou la Bolintinul din Vale...

— ...oraş (poate) petrolier (sigur).

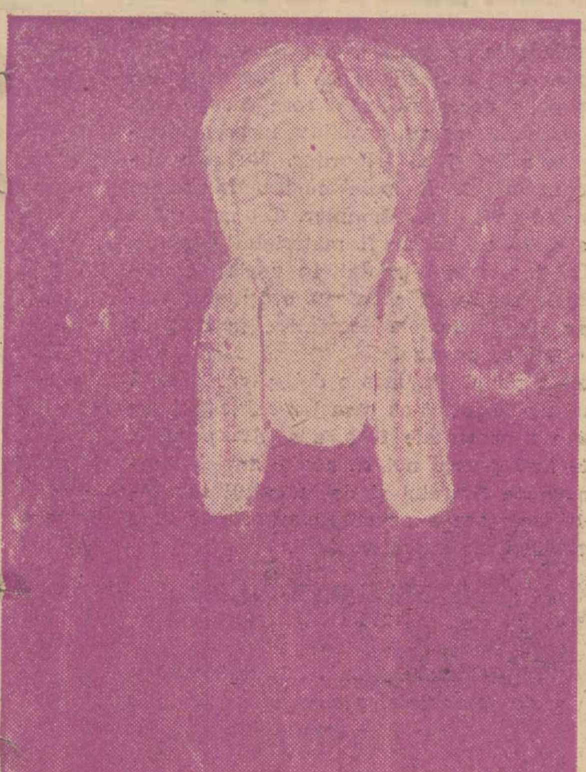
Reporter:

— Toate drumurile pleacă de la petrol!

Ieremia Gheorghe:

— Şi se întorc la petrol! Eu sînt din regiunea Argeş. Cred că aş putea recunoaşte cu ochii închişi locurile în care am crescut şi care mă interesează. La Piteşti se dezvoltă o mare rafinărie. **Un loc în Facultatea de petrol din Ploieşti înseamnă certitudinea faptului că voi lucra în marea rafinărie. În fond, e ca la şah: am gîndit cîteva mutări înainte şi ştiu precis în ce poziţie voi ajunge. Şi întocmai ca la şah, drumul şcoală-facultate-producţie mi se pare victoria ordinii asupra dezordinii şi întîmplării.**

Maria IONESCU

SANDA MONTANU — „Melancolie"

CULTUL SOARELUI ÎN BRONZUL ROMÂNESC

Încercarea de a deduce un aspect al suprastructurii, un cult al Soarelui pe baza urmelor materiale, fără implicații de ordin filozofic sau de istorie comparată a religiilor, se anunță ca o temă dificilă, de o dificultate sporită cu cît încercăm interpretarea spiritualului **posibil** și **nu a celui general recunoscut.**

Ne vom mișca între limite cronologice ce cuprind mileniul dintre 1700—700 î.e.n. Este oare posibil ca să fi existat un cult al Soarelui în epoca bronzului ? Desigur, dacă ne gîndim că, datorită unei diviziuni mai accentuate a muncii (nu e vorba aici de clasicele mari diviziuni sociale ale muncii), datorită schimbărilor în structura socială a triburilor și datorită creșterii nivelului general al cunoștințelor umane, Soarele a devenit o forță și mai de respectat, și mai de temut ca în neolitic. Legătura făcută între dezvoltarea cunoștințelor umane și creșterea sentimentului de cult, de supranatural, nu este un nonsens, căci oamenii au acumulat mult pe planul gîndirii pînă și-au desăvîrșit zeii și întruchiparea lor.

„E una și aceeași lume..."

Carul solar de la Trundholm (insula Seeland, Danemarca) face parte, alături de complexul megalitic de cult de la Stonhenge (Anglia), din rîndul acelor descoperiri legate de cultul Soarelui care au trecut examenul scepticismului și cărora astăzi nimeni nu le contestă scopul ritual.

Întîlnim în epoca bronzului, în Europa, atît care-miniaturi, cît și care mari, acestea din urmă putînd să fi servit pentru procesiuni, tot în cadrul riturilor legate de un cult solar. Dar carele-miniaturi, trase de cai sau de păsări, de bronz sau de lut, reprezintă simboluri mult mai sigure ale Soarelui. Unul dintre cele mai interesante din această categorie, în afara celui de la Trundholm, este cel tras de păsări, de la Dupljaja (cultura Vatina) și care pe noi ne interesează chiar mai mult. De la aceste care-miniaturi ajungem la un alt simbol — acela a rotițelor solare. Din diferite materiale, cu număr variabil de spițe, de mici dimensiuni, acestea s-au descoperit din Caucaz pînă la Micene și Atlantic, într-un număr prea mare pentru a crede că toate provin de fapt de la care-miniaturi. De aceea credem că multe dintre ele reprezentau simboluri solare în sine. Acest lucru devine neîndoielnic atunci cînd sînt prevăzute și cu cîte o buclă pentru a fi atîrnate. Pentru legăturile pe care le putem stabili cu bronzul de pe teritoriul țării noastre, ne interesează, din această categorie a rotițelor, mai mult cele din lut, descoperite în Europa. La Neudorf, Templin, Uckermark (Germania de nord) s-au descoperit trei rotițe ale aceluiași car. Rotițe de lut ars s-au găsit și în Elveția, și în Savoia.

De la roata cu patru spițe se ajunge ușor la cruce cu simbol solar. Din cruce, deci de la patru raze, și de la mai multe raze, pornesc motivele în stea, modelul în S și chiar spiralele. Toate aceste modele de simboluri solare le întîlnim și în bronzul românesc, pe ceramică, pe os, pe falere și pe topoare, rotițe-amulete, pandantivi, care-miniaturi și poate chiar sanctuare. De asemenea întîlnim cultul Soarelui legat și de practicile funerare. S-a discutat, la început teoretic, posibilitatea existenței acestui cult și am văzut importanța agriculturii. Această premisă rămîne valabilă și pentru epoca bronzului de la noi. Situarea geografică și climaterică nu reprezintă deci o condiționare excesivă a unui cult solar.

Cercetînd cultul Soarelui în epoca bronzului pe teritoriul României se observă o încadrare, în mare măsură, în suprastructura europeană. Motivele solare pe ceramică sînt extrem de variate, de la cercuri de puncte și cercuri concentrice incizate, pînă la reprezentarea însăși a Soarelui, așa cum apare el în desenele copiilor de pretutindeni : un cerc de raze, în tehnica incrustației (cultura Otomani : Valea lui Mihai ; cultura Wietenberg : Sîntimbru, Derșida ; grupa Suciu de Sus : Bandul de Cîmpie ; cultura Monteoru : Ferchești-Chitila, Bogdănești ; cultura Tei : Băneasa, Popești ; cultura Verbicioara : Govorasat, Verbicioara ; cultura Gîrla Mare : Cîrna, Balta Verde). O mențiune deosebită merită minunatele reprezentări ale Soarelui pe vasele din necropola de la Cîrna, datată pe la 1500—1200 î.e.n.

Motivele solare asemănătoare sînt prezente și pe os : la Tercheşti (cultura Monteoru), Cetatea de pămînt (Otomani) și Andrieșeni (cultura Nona).

Minunate ornamentații solare sînt reproduse, de asemenea, pe obiectele de metal : capete de ace, falere, topoare și pandantivi. Astfel este capul unui ac de bronz de la Otomani, care are înscrisă o stea cu șapte colțuri. Pe Ostrovul Mare (Turnu-Severin) s-a descoperit un tezaur de falere, cu motive în cruce sau S. Pe topoarele de tip Apa sau Țufalău se găsesc cercuri de puncte sau crucea punctată. Rotițe-amulete de bronz s-au descoperit în mai multe localități ale Transilvaniei (Cornești, Fizeșul Gherlei, Aiud). Falerele de aur din Transilvania se datează prin sec. XV î.e.n.

Pe mai mulți pandantivi de bronz, de la sfîrșitul perioadei de care ne ocupăm, apare roata cu patru spițe, simbol al Soarelui biruitor în cele patru zări. Pe centura de bronz de la Gușterița apar roți solare și topoare duble. Gușterița era încadrată de Pârvan, alături de Fizeșul Gherlei, în bronzul IV, pe la anii 1000—700 î.e.n. Merită a fi citată această frumoasă idee : „Făurarul din vremea villanoviană, care împodobea cu aceste linii punctate cingătoarea de la Gușterița, nu făcea însă decît să repete întocmai motivele ornamentale de pe cutare vas «dipylon» din Atena : roata solară, svastica, lebăda, puncte, linii în zig-zag și motivul în șah, iar figurile de scuturi de pe alte vase de la Dipylon și cele de la Gușterița sînt identice și la fel întrebuințate decorativ. E una și aceeași lume, din nordul Italiei și din Attica pînă în Ardeal". Astăzi Fizeșul Gherlei e încadrat în sec. IX î.e.n. Pe teritoriul României s-au descoperit, de asemenea numeroase care-miniaturi de lut, cu roți de asemenea din lut ars, de mărimea unor bibelouri. S-ar putea ca acestea să fi întruchipat vehiculul Soarelui.

S-au păstrat însă mult mai multe roți decît care întregi. Credem că explicațiile ar fi trei : 1) corpul carului se făcea din lemn, dar roțile se confecționau mai ușor din lut, astăzi păstrîndu-se doar acestea, 2) corpul carului, chiar de lut fiind, se păstrează mai greu deoarece este mai friabil decît o roată, care este masivă, 3) se confecționau mai multe rotițe decît cele strict necesare la carele-miniaturi și se purtau separat ca amulete. Nu toate piesele, denumite în grabă fusaiole, sînt într-adevăr fusaiole. Asupra acestui lucru atrăsese atenția încă Déchelette. Credem că multe dintre piesele care în colecțiile de materiale arheologice sînt denumite fusaiole constituie de fapt rotițe ale unor care-miniaturi de lut sau amulete. Concluzia noastră este că se pot considera ca roți de car-miniatură acele așa-zise fusaiole care au un motiv solar, dar criteriul mai important este acela al butucului.

Marele Vrăjitor și tainele mormintelor

În apusul Europei sînt întîlnite locuri special amenajate pentru cult — sanctuare. La Sărata Monteoru, pe coasta apuseană a „Cetățuii", există o terasă ce se deschide spre vest, foarte plană și îngrijită. Pe ea s-au descoperit două complexe ce se presupune a fi de cult (vase de ofrandă, „măsuțe de cult", oase, cenușă etc.) ale unui cult legat de Soare. Nu e vorba de locuințe, pentru că în jurul celor două complexe lipsește orice urmă de locuire ; cele două instalații sînt datate la începutul fazei Monteoru II. Sigur că, încercînd pufină imaginație, avem în fața ochilor procesiuni cu vasele de ofrande, dansuri încărcate de mistere în jurul rugurilor... In ritmul sumbru al tobelor, prin fumul gros, Marele Vrăjitor înscrie semne magice pe pămînt... O lume trecută renaște din propria-i cenușă...

Trezindu-ne însă din reverie, ne întrebăm : cu ce rămînem din această terasă ? Caracterul cultic al terasei este neîndoielnic, dar că aici, pe această platformă, oamenii se închinau Soarelui, nu este sigur. Singură deschiderea spre vest a terasei nu ni se pare un element suficient de convingător pentru a face o legătură cu cultul Soarelui, mai ales că o asemenea legătură o puteam face și dacă terasa era deschisă spre răsărit.

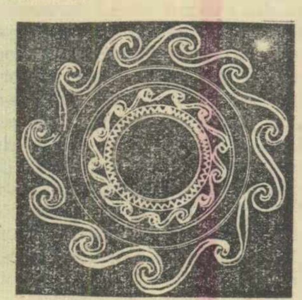
Ceea ce ni se pare însă mai convingător legat de cultul Soarelui în epoca bronzului pe teritoriul României sînt unele practici funerare. Nu mai e nevoie să amintim numărul mare de vase cu simboluri solare din necropola de la Cîrna. In cultura Gîrla Mare apar în necropole și alte fapte ciudate. In cimitirul de incinerație de la Cruceni, vasele auxiliare ce se depun lîngă urnă sînt dispuse pe un segment de cerc orientat nord-est, sud-est, ceea ce reprezintă poziția variabilă a Soarelui, în funcție de anotimp. In mormintele de la Balta Verde, aparținătoare aceleiași culturi, alături de urne se depuneau vasele adiacente sau secundare, precum și figurinele feminine. Acestea erau așezate cu fața la apus, după un rit în legătură cu cultul Soarelui. Este vorba de secolele XV—XIV î.e.n.

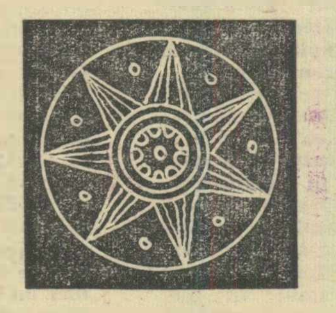
Acum 3500 de ani: calendar sau mistică a cifrelor

Aminteam la început și faptul că Soarele a jucat și rolul primului indicator al scurgerii timpului.

Reconstituindu-se vestita vatră de la Wietenberg (Sighișoara), s-a constatat că în modelul ei există 52 de triunghiuri dispuse pe cercul interior, înconjurat de 13 spirale. Să însemne cifrele 52 și 13 ceva în legătură cu împărțirea timpului ? Să însemne 52 numărul unor perioade de 7 zile cuprinse într-un an ? Pe un topor de bronz de la Gaura avem 7 spirale înscrise în interiorul unui cerc cu 52 de romburi !

Poate sînt simple coincidențe și atunci întîmplător pe un disc din Danemarca steaua are 7 colțuri, așa cum 7 colțuri are steaua de pe capul acului de bronz de la Otomani, 7 orificii — un disc de lut de la Vărșand, 7 colțuri — steaua de pe fusaiola (sau rotița de car-miniatură) de la Verbicioara și tot atîtea spirale — falerele de la Derșida și Ostrovul Mare ?...

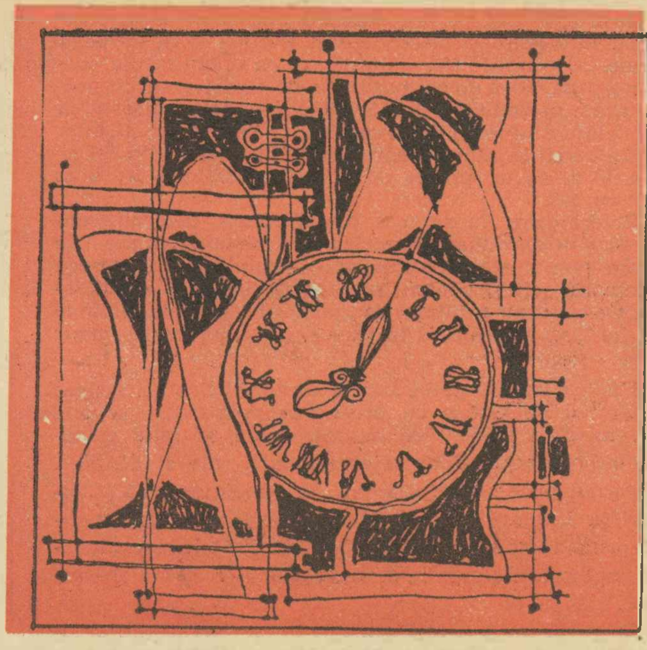
Am prezentat aici un material îndestulător, care s-ar încadra în ipoteza propusă de noi. La o critică severă s-ar putea ca multe din acestea să cadă. Crucile și roțile solare de pe centuri, pandantivi, nasturi, aplici și topoare sînt mai sigure ca însemne solare, pentru că, pe de o parte, sînt mai rare, iar pe de alta sînt pe obiecte ce au aparținut în general șefilor militari sau religioși ai triburilor. Nu este exclus ca asemenea obiecte de metal cu însemne solare să se fi folosit în cadrul ceremoniilor. Cel mai puțin rezistent la această critică ar fi materialul ceramic.

Foarte probabil este că, treptat, în unele comunități simbolurile solare își pierdeau conținutul cultic și rămîneau simple modele decorative, în timp ce în alte comunități se păstrau.

În cazul acesta nu putem face o delimitare precisă între simbolurile ale Soarelui cu caracter cultic și între simplele motive ornamentale inspirate din primele. Important este însă pentru noi că aceste modele pornesc de la imaginea Soarelui și de la cultul său. Aceasta ar fi o încercare a aportului arheologic la o interesantă problemă de suprastructură.

Mihai BĂRBULESCU
(anul III, Istorie Cluj)

(lucrare premiată la sesiunea de comunicări a cercurilor științifice 1968 — fragmente)

dialectica ideilor

Studierea bugetului de timp — o necesitate

În perioada actuală s-au intensificat preocupările oamenilor de știință atît pentru ridicarea necontenită a productivității muncii sociale, cît și pentru economisirea timpului de muncă și pentru sporirea timpului liber. Toate aceste probleme, orientate spre dezvoltarea necontenită a personalității omului și a societății, spre satisfacerea nevoilor materiale și spirituale ale oamenilor, au o strînsă legătură cu **problema bugetului de timp.**

Cercetarea bugetului de timp al studenților permite să se cunoască raportul ce există între timpul cheltuit cu activitățile biologice, cu frecventarea cursurilor și pregătirea lecțiilor, cu activitățile cultural-recreative etc. Studierea bugetului de timp al studenților înlesnește cunoașterea factorilor care influențează pozitiv sau negativ atît comportarea la învățătură, cît și formarea ca viitori cetățeni conștienți și productivi. Autorii au întreprins o anchetă-sondaj asupra bugetului de timp al unui număr de 328 de studenți de la I.M.F. București, Institutul politehnic Timișoara și diferiti studenți sportivi din mai multe facultăti și orașe. Ancheta a urmărit să deschidă drumul unor viitoare cercetări mai ample asupra bugetului de timp al studenților din toate centrele universitare. Ancheta s-a efectuat cu grupe de studenți din anul I de la cele patru facultăți ale I.M.F. București, cu cîte o grupă din facultățile de Construcții și Chimie industrială din Institutul politehnic Timișoara, plus 50 studenți sportivi din diferite facultăți.

Prima etapă a cercetării s-a efectuat cu un grup de 328 studenți în luna decembrie 1966 la București și în luna martie 1967 la Timișoara. A doua etapă a avut loc în luna aprilie 1968 la I.M.F. București cu 381 studenți.

Datele și informațiile obținute oferă, pe de o parte, un grad satisfăcător de unitate datorită atît specificului subiecților cercetați, toți fiind studenți, cît și organizării și desfășurării unitare a anchetei. Pe de altă parte, ancheta oferă suficiente aspecte de varietate (sexe, orașe, facultăți, medii diferite, interni, externi, sportivi, nesportivi etc.).

Majoritatea studenților anchetați au manifestat interes și totodată surprindere cînd și-au examinat și expus bugetul de timp. Mulți nu-și analizaseră niciodată, cu spirit autocritic și exigență, propriul buget de timp. Structura, conținutul și volumul bugetului de timp le-au pus probleme noi de răspundere.

În fața fiecărui student apar unele probleme de bază atunci cînd își alcătuiește sau analizează propriul buget de timp, și anume:

1. Care este ordinea importanței diferitelor capitole și subcapitole ale bugetului de timp?
2. Care activități din timpul ocupat sau din timpul liber pot fi extinse, reduse sau excluse din bugetul de timp?
3. Întrucît pot fi reduse sau excluse activitățile cultural-educative, recreative, sportive din timpul neocupat?
4. Unde se socotesc antrenamentele și competițiile studenților sportivi (la activități profesionale, la biologice, la recreative sau la timp pierdut)?
5. Care program sau regim de viață și muncă este mai potrivit pentru a favoriza un buget de timp rațional și eficient?

Marea majoritate a studenților au rezolvat aceste întrebări-probleme cu un simț de răspundere care nu face concesii nici instinctului de conservare, nici tentațiilor specifice vîrstei și nici lipsei de experiență. Răspunsurile primite sînt caracterizate în genere de sinceritate, de conștiința scopului propus, de conștiinciozitate și exactitate. Cele mai utile informații au fost oferite de către aceia care au înfățișat conținutul bugetului de timp minut cu minut. În genere, fetele s-au dovedit mai „organizate" și mai conștiincioase.

CONSTATĂRI

Prelucrarea, organizarea și analizarea datelor și informațiilor au condus la aflarea **macrostructurii** bugetului de timp, și anume: **timpul ocupat, timpul liber și timpul pierdut**. Fiecare dintre aceste trei mari capitole are o cauzalitate unitară și o **microstructură** omogenă proprie.

Cifrele medii obținute se prezintă astfel:

Somn. Studenții (ele) se culcă la orele 23—24 și se scoală la 6—6,30. În medie se doarme 51—56 de ore pe săptămînă, existînd și cazuri izolate cînd scad pînă la 33 și cresc la 72 ore. Orele de somn scad din cauza cheltuielilor de timp suplimentar cu obligații familiale, cu studii suplimentare, cu sportul de performanță, cu pierderile de timp cu transporturile, rînd la masă și garderobă. Orele de somn cresc datorită condițiilor favorabile de cazare, scăderii numărului orelor de studii și renunțării la distracție. Fetele dorm uneori 1—2 ore după-amiază Băieții preferă să se plimbe. În cazul unor studenți căsătoriți și cu copii, somnul este redus la 4—5 ore din 24, datorită obligațiilor familiale.

Odihnă fără somn. Se specifică foarte rar.

Igiena individuală: între 3—11 ore/săptămînal.

Masa: între 7—21 ore/săptămînal.

Transport: 6—7 ore/săptămînal.

Gospodărie: 2—21 ore/săptămînal.

Sarcini obștești și sociale: în general 2 ore/săptămînal.

Timp ocupat cu pregătirea profesională: la cursuri: se cheltuiesc 30—38 ore/săptămînal care sînt plasate cîte 2—11 ore/zi în 5—7 jumătăți de zile, uneori repartizate omogen și ritmic (Timișoara-Construcții băieți), alteori inegal, cu fragmentări sau aglomerări (I.M.F. București, Chimie industrială Timișoara). Evident, așezarea orelor de curs în graficul bugetului de timp determină întregul profil al acestui buget. **Pentru pregătirea lecțiilor** se atribuie în majoritatea cazurilor cea mai mare parte din bugetul de timp În unele cazuri se atribuie mai mult timp decît pentru somn sau cursuri (pînă la 52 ore/săpt.). Cifrele medii pe facultăți variază între: 26 ore/săpt. (la fete căministe Stomatologie București), 30 ore/săpt. (fete cămin Construcții Timișoara), 32 ore/săpt. (fetele locuind la părinți în Timișoara), 37 ore/săpt. (fete la părinți I M.F. București), 42 ore săpt.(fete în gazdă lîngă facultate la Timișoara), 32 ore/săpt. (student căsătorit I.M.F. București, care doarme 4 ore/24).

Deci, în genere, se arată că se atribuie pentru cursuri 30—38 ore, iar pentru studii pregătitoare între 26—52 ore. Însă, în timp ce orele pentru cursuri trebuie îndeplinite fără abateri, numărul orelor de studiu este variabil și nu este realizat totdeauna integral din cauze obiective și subiective.

Duminica, activitățile obligatorii ocupă 17 ore. **În total, timpul ocupat săptămînal însumează 155 ore din 168.** Cum sînt folosite cele 13 ore care rămîn libere în principiu? Dacă aceste ore există în realitate, **ele** ar constitui așa-zisul TIMP LIBER. Aceste puține ore libere sînt foarte răspîndite în cadrul orarului săptămînii, fiind plasate îndeosebi duminica. Cele mai adesea, aceste ore libere se cheltuiesc printr-o suplimentare a timpului atribuit pentru studiu. **Există însă numeroase cazuri de studenți care nu posedă acest timp liber și se află neîncetat în criză de timp** din cauza cheltuielilor prea mari de timp cu studiile, cu obligațiile biologice, familiale sau obștești, sau din cauza pierderilor de timp cu transportul, masa antrenamente, repetiții. **Trebuie să se înțeleagă că aceste crize de timp se recuperează uneori prin renunțarea parțială la orele de somn, odihnă, masă, recreație, sau nu se mai recuperează deloc, studentul rămînînd definitiv deficitar la obligațiile biologice sau profesionale.**

Din cele arătate mai sus rezultă că pentru mulți studenți **timpul liber** este redus în realitate.

Timpul pierdut se datorează în cele mai multe cazuri unor cauze obiective ca: orar școlar fragmentat sau împrăștiat; plasarea în locuri diferite și îndepărtate între ele a facultății, locuinței, mesei, laboratoarelor, stadionului, bibliotecii, magazinelor, spectacolelor, distracțiilor.

S-a constatat în unele cazuri că dacă orarul de cursuri este întocmit și repartizat rațional pe zilele săptămînii, permițînd plasarea tuturor celorlalte activități în mod proporțional și în raport cu necesitățile și sarcinile vieții și muncii de student, atunci bugetul de timp are un profil echilibrat și permite efectuarea ritmică, ușoară, precisă și economică a tuturor punctelor din program. În schimb, bugetul de timp apare nerațional, fărîmițat, dezordonat și anarhic, neunitar și neechilibrat, atunci cînd orarul de cursuri este împrăștiat în fragmente de 2—11 ore pe toate cele 12 jumătăți ale săptămînii de lucru, provocînd dezordine, lipsă de ritmicitate și de eficiență în îndeplinirea tuturor celorlalte componente ale bugetului de timp.

CONCLUZII

Ancheta-sondaj a cercetat și sesizat aspecte interesante ale unor probleme extrem de actuale și importante pentru viața și activitatea tineretului universitar: BUGETUL DE TIMP.

Studierea bugetului de timp înlesnește cunoașterea factorilor care influențează pozitiv sau negativ atît comportarea la învățătură, cît și formarea viitorilor intelectuali conștienți și productivi Subiecții cercetați din medii diferite au avut atitudini pozitive, utile

Factorii care determină structura, conținutul și volumul interior al bugetului de timp sînt orarul cursurilor, activitatea de studii și pregătire profesională, conștiința și conștiinciozitatea individuală, amplasarea locurilor de cazare și masă față de locul de facultate, starea civilă, activitățile extrașcolare, funcționarea serviciilor de transport, masă, garderobă și bibliotecă.

Studenții au un buget de timp supraîncărcat, aflîndu-se neîncetat în criză de timp și dificultate în privința îndeplinirii sarcinilor. Criza de timp este agravată de pierderile de timp din cauze subiective și obiective, și anume: orarul fragmentat și împrăștiat al cursurilor, amplasarea în locuri diferite și îndepărtate unele de altele a facultății, locuinței, mesei, cheltuieli mari de timp cu transportul și cu sarcini familiale și extrașcolare, servicii publice defectuoase, organizarea defectuoasă a programului personal, pierderi de timp cu unele activități personale, familiale sau distractive.

PROPUNERI

1. Cercetarea pe scară largă în toate centrele universitare, în medii, condiții și perioade diferite a structurii bugetului de timp și a cauzelor care îl determină.
2. Sesizarea organelor de conducere universitare asupra rezultatelor cercetării, cu propuneri pentru îmbunătățiri.
3. Soluția cea mai indicată pentru economisirea timpului și pentru organizarea rațională a bugetului de timp al studenților pare a fi plasarea studenților în condiții care reunesc laolaltă facultatea, căminul, cantina, biblioteca, laboratoarele, terenul de sport, clubul, complexele comerciale și distracțiile.
4. Este necesar să se examineze atît problema supraîncărcării bugetului de timp cu ore de curs, studii, ședințe, cît și problemele economisirii timpului ocupat (în acest sens s-au și luat unele măsuri recente).
5. Să se popularizeze problemele legate de organizarea și economia bugetului de timp, de evitarea pierderii timpului și de organizarea timpului liber al studenților.

Leontina MIRCESCU
lector la I.M.F. București
și
VICTOR COJOCARU
profesor

Relaţii studenţeşti româno-engleze

La invitaţia C.E. al U.A.S.R., o delegaţie a Uniunii Naţionale a Studenţilor din Anglia, Ţara Galilor şi Irlanda de Nord (N.U.S.E.W.N.I.), condusă de dl. Geoffrey Martin, preşedintele uniunii, a vizitat ţara noastră în perioada 27 mai — 3 iunie a.c. Vizita oaspeţilor englezi se înscrie ca un nou pas pe calea dezvoltării relaţiilor de prietenie şi colaborare dintre studenţii români şi englezi, dintre U.A.S.R. şi N.U.S.E.W.N.I., ilustrînd dorinţa lor comună de a găsi căile şi mijloacele prin care-şi pot aduce contribuţia la statornicirea unui climat de pace, înţelegere reciprocă şi cooperare în Europa şi în întreaga lume. Aceasta este fără îndoială prima concluzie ce se degajă după vizita în România a solilor studenţimii engleze. Ea a prilejuit un larg schimb de păreri cu privire la relaţiile bilaterale dintre cele două organizaţii, la principalele probleme ale mişcării studenţeşti internaţionale, contribuind astfel la o cunoaştere mai aprofundată a preocupărilor şi aspiraţiilor studenţimii engleze şi române, creînd noi premise colaborării lor viitoare.

În cursul şederii sale în România, delegaţia engleză a avut posibilitatea să cunoască nemijlocit viaţa şi activitatea studenţilor români, munca şi realizările poporului nostru, cărora le-a acordat o înaltă apreciere. „Am fost impresionaţi de relaţiile pozitive existente între corpul profesoral şi studenţi, precum şi de activităţile profesionale atît de direct legate de necesităţile reale ale ţării — spunea dl. Geoffrey Martin. Am vizitat institute tehnice şi universităţi, cămine şi cantine studenţeşti foarte bine organizate. Am avut posibilitatea să vedem de asemenea centre studenţeşti pentru vacanţă înzestrate în mod special pentru tot felul de activităţi sportive şi culturale. În Marea Britanie nu există nicăieri ceva asemănător şi desigur că au fost foarte interesante pentru noi. Studenţimea din România se bucură din partea guvernului de multă atenţie, solicitudine, are asigurate multiple posibilităţi".

Convorbirile purtate de delegaţia N.U.S.E.W.N.I. cu conducerea U.A.S.R., desfăşurate într-o atmosferă de înţelegere şi respect reciproc, au scos în evidenţă dorinţa celor două părţi de a lărgi sfera cooperării, de a diversifica şi adînci relaţiile existente. S-a convenit astfel să se studieze posibilităţile de a intensifica schimbul de informaţii şi de studenţi, de a organiza unele seminarii bilaterale pe probleme care privesc studenţii din cele două ţări. Delegaţia N.U.S.E.W.N.I. a acceptat cu plăcere invitaţia ca reprezentanţi ai studenţimii engleze să participe la seminarul european „Studentul, arta, şi cultura", organizat în luna august a.c. de U.A.S.R. şi a invitat în acelaşi timp o delegaţie a U.A.S.R. să facă o vizită în Anglia la sfîrşitul lunii iunie a.c.

În cursul convorbirilor s-a efectuat un schimb detaliat de informaţii cu privire la structura şi sarcinile celor două organizaţii, la probemele specifice ale studenţilor din cele două ţări. Dl. Geoffrey Martin a arătat cu acest prilej că N.U.S.E.W.N.I., care este o federaţie de uniuni locale la nivel de universităţi şi colegii, grupează aproximativ 400 000 studenţi, adică 85 la sută din numărul total al studenţilor englezi, indiferent de afilierea lor politică la diferite partide. Printre principalele obiective ale N.U.S.E.W.N.I., oaspetele a menţionat „modernizarea învăţămîntului superior pentru a asigura mai multe locuri studenţilor, democratizarea sistemului de examene şi a sistemului de conducere a institutelor de învăţămînt superior, adaptarea universităţii la cerinţele prezente şi de perspectivă ale Marii Britanii".

Abordînd problemele care stau în faţa mişcării studenţeşti internaţionale, cele două părţi au reliefat rolul pe care studenţimea îl poate juca, alături de forţele progresiste, pentru statornicirea unui climat de pace, înţelegere şi destindere în Europa şi în întreaga lume. „O condiţie esenţială pentru ca organizaţiile studenţeşti să joace un rol pozitiv în destinderea europeană — arăta preşedintele N.U.S.E.W.N.I. — este cunoaşterea în detalii a situaţiei de pe continent". Dl. Martin concepe destinderea în Europa, apropierea între ţările din Est şi din Vest, ca un proces de durată ce trebuie realizat pas cu pas.

Referindu-se la situaţia din Vietnam, delegaţia engleză şi-a exprimat neliniştea faţă de implicaţiile de ordin politic ale continuării războiului, atît pentru Vietnam, cît şi pentru întreaga peninsulă indo-chineză. Oaspeţii au subliniat că „poporul vietnamez trebuie să fie lăsat să trăiască în pace şi să-şi hotărască singur viitorul său".

Un loc important în cadrul convorbirilor l-a ocupat schimbul de vederi cu privire la problemele actuale ale mişcării studenţeşti internaţionale, la rolul şi caracterul organizaţiilor internaţionale ale studenţilor. Cu acest prilej, delegaţia engleză a menţionat că „Conferinţa Internaţională a Studenţilor (C.I.S.), deşi a întreprins anumite activităţi practice pozitive, are numeroase limite", simţindu-se nevoia unei reforme a acestei organizaţii.

Dialogul început la Bucureşti între conducerile organizaţiilor studenţeşti din Marea Britanie şi România va fi continuat cu prilejul vizitei în Anglia a unei delegaţii a U.A.S.R., prilej pentru o mai bună cunoaştere, înţelegere şi respect reciproc a poziţiilor în diferite domenii, pentru dezvoltarea relaţiilor de prietenie şi colaborare dintre studenţii români şi englezi. În acest context, vizita delegaţiei N.U.S.E.W.N.I. în ţara noastră a marcat un moment important în crearea unui climat propice apropierii dintre studenţii celor două ţări, în interesul păcii, colaborării şi înţelegerii între popoare.

Mihail STOICA

Bucureşti, 18 iunie 1968

CRIMA... „CEA DE TOATE ZILELE"

REPORTAJ MONDIAL

John Kennedy a murit asasinat de o armă de foc la Dallas — statul Texas. Martin Luther King a murit asasinat de o armă de foc la Memphis — statul Tenneessy, Robert Kennedy a murit asasinat de o armă de foc la Los Angeles — statul California.

Deci, substanţiale potenţialităţi ale luptei pentru drepturile omului au fost feroce eliminate de pe scena politică, într-o manieră de gangsteri, care, indiferent de calibrul armei, prezintă o bizară unitate de compoziţie. Rafalele au vizat personalităţi ale democraţiei şi au avut ca obiectiv precis nu intimidarea victimei ci suprimarea ei. Tirul a fost decis orientat într-o anumită porţiune a corpului, în care efectul glonţului este sigur. Fraţii Kennedy şi Martin Luther King au fost împuşcaţi în cap. În toate cele trei cazuri, consumate la scenă deschisă, poliţia a intervenit lent, ineficace, iar depoziţiile asasinilor s-au pulverizat prin anularea sau intimidarea lor. Prezumtivul asasin al lui John Kennedy, Lee Oswald, a fost împuşcat de un alt asasin căruia i s-a găsit un alibi impenetrabil: *alienarea!* Iar restul martorilor care „au vorbit" au fost lichidaţi dibaci!

Sesizăm în modul cel mai simplu prezenţa unei echipe de şoc, a unei grupe de profesionişti ai morţii, asigurată de un număr de membri cu mare capacitate de infiltraţie în cele mai variate cercuri ale societăţii americane şi indiscutabil cu o capacitate proporţională de a „opera" prompt, concret, exact. Ray, prezumtivul asasin al lui Martin Luther King, a reuşit să dispară din zona de operaţii, a trecut graniţa, a circulat prin Canada şi Anglia sub trei identităţi şi a fost prins cînd îşi organiza continuarea rutei spre Bruxelles. Arsenalul măsurilor de precauţie sub care Scotland Yardul şi poliţia londoneză au înţeles să-l izoleze pe Ray reprezintă nu o simplă garantare a „păsării" intacte a deţinutului străin, ci convingerea nedisimulată că Ray, o dată capturat, a devenit incomod pentru anumite persoane şi deci pasibil de a reprezenta ţinta unor persuasiuni cu... mînă armată. În acelaşi sens, ca victimă, Shirhan Shirhan trăieşte încă. Imobilizat la locul crimei nu de poliţie, ci de partizanii lui Robert Kennedy, asasinul arestat nu a făcut pînă în prezent nici o declaraţie. În afara închisorii se ventilează, conform metodei, ideea iresponsabilităţii sale, iar în închisoare s-a descoperit că un deţinut dintr-o celulă apropiată a „primit", ciudat, un colet cu... arme. În ce scop...?

Pînă acum, justiţia, F.B.I., poliţia federală şi Interpolul nu au depistat culisele atacurilor, indivizii care le-au subvenţionat sau armătura organizatorică a bandelor. Forţa politică obscură, creierele asasinatelor au rămas instalate într-o umbră compactă. La lumina zilei a rămas „stilul" de lucru, metodologia, concepţia jalnică potrivit căreia scarta unei ţări poate fi împinsă cu pistolul, de la spate.

„Vino acasă America şi fă din lumea în care trăieşti o lume mai bună"...

...sînt cuvinte rostite într-o biserică baptistă din Atalanta de către reverendul A. D. King. Durerea adîncă, închisă în cuvintele predicii fratelui unui mare om ucis, s-a întins dincolo de pereţii bisericii din Atalanta şi a tulburat inimile milioanelor de americani. După crima de la Memphis, America şi-a reamintit în toată grozăvia ei ce s-a petrecut cu puţini ani înainte la Dallas şi a ieşit în stradă. „America este şocată şi uluită de asasinarea lui King", a declarat preşedintele Johnson. Adevărat! America este atît de şocată încît la Memphis au fost necesari 4 000 de militari din garda naţională pentru a... stinge oraşul transformat într-un „vulcan în erupţie". America este atît de şocată încît la 200 de metri de Casa Albă maşinile poliţiei au blocat circulaţia, 50 de tancuri au patrulat continuu în centrul Washingtonului, iar zeci de avioane au depus pe marele aeroport paraşutiştii diviziei 82 aeropurtate, sosiţi din Carolina de la Fort Bragg.

Cortegiul funerar al lui King a fost urmat de 50 000 de reprezentanţi ai celor 19 milioane de negri îndoliaţi de uciderea pastorului, liderul mişcării pentru drepturi civile. Imediat după moartea doctorului King, vicepreşedintele Humphrey declara: „Acest act criminal aduce ruşine S.U.A.". Ruşine a adus şi războiul împotriva unui popor ameninţat de napalm la mii de kilometri de Los Angeles. Iar Robert Kennedy, în asentimentul tuturor mamelor tinerilor soldaţi americani, în asentimentul tuturor tinerilor care şi-au ars în pieţe publice ordinele de mobilizare, afirma: „Trebuie să se înţeleagă că nu putem cere capitularea frontului naţional de eliberare. Noi nu putem fi poliţia lumii". Ca preşedinte, ar fi pus în practică acest deziderat. Dar nu a ajuns preşedinte. Iar evenimentul prin care drumul vieţii sale, şi poate al Americii, a fost forţat, a însemnat reumplerea străzilor, reluarea cortegiilor şi tăcerea vehementă a milioanelor de cetăţeni ce s-au aliniat în toate gările prin care au trecut cele 21 de vagoane ale trenului funerar.

O generaţie — un pistol, altă generaţie — un pistol perfecţionat...

Doctorul Donald W. Hastings, şeful catedrei de psihiatrie şi neurologie de la Facultatea de medicină din Minessota, activ cercetător al circumstanţelor asasinatelor politice, discutînd cele şapte atentate împotriva a şapte preşedinţi ai Americii, conclude că ar fi fost comise de schizofrenici paranoici, dintre care doi, excepţii, „fanatici". Opinăm că din punctul de vedere al fenomenului violenţei, căci este un fenomen, schizofrenia particulară a unui criminal este mai puţin revelatoare, cu atît mai mult cu cît în ocaziile recente „alienaţia mintală" a asasinilor a reprezentat pedala care... a distribuit energia poliţiei pe direcţii false. Ceea ce ni se pare fundamental în elucidarea „sensului" asasinatului politic este legătura dintre starea de criză a blokhausului social american şi „ferestrele" de la care s-a... tras. Întreaga Americă se incordează ca un organism care surprinde cu groază o cangrenă dezastruoasă. Bunicii americanilor de astăzi au defrişat păduri şi au tras cu pistolul, acolo unde legea îşi construia sediul, cea din urmă! În conştiinţa contemporanilor, indiferent cum au „făcut bani" aceşti bunici, cu sapa sau cu rigla, ei trebuie neapărat să rămînă cu pistolul la şold. Tot la şold îşi ţin pistolul de plastic şi copiii de azi. Pistoale adevărate îşi pot cumpăra tinerii la preţuri avantajoase şi cu reducere dacă „achiziţionează mai multă muniţie"... Toţi copiii şi toţi tinerii care urmăresc programul celor 70 de milioane de televizoare, care pe mai multe canale emit acelaşi fluviu de crime, se duc la cinema, unde se ucide mult pe unitatea de timp, citesc cărţi saturate de crimă, ascultă discursuri în care crima din Vietnam se epurează savant şi devine „eroică". Deci crimă din toate direcţiile. Rezultatul? Un fabulos procent de criminalitate, profesionist sau amator. Dar cifra globală, numărul de crime produs pe oră, zi sau an nu este cel mai concludent. Concludent este sistemul, metoda de a prepara generaţii după generaţii perforîndu-le timpanul cu împuşcături artistice şi inoculîndu-le convingerea că dreptatea şi adevărul se localizează natural în spatele revolverului. Şi, ce este mai grav, universul acesta bîntuit de o nesăţioasă foame de crimă nu a primit replica riguroasă a legii — plăpîndă, usor adormită, usor naivă în faţa teroarei şi gangsterismului.

Trei mari asasinate au zguduit America şi nici o pedeapsă nu le-a urmat. Incapacitatea resorturilor de urmărire şi juridice este atît de monumentală, încît se lansează cele mai severe supoziţii. Iar supoziţia de esenţă leagă Dallas-ul de Memphis şi Memphis-ul de Los Angeles şi toate trei de o întrebare: Cine are interesul ca, plătind ucigaşi, să distrugă marile personalităţi ale luptei pentru democraţie şi pace din America şi să întreţină orgoliul crimei şi al războiului?...

Radu BUDEANU

Reacţii studenţeşti nipone

Generaţia care a urmat exploziilor atomice de la Hiroşima şi Nagasaki se prezintă pe arena politică cu o nouă viziune asupra principalelor probleme internaţionale. Compromisurile acceptate de generaţia celui de al doilea război mondial nu mai au valoare pentru tinerii crescuţi în atmosfera noii concepţii despre libertate şi angajamente internaţionale.

Japonia marilor „asalturi de primăvară" a devenit şi ţara în care tineretul studenţesc pune problemele nerezolvate în faţa opiniei publice interne într-o formă nouă, cu valenţe deosebite, care impun o grabnică rezolvare.

Tratatul de securitate japono-american angajează Japonia indirect, dar în multe probleme, şi direct, în cele mai nepopulare acţiuni ale Statelor Unite pe plan asiatic şi internaţional.

Insula Okinawa, înţesată de baze militare care au atribuţii directe în războiul inuman împotriva poporului vietnamez, constituie un permanent şi delicat subiect de discuţie între oficialităţile japoneze şi Statele Unite, urmărind retrocedarea necondiţionată şi imediată a insulei. Totuşi rezultatele sînt neconcludente, iar angajarea morală a Japoniei tot mai evidentă!

Studenţii japonezi s-au prezentat în masă pentru protestul hotărît împotriva angajării tot mai accentuate a ţării lor. Bazele americane au fost imobilizate de masa de trupuri şi strigăte tinere pornite din „sufletul şi concepţia" a peste 15 000 de studenţi. Tratatul japono-american, înzestrat cu putere de existenţă pînă în 1970, „trebuie să moară" înainte de această dată. Aceasta este dorinţa japonezului de rînd şi a studenţilor în mod special. Campania electorală pentru reînnoirea unei importante părţi din Dietă dă o deosebită importanţă manifestaţiei antiamericane întreprinsă de studenţi.

De asemenea, vizitele nedorite ale vaselor de război cu propulsie atomică sînt întîmpinate de o repulsie justificată de urmaşii celor care au încercat arsurile bombelor atomice aruncate de americani acum 23 de ani. Atît de mare este această repulsie încît interdicţia armelor atomice pe pămîntul Japoniei este înscrisă în Constituţia ţării. Încercarea unor reprezentanţi din guvern de a se face exponenţii unor cercuri cu „pretenţii atomice" a stîrnit un protest unanim, de mari proporţii.

Noua efervescenţă studenţească în preajma bazelor americane se datoreşte accentuării angajării armate a Statelor Unite în Asia de sud-est, concretizată printr-o activizare evidentă a bazelor din Japonia. Avioanele care transportă trupe pentru Vietnam, Laos, Thaylanda fac din ce în ce mai des popas în insula Okinawa, iar soldaţii americani răniţi în Vietnam sînt încartiruiţi în spitalele militare de pe teritoriul Japoniei.

O dată cu scăderea siguranţei bazelor şi aeroporturilor din Vietnam, tot mai multe avioane strategice B—52 îşi fac „plinul" şi îşi iau zborul spre satele şi oraşele vietnameze de pe pămîntul japonez.

Dacă vechea generaţie mai poartă răspunderea acţiunilor din cel de-al doilea război mondial, răspunderi în virtutea cărora Statele Unite ocupă încă Okinawa şi fac presiuni asupra oficialităţilor japoneze, generaţia tînără nu mai vrea să le recunoască! Şi acest lucru nu în virtutea unor scopuri în sine şi de fals patriotism, ci în virtutea celor mai nobile sentimente şi răspunderi: sentimentele şi răspunderile unei generaţii conştiente că pacea şi bunăstarea generală se pot obţine numai printr-o recunoaştere, fără condiţii, a drepturilor fiecărui popor la libertatea politică şi la integritatea teritorială, alături de condiţii progresiste în viaţa internă!

În virtutea acestor idei, studenţii japonezi şi-au asumat răspunderea socială de a manifesta în preajma bazelor americane care mai pătează încă peisajul grădinilor nipone!

Reacţiile lor se alătură frontului internaţional care se opune violenţei în interior şi împotriva altor ţări şi popoare. Este un suflu nou de o viabilitate crescîndă, coordonat cu opinia muncitorilor japonezi, suflu care aduce în actualitate ţările Asiei, în această perioadă cînd Europa şi America îşi dispută lupta pentru înnoiri şi transformări imediate în domeniile politic, universitar şi social.

Această parte a lumii, prin Japonia în primul rînd, se înscrie în efortul general prin acţiuni care vor să neutralizeze focarul inuman deschis şi întreţinut de Statele Unite în Vietnam şi Laos. Şi în primele rînduri sînt studenţii japonezi!

Paul BRAN
Liviu MUREŞAN

MAPAMOND STUDENŢESC

● **„Mişcarea studenţilor, ca întreg, trebuie considerată ca fiind pozitivă. Este interesant de observat că fiii burgheziei — deoarece în universităţi se află mai puţin de 10 la sută din membrii familiilor muncitoreşti — acuză regimul burghez; dar acestei mişcări, din cauza originii sale sociale, îi lipsesc organizarea, liderii de nădejde şi scopurile clare"**, a spus René Andrieu, redactor şef al ziarului „L'Humanité", într-un interviu acordat ziarului „Morning Star". În ceea ce priveşte lupta Partidului Comunist Francez pentru reforma sistemului universitar, René Andrieu a amintit că „încă din 1947 partidul a propus planul Langevin-Valon şi chiar de atunci a subliniat că sistemul nostru de educaţie nu este adaptat condiţiilor lumii moderne şi că ar trebui transformat radical".

impresii de la festivalul internaţional al filmului studenţesc

NE-AM ÎNTÎLNIT LA MARIENBAD

Mariánské Lazně — Marienbad — o staţiune balneară vestită, un mic orăşel la sud de Karlovy-Vary, înconjurat de pădurile Boemiei apusene, nu departe de Cheb, vestit pentru monumentele sale medievale, aproape de castelul Kynžvart, reşedinţa de vară a cancelarului Metternich. Un orăşel pe care filmul lui Alain Resnais l-a făcut să intre pentru totdeauna în istoria cinematografului. Şi care, începînd din acest an, va fi poate şi mai strîns legat de această istorie. Aici s-au întîlnit, între 3 şi 9 mai 1968, studenţii a 24 de şcoli de cinema şi televiziune din lume. Aici, timp de 5 zile, în micul cinematograf Kolonada, ca şi la marile festivaluri, s-au văzut filme, multe filme, s-a discutat cu seriozitate despre şcolile naţionale de cinema, despre viitorul filmului, despre viitorul fiecăruia din acei care i s-au dedicat cu încredere şi speranţă, hotărîţi să pornească *„la acel lung şi obositor drum pe care trebuie să-l parcurgă un tînăr cineast pentru a ajunge să-şi impună propria lui concepţie, propriile lui gînduri, cîştigînd adeziunea mulţimii de spectatori şi fixînd-o trainic şi definitiv"*.

Pentru toţi aceşti tineri din Anglia sau Tunisia, America, Finlanda, Polonia sau România festivalul de la Marienbad a fost cu siguranţă un început bun.

„Drumul e fără sfîrşit, el nu poate fi nici lungit, nici scurtat, totuşi fiecare din noi mai face încă un pas... Acest pas trebuie făcut chiar dacă el înseamnă foarte puţin din imensitatea acestui drum." Sînt cuvintele lui Kafka pe care cei care au organizat festivalul le-au înscris ca motto în programul lui de desfăşurare.

Într-adevăr, festivalul a fost un astfel de pas spre *apropiere* şi *cunoaştere*.

Acum, după ce ne-am întors, după ce am trecut de mult de emoţiile vizionării filmelor noastre, după ce am respirat uşuraţi că am reuşit cu bine la examenul care a urmat vizionării, cînd am răspuns întrebărilor în avalanşă, pline de interes şi curiozitate despre noi, despre proiectele studenţilor noştri, despre şcoala noastră, despre greutăţile noastre, acum, după ce ne-am despărţit unii de alţii, pot să spun cu siguranţă că a fost frumos la Marienbad.

A fost frumos că a existat atîta pasiune şi seriozitate în discuţiile despre cinema. A fost frumos că tinerii de 18-22 de ani stăteau ore întregi cu căştile la ureche privind filme, unele stîngace, de început, naive, altele pline de maturitate, a fost frumos că discuţiile din barul hotelului se prelungeau pînă tîrziu spre ziuă şi că erau tot despre cinema, tot despre filme, despre ceea ce vom face noi, despre cum vom schimba noi cinematograful. A fost frumos cînd am descoperit că gîndurile noastre despre film se aseamănă cu cele ale lui Chiaki Nagano din Tokyo, cu ale lui Lazar Stoianovici din Belgrad sau Rose Colin din Bristol. A fost frumos atunci cînd am descoperit că cinematograful este o luptă lungă şi grea, că în această artă atît de legată de economie, atît de industrială, nu există decît o singură cale de a răzbate — încrederea în forţele proprii şi urmărirea tenace a unui crez artistic. A fost interesant atunci cînd am descoperit ce fac alţii, cînd le-am cunoscut preocupările, cînd i-am cunoscut prin încercările, eşecurile sau reuşitele lor din filme.

La Marienbad nu a fost un concurs de filme. Nici n-ar fi fost posibil. Există încă diferenţe mari în realizările studenţeşti.

Aşa cum e şi firesc, şcolile de cinematograf cele mai interesante, cele mai omogene şi cu un nivel mai ridicat corespund unei cinematografii naţionale foarte dezvoltate. Filmele studenţilor cehi, unguri sau polonezi sau cele ale studenţilor englezi explică, fără îndoială, seriozitatea şi profesionalismul impecabil al cinematografiilor respective.

Festivalul a fost o demonstraţie de pasiune. El a arătat însă şi altceva: *probabil în nici un alt domeniu al creaţiei artistice posibilităţile de afirmare nu sînt atît de rapide ca în cinematograf"*, a spus în cuvîntul său de deschidere Jaroslav Sveceny, student la FAMU din Praga, preşedinte al festivalului. Probabil, aş adăuga eu, pentru că nici o altă artă nu cunoaşte un număr atît de mare de fanatici ca filmul. Şi atunci cînd i-am văzut pe cei doi tineri, o fată şi un băiat de la Universitatea din Bristol, care din banii cîştigaţi la un concurs de scenarii, economisind apoi zi de zi, au lucrat *doi ani* singuri la un film artistic de 40 de minute, care mai era şi un film foarte bun, mi-am dat încă o dată, tulburat, seama de forţa magică de atracţie a cinematografului.

Aceasta explică poate şi marea încredere pe care o au toţi aceşti tineri în cinematograf, în eficacitatea lui socială. Pentru că nu înnoirile estetice, nu noutăţile de limbaj au fost lucrurile care au surprins cel mai mult în realizările viitorilor cineaşti. Din acest punct de vedere, tinerii artişti sînt, cei mai mulţi, cum e şi firesc, influenţaţi de estetica şcolilor naţionale, acolo unde ele sînt prestigioase, ca în Cehoslovacia sau Ungaria, sau sînt cu privirile îndreptate spre marii cineaşti contemporani. Cîştigul mare nu l-au constituit afirmarea cutărei sau cutărei personalităţi surprinzătoare. Poate că aşa ceva nici n-a fost. *CEEA CE A FOST REMARCABIL A FOST CONŞTIINŢA PRECISĂ, MATURĂ ŞI DELIBERATĂ A NECESITĂŢII PRACTICĂRII UNUI CINEMATOGRAF ANGAJAT, PUTERNIC ANCORAT ÎN REALITATE, CU FAŢA SPRE EA, CU ÎNCREDERE FĂRĂ MARGINI ÎN PUTEREA ARTEI FILMULUI.*

N-au existat la acest festival decît filme contemporane, cu probleme contemporane, filme punînd cu seriozitate întrebări şi încercînd să răspundă. Aşa s-a întîmplat şi cu filmele vest-germane, şi cu cele violent polemice şi stranii ale studenţilor japonezi, şi cu cele belgiene sau iugoslave. *PESTE TOT APARATUL DE FILMAT ERA PREZENT ÎN REALITATE, ÎN MIEZUL EVENIMENTELOR SOCIALE, OGLINDINDU-LE ŞI ÎNCERCÎND SĂ-ŞI SPUNĂ CUVÎNTUL ASUPRA LOR.*

Văzînd aceste filme m-am gîndit la aplauzele cu care festivalul a răsplătit filmul *„DIVORŢ ROMÂNESC"* al lui Carol Corfanta sau la aprecierile asupra filmului *„MANECHINUL ŞI FATA"* al lui Costin Azimioară. Şi m-am gîndit că în multe din filmele noastre cultivăm încă un soi ciudat de evazionism, o fugă inexplicabilă de realitate, o adăpostire în spatele parabolei cu semnificaţii nu întotdeauna suficient de adînci. Că ne preocupăm mult prea mult de cum *spunem* şi mai puţin *de ce spunem*. Că cinematograful s-a născut odată cu Lumière, benzile sale filmate fiind în fond jurnale de actualităţi şi *CĂ A FACE CINEMATOGRAF ÎNSEAMNĂ, ÎN FOND*, aşa cum spunea undeva Godard, *„A DEPUNE MĂRTURIE DESPRE EPOCA ÎN CARE TRĂIEŞTI"*...

Radu GABREA

Actori români peste hotare

Brînduşa Grozăvescu

Un nume strîns legat de epoca de înflorire a filmului mut francez este cel al Brînduşei Grozăvescu (n. la 11 octombrie 1900 la Bucureşti), cunoscută în apus sub apelativul de Groza Wesko. Înainte de a apare pe scena vreunui teatru, Brînduşa Grozăvescu a fost profesoară în anii primului război mondial la Băicoi. În familia sa meseria de actor avea o rezonanţă dublă, deoarece, atît sora ei, Mia Rădulescu — membră a ansamblului Teatrului Mic — cît şi vărul ei, tenorul Traian Grozăvescu, erau nume bine cunoscute în lumea teatrului.

În anul 1923 pleacă în Italia pentru a lua lecţii de balet şi canto la Scala din Milano, oraş în care rămîne doi ani. Aici are prilejul să facă cunoştinţa lui René Saunier, pe atunci directorul vestitului Théatre des Mathurins, care-i propune să interpreteze un rol secundar în comedia *Baccara* alături de Julles Berry şi Suzy Prim. Actriţa română acceptă, jucînd o stagiune întreagă. Cinematograful o atrage însă cu o forţă irezistibilă.

Franţa — 1926. Aici, interpretează un rol important în pelicula „Labirintul" (Le dedale), produsă de Vandal şi Delac, avînd alături de ea doi actori consacraţi, pe Claude France şi Gaston Jacquet.

Primul mare rol care-i aduce consacrarea este cel al fiicei lui Abdul Hamid, Jalma, din pelicula *Femeia cu două feţe* (Jalma la double — 1927), realizată de Roger Goupillières, după un roman de Paul d'Ivoi. Fireşte, era vorba tot de un cine-roman la modă, dar, graţie mănunchiului de interpreţi care evoluau în acest film, el s-a înscris ca o meritorie realizare a epocii. De notat că exterioarele fuseseră filmate de Goupillières în România. *„Trecînd cu uşurinţă peste balastul pe care-l reprezintă teatrul pentru un actor de cinema, Brînduşa Grozăvescu ştie să evolueze cinematografic între decorurile de carton şi încrucişările de spadă şi săbii"* — nota în acei ani un ziarist francez despre apariţiile compatrioatei noastre pe ecran. O publicaţie ca *Le Ciné de France* din 3 iunie 1927 publica fotografia actriţei pe copertă adăugînd : *„O figură plină de reverie şi poezie, o privire în care s-a adunat parcă toată melancolia Orientului, astfel ne apare domnişoara Groza Wesko, interpretă ideală a Jalmei".*

Ultimul film al actriţei noastre a fost o altă melodramă *Cînd vor cădea frunzele* (Quand les feuilles tomberont) a cărei regie era semnată de Mario Badouaille (producţie Gerard Madieu).

În scurta sa trecere prin studiourile franceze, Brînduşa Grozăvescu s-a bucurat de multă preţuire din partea unor actori, regizori sau scriitori de valoare, ca Germaine Dulac, Marcel Achard, Pierre Benoit. Ea a avut prilejul să lucreze alături de multe din celebrităţile epocii ca Rudolf Valentino, Ivan Mosjoikine, Douglas Fairbanks-senior şi alţii. O frumoasă prietenie a legat-o ani de-a rîndul de marele nostru muzician George Enescu.

La circ, da!

Fetele din fotografie, sau mai precis picioarele lor, nu sînt altceva decît nişte manechine ale unei cunoscute case de mode. Fumînd picior peste picior în vitrina magazinului, fetele ţin să lanseze cu orice preţ aşa-numiţii ciorapi „Hei !" Cel puţin denumirea lor e cît se poate de nimerită. Ciorapii, absolut diferiţi de la piciorul stîng la cel drept, pun în... concurenţă, pe picioarele aceleiaşi femei, pielea de şarpe cu năvodul, negrul cu albul, carourile cu bulinele, argintiul cu roşul cel mai aprins ş.a.m.d.

„Pe o pereche de picioare, în special tinere şi zvelte, ciorapii aceştia sînt pur şi simplu surprinzători pentru bărbaţi. Strigaţi bravo !" — îndeamnă o casă de mode din New York. Nu ne sînt cunoscute încasările casei de modă. În orice caz, n-am prea văzut nici la noi, nici în altă parte, „suportere" ale noii mode. La circ, da !

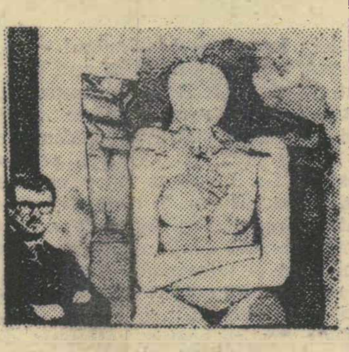
Prohodul în rock-and-roll

Peste ocean, „religia" cunoaşte o nouă şi neaşteptată metamorfoză. Lăcaşele de rugăciune se umplu de ritmuri îndrăcite, amplificate de microfoane ultramoderne, pereţii sînt împînziţi de decoruri şi reclame dintre cele mai.. comerciale, enoriaşii dansează cu genunchii pe lespezile de piatră, deseori cu bibliile în mîini. Cintăreţi de toate categoriile, transformaţi ad-hoc în predicatori, urcă în amvon şi, de acolo, propovăduiesc dogma în ritm autentic de rock-and-roll sau hully-gully. Preoţii, transformaţi în... menageri, au trecut pe planul doi. De menţionat că unele ziare remarcă printre „credincioşi" mulţi oameni certaţi cu legea, dintre care prea destui sînt cei care poartă la brîu sau în buzunare pistolul. (N.B.: În fotografia noastră se observă şi un poliţist). Putreziciunea care, pe anumite trepte, a dus la asasinarea atîtor personalităţi americane proeminente a pătruns şi aici.

„Omul din cutie"

„Sînt obsedat de parabole, ghicitori, coduri, analogii, simboluri, de semne şi de toate ideile care încep cu „ce-ar fi dacă" — a declarat Jan Stüssy, un pictor la mare preţ în

Statele Unite, supranumit, pentru toate aceste obsesii din care nu poate evada, „Omul din cutie". Profesor de arte, pictorul în vîrstă de 46 de ani e mîndru de porecla sa. De aceea caută s-o menţină cu orice preţ, prin felurite „opere de artă" expuse în diverse galerii ale lumii. Reproducem cîteva din titlurile tablourilor : Omul ca animal ; Femeia-mozaic ; Fecioara, o consolare ; Ea şi eu.

„Pentru mine — a spus Stüssy — **frumuseţea se interferează cu ambiguitatea".** În tablourile sale, aşa după cum remarcă specialiştii, femeile pictate le au pe amîndouă. În ceea ce ne priveşte, pe prima, adică frumuseţea, n-o observăm. Priviţi „Fecioara", alături de care Stüssy a ţinut să se fotografieze, şi formaţi-vă singuri o părere. În această „fecioară", „Omul din cutie" vede... perfecţiunea. Nu ştim încă dacă cutia are pereţii din sticlă şi dacă nu cumva sticla aceasta e strîmbă...

Fulgurantul an 1918 în arta plastică

Expoziţia „Europa 1918" este pe cale să se deschidă la Maison d'Ancienne Douane din Strasbourg.

Reunind circa 130 de artişti veniţi din 18 ţări, expoziţia va prezenta panorama unei epoci pasionante. Este vorba de izbucnirea cubismului, fovismului, expresionismului.

O astfel de confruntare necesită o colaborare internaţională. Ea va fi deschisă sub egida Consiliului Europei care organizează expoziţii centrate pe marile momente ale artei europene. Deja la Paris, în această perioadă, s-a deschis o expoziţie care ilustrează arta gotică.

Paralel cu aceste vaste confruntări, Consiliul Europei vrea să consacre un muzeu permanent de artă modernă. Directorii muzeelor, puţin dornici de a se priva de cele mai reprezentative opere trimiţîndu-le la Strasbourg, murmură nemulţumiţi. S-a adoptat deci soluţia expoziţiilor temporare pe perioada mai—septembrie.

Astfel, „Europa în preajma lui 1918" nu este decît prima dintr-o serie de manifestări care se vor etala de-a lungul a cinci ani.

Anul viitor va fi consacrat temei „Baletele ruseşti create de Diaghiliev", apoi se va prezenta sinteza anilor 1925—1935.

Cum vom arăta în secolul XXI?

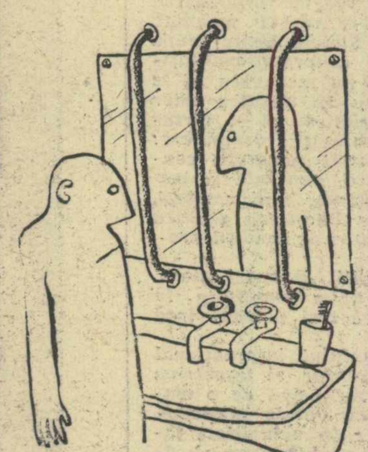
Comparativ cu anul 1900, un adolescent de 15 ani din Germania este mai înalt cu 10 centimetri, avansul reducîndu-se la maturitate cu circa cinci centimetri. Se consideră că principalii factori care contribuie la această creştere în înălţime sînt ridicarea standardului de viaţă, stimulii culturali, influenţa luminii artificiale folosite mai multe ore din noapte etc.

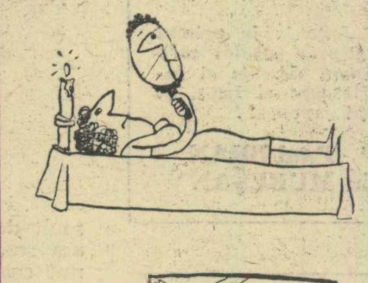
Doctorul în biologie Richard Nold din Karlsruhe susţine că şi factorii genetici trebuie implicaţi, căsătoria între indivizi cu elemente ereditare asemănătoare (din acelaşi sînge) avînd loc, astăzi, foarte rar. Dr. Nold a observat că în secolul XIX distanţa pînă la viitorul partener era de cîţiva kilometri, în timp ce azi acesta se naşte la sute şi chiar la mii de kilometri. Tinerii se cunosc, de regulă, în marile centre, în excursii, în tabere de muncă etc.

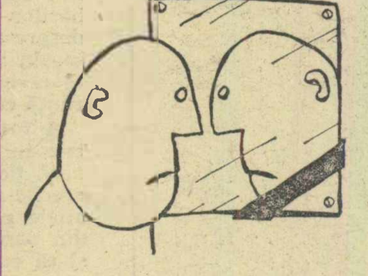
Dr. Nold crede că factorii ereditari deosebiţi duc la o îmbogăţire biologică, „obţinîndu-se", la descendenţi, un plus de 2 cm. în înălţime. Se presupune că procesul acestei creşteri continuă. Unii savanţi consideră că la mijlocul secolului viitor oamenii vor măsura în proporţie de 80 la sută, peste 2 m. Alţii, dimpotrivă, cred că omenirea va suferi un regres din acest punct de vedere. Considerînd că adevărul se află la... mijloc, ar însemna că vom rămîne şi atunci la fel de înalţi.

Cinci caricaturi de Ion Dogar-MARINESCU

Cît a costat... descoperirea Americii

Se pare că descoperirea Americii n-a costat aşa mult. Un ziar spaniol anunţă că a fost găsit registrul de cheltuieli al armatorului Pinchom din Palos, care a organizat expediţia lui Columb. Columb, în calitate de conducător, trebuia să primească un salariu anual de 1500 pesetas (aproape 4000 lei) Ajutoarele lui, căpitanii, cîte 150 de reali (circa 4000 lei). Echiparea celor trei caravele a atins suma de 1400 pesetas. Din august 1492 pînă în martie 1493, Columb a cheltuit 22 000 pe pesetas (aproximativ 32 000 lei) cu salariile şi întreţinerea echipajului. Astfel, se pare că descoperirea Americii n-a costat mai mult de 96 000 lei în bani româneşti actuali.

Umor cu linguriţa

Popescu, fiind suferind, s-a dus la doctorul Ionescu.

— Are neoplasm, domnişoară, îi spuse acesta din urmă fiicei bolnavului, studentă la litere, care-şi însoţea tatăl. Dar să-i spuneţi numai mamei dumneavoastră ; domnul Popescu nu trebuie să ştie...

Fata nu s-a alarmat. Dimpotrivă, era foarte veselă. Ajunsă acasă, sări de gîtul doamnei Popescu şi-i şopti la ureche :

— Mămico, n-are rost să te mai alarmezi : tata n-are decît un pleonasm !

★

Pe coverta vasului, marinarii Tom şi Jack depănau amintiri. Jack tocmai vorbea despre bigamia unui prieten.

— Dar ce-i aia bigamie ?, se interesă, cu sfială, Tom.

— Prost mai eşti !, se miră Jack. Nu ştii nici atîta lucru ? Află că bigamia e atunci cînd, de pildă, te aşteaptă două femei în acelaşi port...

★

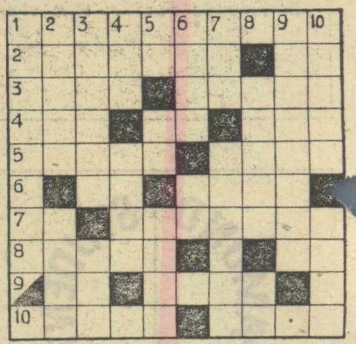
După ora de Educaţie la clasa a IV-a B, învăţătorul dădu un exemplu practic la ora de Gramatică : „Calul şi vaca este în grajd". Observaţi vreo greşeală, copii ?

Linişte mormîntală. În sfîrşit, o voce sfioasă se auzi din ultima bancă :

— Cred, domnule, că... vă gîndiţi la politeţe : vaca e de genul feminin şi trebuie aşezată înaintea calului...

Cum e una

ORIZONTAL : 1) Ma 2) A... A... A... (!) — Acar. 3) Tema ! — Foi 4) Una ! — Ca la început — Peşte. 5) Maimuţă asemănătoare cu gibonul ! — La fel ! 6) Posedă — Pune mîna ! 7) Gustate din legume — CARE ERA (!) 8) PĂLĂRIE

DEŞI FĂRĂ PAIE (!) — Noroi 9) Din temă — CARE ! 10) Oraş în Peru ! — Textilă (!)

VERTICAL : 1) Uniune statală ! 2) Papagal ! — In-cult ! 3) Patrie (!) — SINGURI ! 4) ESTE ! — Începe muzica ! 5) Titlu — Camă — Miez de pară ! 6) Vehiculul lui Noe — Caier. 7) Prefix chimic — Insecte de lemn (!) 8) Acela ! — Începe emisiunea. 9) Întăriri (!) 10) Cerc pentru reprezentaţii — ASIN (!).

Spiru CONSTANTINESCU

ÎN LEGĂTURĂ CU O IPOTEZĂ

Răspunzînd invitației pe care o adresează „Viața studențească" tuturor cititorilor săi, mă voi pronunța asupra ipotezei despre originea și natura „farfuriilor zburătoare", formulată de ing Ion Miriță, în numărul 23 din 5 VI. 1968.

Împreună cu nota redacțională introductivă, trebuie să remarc **„claritatea și coerența considerațiilor"** autorului ipotezei. Nu îndrăznesc să opinez în legătură cu procesul de formare a „baloanelor de materie solară", problema fiind de resortul astrofizicienilor. Mai departe, raționamentele mi se par însă logice și, sub rezerva confirmării veridicității punctului de plecare, sînt gata să admit că o parte dintre fenomenele naturale confundate cu ceea ce constituie fenomenul OZN sînt aglomerări lenticulare de particule de materie solară. Eroarea tovarășului Miriță constă însă în generalizarea unui posibil caz particular. O eroare bazată, în mod manifest, pe carențe de informare.

În primul rînd, nu e adevărat că „Toți cei ce au observat farfurii zburătoare au afirmat unul și același lucru, că „ciudatele corpuri" au o extraordinară viteză de rotație în jurul axei lor". Rotația este caracteristică doar unui grup bine definit de cazuri, numeroase relatări semnalînd, dimpotrivă, discuri animate exclusiv de o mișcare de translație. Altfel nici nu ar fi fost posibilă observarea unor detalii ca hublouri, cabine situate excentric, presupuse dispozitive de aterizare etc.

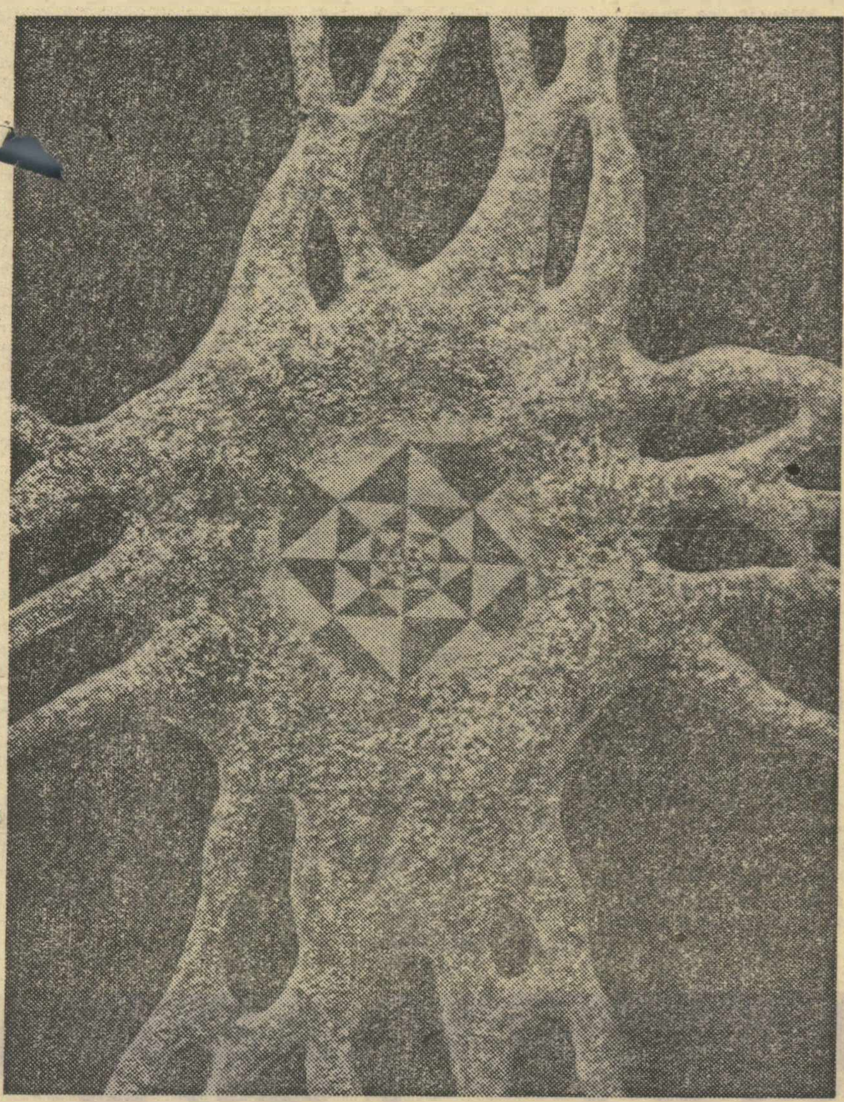
În al doilea rînd, tovarășul Miriță face abstracție de faptul că denumirea „farfurii zburătoare" se dovedește a fi nepotrivită și neștiințifică fie și numai pentru că se extinde asupra unor obiecte avînd alte forme decît cea discoidală: „țigările" (altă metaforă cu totul aproximativă !) descrise de Clyde Tombaugh, Chiles și Witted etc., „torpila" lui Michaud, „luntrea" lui Ion Bunescu, triunghiurile observate în America de Sud, trunchiurile de con care au apărut în ultimă vreme și deasupra țării noastre... Dacă toate acestea sînt fenomene naturale, cum susțin unii comentatori, trebuie să le găsim o altă explicație decît aceea a baloanelor de materie solară.

În sfîrșit, în tentativa de a stabili cauzele evoluției imprevizibile a unor OZN-uri, tovarășul Miriță prezintă o versiune fantezistă a unui caz celebru: „căpitanul Thomas Mantell comunică faptul că obiectul (...) se oprește deasupra unei localități avînd o mișcare de rotație în jurul axei sale și apoi se deplasează cu o viteză enormă într-o mișcare de translație, după care iar coboară și apoi urcă vertiginos". I se atribuie astfel nefericitului pilot observații pe care nu le-a făcut niciodată, pentru simplul motiv că avionul său și obiectul urmărit s-au deplasat numai pe verticală și numai în sus. Cît despre „mișcarea de rotație în jurul axei", ea reprezintă, probabil, o expresie a dorinței de a susține ipoteza discurilor de materie solară cu argumente cît mai impresionante. În orice caz, comunicările radiofonice ale lui Mantell nu cuprind o astfel de referire.

Ar mai fi de pus o întrebare, în legătură cu ultimul paragraf al articolului tovarășului Miriță : dacă „avionul și rachetele nu sînt distruse de aceste corpuri", mai ales pentru că „materialul aparatelor noastre (pe bază de aluminiu) este diamagnetic și nu feromagnetic", cum se explică faptul că avionul F—51 „a explodat în văzduh" ? Mi s-ar putea răspunde că datorită masei mult mai mari în raport cu avionul, a obiectului urmărit. Acesta din urmă a fost observat însă și după catastrofă, iar potrivit ipotezei tovarășului Miriță corpurile solare „există atîta timp cît nu întîlnesc un obstacol".

Pînă cînd originea și natura obiectelor zburătoare neidentificate nu vor fi pe deplin elucidate, toate aceste obiecții, ca și ipoteza care le-a prilejuit, rămîn, desigur, simple speculații. Mi se pare totuși că însăși discuția pe această temă constituie un fapt pozitiv, în măsura în care va contribui la transformarea întregii probleme în sferă de interes a oamenilor noștri de știință. Iată de ce consider necesară continuarea schimbului de opinii în paginile revistei, ai cărei cititori sînt matematicienii, electroniștii, specialiștii în aero și cosmodinamică, fizicienii și astrofizicienii de mîine.

Ion HOBANA

EDULESCU NICOLAE — Expansivitate

INSTITUTUL POLITEHNIC IAȘI

primește înscrieri pentru concursul de admitere la cursurile de zi și serale, în anul universitar 1968/1969, la următoarele facultăți :

1. FACULTATEA DE CHIMIE INDUSTRIALA
CURSURI DE ZI :

Secțiile : Tehnologia substanțelor anorganice ; Tehnologia substanțelor organice ; Tehnologia compușilor macromoleculari ; Celuloză, hîrtie și fibre artificiale ; Tehnologia pieilor, blănurilor și extractelor tanante ; Finisarea produselor textile.
Durata studiilor : 5 ani

CURSURI SERALE :

Secțiile : Tehnologia substanțelor anorganice ; Tehnologia substanțelor organice.
Durata studiilor : 6 ani.

2. FACULTATEA DE CONSTRUCȚII
CURSURI DE ZI :

Secțiile : Construcții civile, industriale și agricole ; Drumuri și poduri.
Durata studiilor : 5 ani.

CURSURI SERALE :

Secția : Construcții civile, industriale și agricole.
Durata studiilor : 6 ani.

3. FACULTATEA DE ELECTROTEHNICA
CURSURI DE ZI :

Secțiile : Electromecanică ; Electroenergetică
Durata studiilor : 5 ani.

CURSURI SERALE :

Secția : Electromecanică.
Durata studiilor : 6 ani.

4. FACULTATEA DE HIDROTEHNICA
CURSURI DE ZI :

Secțiile : Hidrotehnică agricolă ; Construcții și instalații hidrotehnice.
Durata studiilor : 5 ani.

5. FACULTATEA DE INDUSTRIE UȘOARA
CURSURI DE ZI :

Secțiile : Filatură și țesătorie ; Tricotaje și confecții din țesături de tricoturi ; Confecții din piele și încălțăminte.
Durata studiilor : 5 ani.

6. FACULTATEA DE MECANICA
CURSURI DE ZI :

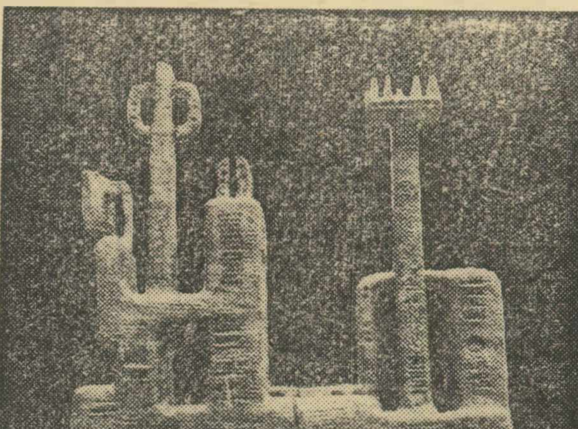
Secțiile : Tehnologia construcției de mașini ; Mașini unelte și scule ; Mașini termice și motoare Diesel ; Mecanică agricolă.
Durata studiilor : 5 ani.

CURSURI SERALE :

Secția : Tehnologia construcției de mașini.
Durata studiilor : 6 ani.

Conform indicațiilor din broșura „Admiterea în învățămîntul superior 1968", concursul de admitere se va desfășura între 5 și 15 iulie 1968.

Informații suplimentare se pot obține la secretariatul rectoratului Institutului politehnic Iași, Calea 23 August nr. 22, telefon 3577 sau la secretariatele facultăților din Calea 23 August nr. 22, telefon centrală 5320, 5321, 5322.

ȘTEFĂNESCU MIHAELA — Grup spațial

INSTITUTUL POLITEHNIC GALAȚI

Institutul politehnic Galați pregătește ingineri specialiști pentru industria construcțiilor navale și construcțiilor de mașini, frigotehnie, industrii alimentare, tehnica pescuitului și stuficultură, prin următoarele facultăți și secții :

FACULTATEA DE MECANICĂ

Cursuri de zi (durata de studii : 6 ani) ; Secția : Nave și instalații de bord ; Cursuri de zi (durata de studii : 5 ani) ; Secții : Tehnologia construcției de mașini ; Frigotehnie ; Cursuri serale (durata de studii : 6 ani) ; Secția : Tehnologia construcției de mașini.

FACULTATEA DE TEHNOLOGIA PRODUSELOR ALIMENTARE ȘI TEHNICA PESCUITULUI

Cursuri de zi (durata de studii : 5 ani) ; Secții : Industrii alimentare extractive ; Morărit-panificație ; Industrii fermentative, conserve și lapte ; Tehnica pescuitului și stuficultură.

Admiterea în anul I se face pe baza concursului organizat conform instrucțiunilor din broșura Ministerului Învățămîntului „Admiterea în învățămîntul superior", ediția 1968.

Înscrierea pentru concurs se va face de la 5 iunie pînă la 4 iulie 1968 ora 10.

La cererea de înscriere se vor anexa : „certificatul de naștere" (copie legalizată) ; „actul de studii" (în original) ; „certificatul de sănătate". Candidații vor prezenta „fișa de control medical a absolventului", întocmită și eliberată după 15 februarie 1968 de policlinica teritorială de care aparține candidatul și vizată de comisia medicală de admitere.

„Trei fotografii" tip buletin de identitate.

Candidații la concursul de admitere vor da probe la următoarele discipline :

FACULTATEA DE MECANICĂ

Matematici (algebră, geometrie plană și în spațiu, trigonometrie, calcul diferențial și integral) — scris și oral ; **Fizică** (mecanică, electricitate, fizică moleculară și căldură).

FACULTATEA DE TEHNOLOGIA PRODUSELOR ALIMENTARE ȘI TEHNICA PESCUITULUI

La secțiile : Industrii alimentare extractive ; Morărit-panificație ; Industrii fermentative, conserve și lapte : **Chimie** (anorganică și organică) — scris și oral ; **Matematici** (algebră, trigonometrie) — scris.
La secția : Tehnica pescuitului și stuficultură : **Zoologie** sau **botanică** (la alegere) — scris și oral ; **Matematici** (algebră, trigonometrie) — scris.

Concursul de admitere se va ține între 5 și 15 iulie 1968. (În cazul cînd nu se completează cifra de școlarizare, se va organiza al doilea concurs între 5 și 15 septembrie 1968). În timpul concursului de admitere, candidații vor primi cazare și masă contra cost la cantina institutului în limita locurilor disponibile.

Institutul dispune de o bază materială dezvoltată, care permite ca studenții să desfășoare, paralel cu munca profesională, o frumoasă activitate științifică, cultural-artistică și sportivă.

Studenții din alte localități pot locui în cămine moderne, confortabile, cu săli de lectură și pot servi masa la cantina institutului contra cost.

Studenții merituoși pot primi bursă și alte forme de sprijin material, în condițiile stabilite prin normele în vigoare.

Pentru orice alte informații, cei interesați se pot adresa la secretariatul Institutului politehnic Galați, b-dul Republicii nr. 111, telefon 1.48.71, interior 8.

CRONICA MICROBISTULUI

Roma, orele 11... noaptea

A trecut mai mult de o săptămînă de cînd priveam uluit, dintr-unul din cele 100.000 locuri ale olimpicului stadion roman „Cento Milla", cum Facchetti primea plîngînd Cupa „Henri Delaunay" atribuită la doi ani o dată celei mai valoroase naționale de pe bătrînul nostru continent. După U.R.S.S. (în 1964) și Spania (în 1966) venise acum rîndul „Squadrei Azzurra" să cucerească marele trofeu european, iar euforia tifosilor era cu atît mai nestăvilită cu cît un asemenea succes de proporții fusese așteptat mai bine de 30 de ani și însemna cîte 2 milioane de lire pentru fiecare gladiator italian. Televiziunea și presa cotidiană și-au onorat la timpul potrivit plăcuta îndatorire de a informa amatorii de fotbal din țara noastră cu relatări, amănunte și istorisiri picante de la marea întrecere la care, printre cei 400 de ziariști și crainici-reporteri ne-am numărat și cîțiva români, așa că sarcina trimisului unui hebdomadar studențesc devine mai dificilă decît s-ar fi crezut înainte de atît așteptata plecare spre Peninsulă. Ca un gazetar care scrie la a noua zi după eveniment, și ca un microbist care a asistat pentru prima oară în viață la o competiție fotbalistică de amploare și de valoare, nu-mi pot permite astăzi decît să transcriu direct din blocnotes cîteva reflecții personale și unele reverberații care, eventual, au scăpat confraților plecați spre țară imediat după a doua finală...

Unul dintre ziariștii italieni, dornic de a fi cît mai sugestiv și de a atrage atenția cititorilor (intenție lăudabilă și omniprezentă în peisajul presei sportive italiene) a luat titlul unei cunoscute cărți scrise de Cornelius Ryan și a botezat cu el ziua de 10 iunie, cînd azzurrii au trebuit să aștepte pînă aproape de miezul nopții pentru a afla rezultatul final al reeditării finalei. Dar, aș spune că, pentru gazde, 10 iunie n-a fost decît ziua cea mai lungă dintr-o săptămînă, pe care ele ar fi putut-o numi pe drept cuvînt săptămîna patimilor. Prelungirile partidei cu jucătorii sovietici (evident mai buni la Napoli), clipele de așteptare cu sufletul la gură pînă cînd au decis sorții, zecile de minute de groază din prima finală, momentele negre care au premers golului din ofsaid înscris de Riva în poarta excelentului Pantelici — toate aceste patimi au încercat din greu pe italieni, care, printr-un capriciu al forului fotbalistic european, s-au prevalat pînă la urmă de faptul că au organizat un turneu final în care erau direct angajați. Personal, socotesc totuși că squadra a meritat trofeul. Chiar și numai pentru că în 11 partide ale recent încheiatului campionat european Valcareggi a folosit nu mai puțin decît 34 jucători (17 în turneul final) și pentru că în ultima confruntare acest mare antrenor a avut curajul și inspirația să apară cu 5 băieți noi. Ceea ce, să recunoaștem, nu-ți poți permite decît cînd ai un „il calcio" de mare clasă.

Apropo de sorți! La Napoli, după cele 120 de minute regulamentare, arbitrul vest-german Tchencher a avut de ales între trei monede: un dolar american, o pesetas spaniolă și 10 franci francezi. A optat pentru ultima, care i s-a părut mai grea și mai argintată, apoi a purces la acțiune, în prezența lui Șesternev, a lui Facchetti (care a ales „marca") și a delegatului U.E.F.A. — un spaniol. Zeița Fortuna a zîmbit lui Facchetti — ceea ce l-a făcut pe Granatkin, conducătorul lotului sovietic, să declare a doua zi în presă că „dacă învingem pe englezi, sîntem campionii Europei". Chiar dacă fadingul în fața englezilor i-a împiedicat pe sovietici să se mai considere campioni, supărarea lor a fost îndreptățită deoarece nu se poate concepe ca o competiție continentală care durează doi ani de zile să fie decisă în două secunde de modul cum cade o monedă — pe o față sau pe alta. Turneul final trebuia jucat turneu, iar dacă de data aceasta nu se mai putea proceda astfel, măcar să se fi executat cîte 5 sau 10 lovituri de la 11 m. Oricum, echipele ar fi fost departajate printr-un criteriu sportiv, nu prin rișcă.

„Corriere dello Sport" a acordat celor 22 de jucători, care au evoluat în a doua ediție a finalei, următoarele note: Zoff — 7, Burgnich — 8, Facchetti — 9, Rosato — 7, Guarneri — 7, Salvadore — 7, Domenghini — 8, Mazzola — 9, Anastasi — 8, De Sisti — 8, Riva — 9, Pantelici — 6, Fazlagic — 7, Damianovici — 5, Pavlovici — 6, Paunovici — 6, Holcer — 6, Hosic — 5, Trivici — 7, Musemici — 7, Acimovici — 5, Giaici — 6. Nu vi se par cam mici aceste note date unor finaliști europeni, în comparație cu cele pe care colegii de la publicațiile de specialitate le atribuie duminică de duminică fotbaliștilor noștri? Chestie de exigență!

Valcareggi a lansat, vrînd-nevrînd, încă un tandem național (Anastasi și Mazzola) și încă o mare extremă (Riva). După primul meci — împotriva iugoslavilor — mulți dintre ziariștii străini nu eram prea încîntați de jocul făcut de debutantul Anastasi și considerăm exagerată suma de 660 milioane lire (un milion dolari) oferită de Juventus Torino clubului Varese pentru acest sicilian brunet și al dracului, care arată cum ne amintim că arăta Paraschiva al nostru în tinerețe. Ne spuneam (ceea ce, de fapt, eu mai zic și acum) că luceferi de o dimineață, comete de o oră sau stele de o seară s-au mai văzut. Presa italiană însă l-a „plusat", lăudîndu-l mai mult decît merita, și în al doilea său joc internațional tînărul Anastasi a format un irezistibil cuplu cu marea vedetă care se cheamă Mazzola. Riva — masiv, bătăios, iute ca argintul viu și cu o formidabilă poftă de goluri — a fost un alt erou al victoriei italiene. În zilele următoare Inter a și început să-l curteze, oferind pentru el echipei Cagliari 800 mii de dolari sau cu 100 de mii de dolari mai mult decît ar fi dispus să dea oricare alt club.

Aproape tot timpul meciurilor pe care le-am vizionat am încercat să descifrez sistemele tactice ale echipelor. A fost destul de greu, întrucît, ca mari jucători ce sînt, italienii, iugoslavii, englezii au arătat că gîndesc și anticipează fiecare acțiune, că în funcție de o fază sau alta aplică creator o schemă tactică sau alta. Am regăsit deci și betonul dar și linia, și diagonala braziliană dar și contraatacul interist, și ulița cehă și vestitul joc pe extreme al naționalei maghiare din anii '50. În general însă așezarea pe teren (rigidă numai la sovietici) a urmărit supraaglomerarea careului propriu, în orice moment al jocului găsindu-se în fața fiecărei porți cîte un „libero" (chiar dacă nu întotdeauna același), care, cînd n-avea ce face, stătea de vorbă cu portarul dar postul nu și-l părăsea. Italia a jucat, în principiu, 1 + 1 + 4 + 3 + 2 în fazele de apărare și 1 + 1 + 2 + 3 + 4 în fazele de atac, iar Iugoslavia căuta să-și păstreze în permanență un careu de 2+2 în zona proprie și să atace în două linii de cîte trei jucători, prin învăluiri largi pe extreme. Foarte interesantă a fost așezarea englezilor care, practic, au jucat fără extreme de profesie — Bobby Charlton și Stiles urmînd să avanseze cînd pe o parte cînd pe cealaltă: în fazele de apărare campionii mondiali asigurau cinci jucători în fața propriei porți, iar după ce intrau în posesia balonului printr-o excepțională elasticitate trimiteau în prima linie de atac de fiecare dată tot cîte cinci pioni.

Arbitrajul a dezamăgit. Cu toate că am văzut la lucru pe patru dintre cei mai buni cavaleri ai fluierului din Europa, mi-am dat seama că soarta campionatului continental a fost decisă, la fel ca și cea a mondialelor de la Londra, de doi factori: avantajul terenului și amabilitatea domnului Dienst față de gazde. Italienilor li s-au trecut cu vederea un henț voluntar făcut de Bercellino la 14 m de propria poartă (în minutul 24 al partidei cu U.R.S.S.), un fault grosolan făcut tot în careul propriu și tot în minutul 24 (dar în prima finală, asupra lui Trivici, la scorul de 0—0) și li s-a admis să preia conducerea în a doua finală printr-un gol înscris de Riva dintr-o poziție de ofsaid recunoscută și de ziariștii italieni și sesizată de milioanele de telespectatori cărora li s-a repetat faza pe micul ecran de 5—6 ori. Cel mai părtinitor mi s-a părut elvețianul Dienst, eroul de la Londra. Pe deasupra acestor momente, am reținut că arbitrajul internațional lasă jocul destul de liber și că foarte, foarte greu se acordă o lovitură de la 11 m ori se anulează un gol. Cu alte cuvinte, arbitrajul rămîne problema numărul 1 a fotbalului modern. Ce-o fi de făcut?

Iată că am ajuns și la destăinuiri. Cel mai disputat meci consider că a fost cel de la Napoli (Italia—U.R.S.S.: 0—0). Cel mai spectaculos joc l-a realizat Iugoslavia în prima finală. Cea mai elegantă și artistică evoluție au avut-o englezii, în partida cu U.R.S.S. În ceea ce-i privește pe jucători, personal am avut un mare ghinion: doream să-i văd neapărat pe Rivera (marele virtuos) și pe Osim („domnul milimetru"). Din păcate, amîndoi s-au accidentat la începutul primelor partide și au devenit indisponibili. Cei mai buni fotbaliști mi s-au părut, așadar, Moore și Charlton („cele două gigantice nume „Bobby", cum s-a exprimat presa italiană), Domenghini, Giaici, Logofet și Zoff.

Iugoslavii (în formația cărora n-a avut loc nici unul dintre fotbaliștii de la Dinamo Zagreb care au făcut praf pe Petrolul Ploiești) se consideră poate cîștigătorii morali ai competiției, dar în a doua finală italienii i-ar fi învins chiar și fără golul lui Riva. Cît despre șicanele făcute de arbitrul Dienst, se poate spune că, într-un fel, tot există o dreptate pe lumea asta. (Să nu uităm că și ei au ajuns în finală eliminînd pe englezi... printr-un gol marcat din ofsaid!).

Trebuie să consemnez și o întîmplare adiacentă marelui eveniment european. În fața mea au stat, la prima finală, Heriberto Herrera și cîțiva juventiști de-ai lui, printre care n-am recunoscut decît pe blondul și suplul suedez Magnusson. H. H. 2 purta un plasture pe frunte în dreptul mirului („o ciocnire la o săritură în timpul unui meci de antrenament") și era teribil de volubil. Ne-a povestit cum a reușit să-l achiziționeze pe Anastasi, și-a exprimat îndoiala că italienii vor pierde titlul și s-a lăsat fotografiat de oricine a vrut. Cele 90 de minute însă au trecut repede și scorul rămăsese, după cum se știe, 1—1. Deci, încă 30 de minute pentru a vedea care pe care. Dar nu! H. H. 2 se ridică, după el și Magnusson și ceilalți și... părăsesc stadionul. „Este deja 11 noaptea — ne spune — și sîntem în concediu, cînd băieții nu trebuie să sacrifice odihna nici chiar pentru o finală europeană. Și-apoi, sînt sigur că ne vom reîntîlni aici peste două zile, pentru că nu în seara aceasta se va decide primul loc". Ca să vedeți ce înseamnă disciplină de mare antrenor și intuiție de mare specialist!

A venit și rîndul publicului. Jumătate, sau mai mult, din ce s-a scris pe marginea acestor europene s-a scris despre publicul italian. Despre acești „tifoși" pe care i-am găsit în păr la stadion la ora 5 după amiază (cînd or fi venit?) și pe care i-am văzut cum au stat în picioare (stadioanele italiene n-au bănci și scaune decît pentru oficiali) și au strigat în permanență [illegible] 12 noaptea, merită să fie scris un roman. Vă [illegible] ce larmă făceau, ce vacarm produceau, dacă vă [illegible]sesc sincer că am vizionat patru partide de fotbal ([illegible] total, cu prelungiri, 420 minute de fotbal) și n-a fost posibil ca măcar o singură dată să ajungă pînă la urechile mele fluierul arbitrului. Luați paginile lui Caragiale despre „Moși", adăugați cîteva sirene electrice, cîteva sute de pistoale care trăgeau petarde multicolore și sute de steaguri italiene care fluturau dînd impresia unui continuu foc bengal, adunați și lozincile scandate de către 1000 de inși și cîntecele executate de corul zecilor de mii, faceți apoi totalul și ridicați-l la patrat, iar rezultatul înmulțiți-l cu excelentele pagini de literatură transmise de Fănuș Neagu de la Napoli și Roma... Veți avea astfel o palidă imagine a ceea ce înseamnă atmosferă pe un stadion de fotbal italian. Mai mult și mai bine decît atît nu pot să spun nimic...

Dar, o săptămînă petrecută în Italia, nu prilejuiește numai impresii despre fotbal, public și stadioane. Avid de a trăi plenar și pînă la uitarea de sine o vizită în țara vechilor romani, oricare călător se simte atras cu magnetice puteri în primul rînd de templele, ruinele și coloanele flagelate din Foro Romano, de Columna din Foro Traiano, de Pantheon și Basilica di San Pietro, de minunata Via Apia antiqua sau de marile artere cu magazine de lux și restaurante cu festinuri culinare ale Romei moderne. Se înțelege că am călcat, piatră cu piatră, printre toate acestea, se înțelege că blocnotesul meu cuprinde zeci de pagini de alte însemnări din Napoli, orașul milionarilor, și din Capri, insula miliardarilor, din Veneția — poate singura localitate a lumii în care nu a pătruns automobilul, din Milano și Bologna, două nume care te sperie cînd le auzi, dacă nu ai în buzunar cel puțin 100 de mii de lire, din Florența lui Michel Angelo și a lui Dante. Și despre toate acestea vă scrie, bineînțeles, încă înainte ca impresiile care mă domină acum să fi intrat în ungherul amintirilor.

G. MITROI

ROMA, IUNIE 1968

După cum se știe, revista noastră a publicat cu aproape o lună de zile în urmă o SCRISOARE DESCHISĂ PREȘEDINTELUI C.N.E.F.S. în care sesizam lanțul de obstrucționări la care este supus de doi ani fotbalul studențesc și ceream să se întreprindă măsurile corespunzătoare.

Cu toate că avem unele informații despre organizarea unei anchete în acest sens, constatăm cu regret că încă nu am primit un răspuns oficial din partea conducerii C.N.E.F.S. Numărul de miercurea viitoare este singurul care mai poate publica un astfel de răspuns înainte de plecarea studenților în vacanță și înainte ca „Viața studențească" să treacă la aparițiile lunare din timpul verii.

Dacă pînă la închiderea ediției (sîmbătă, 22 iunie) nu vom fi în posesia materialului respectiv, vom expedia pe adresa din str. Vasile Conta zecile de scrisori studențești care ne solicită rezultatele anchetei.

A fost o dată...

„Cupa primăverii" putea să fie a universitarilor de pe Bega, dar greșelile arbitrilor împotriva echipelor studențești de fotbal s-au extins și la rugbi, astfel că „U" Timișoara a pierdut pînă la urmă meciul retur cu 15—3, scor care nu reflectă echilibrul de forțe de pe teren.

Băieții lui Mitică Ionescu au înregistrat o sensibilă ascendență calitativă, dominînd net seria provinciei și învingînd clar, la Timișoara, pe campioana țării, Grivița Roșie (9—3). La București, la scorul de 6—3 pentru Grivița, arbitrul Th. Witing nu a acordat timișorenilor o lovitură de pedeapsă la o obstrucție clară în fața buturilor grivițene, situație repetată de mai multe ori în cursul meciului.

Din păcate rugbiul studențesc s-a dezvoltat cu precădere în provincie. Bucureștenii, cu forțele dispersate în șase echipe de divizia B, sînt incapabile să realizeze promovarea din cauza contradicțiilor dintre ele și a inconsistenței valorilor individuale, care apar și dispar ca niște comete, sub privirile nepăsătoare ale așa-zișilor antrenori care le girează.

Îmi amintesc de glorioasa perioadă a rugbiului studențesc bucureștean, reprezentat între cele două războaie mondiale de „Sportul studențesc". Desființarea nejustificată a echipei acum mai bine de douăzeci de ani nu a fost compensată prin ridicarea unei alte echipe de valoare. Scurta vreme în care Știința București „s-a plimbat" prin divizia A e în acest sens semnificativă pentru declinul rugbiului studențesc bucureștean.

Gloriile de altădată ale „Sportului studențesc": Herck, Macarovici, Avramescu, Diaconu, Rigler, Camenimță, Tarabega, Florian, Dinescu, Dumitrescu (în picioare); *Iovănescu, Buzoianu, Jipescu, Fântâneanu, Ascanio Damian, Andrieș* (în genunchi).

Situația ne apare cu atît mai regretabilă cu cît foarte mulți jucători din echipele divizionare din Capitală sînt studenți la institutele bucureștene.

Conform declarației antrenorului federal, prof. N. Pădureanu, din talentații jucători care activează actualmente în echipele studențești din divizia B și din jucătorii studenți ai formațiilor bucureștene din prima categorie ar putea fi închegată o echipă deosebit de puternică și în același timp foarte tînără, capabilă să practice un rugbi modern și spectaculos. O asemenea formație, condusă de un antrenor priceput și devotat sportului universitar, va putea relua nu numai denumirea ci și succesele „Sportului studențesc". Materialicește, propunerea e de asemenea perfect realizabilă, prin utilizarea rațională a sumei de peste 650.000 lei, cheltuită inutil în fiecare an cu cele șase submediocre echipe bucureștene.

Așteptăm de asemenea răspunsul Ministerului Învățămîntului (care ne-a rămas dator cam de multă vreme cu o serie de răspunsuri) și apreciem că propunerea noastră poate fi pusă în aplicare încă în toamna acestui an, odată cu campionatul care va începe. Așteptăm, de asemenea, răspunsul și ajutorul federației de specialitate.

Cornel VĂLEANU

Redacția: Str. Brezoianu 13, tel. 14.02.15. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „CASA SCÎNTEII"